

Επιχειρησιακό Σχέδιο **Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	- 3 -
2.	ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	- 7 -
3.	ΣΤΟΧΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	- 8 -
4.	ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	- 10 -
4.1	ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	- 10 -
4.2	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ, ΥΠΟΔΟΜΕΣ	- 20 -
4.3	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	- 23 -
4.3.1	Εκπαίδευση - Παιδεία	- 23 -
4.3.2	Υγεία	- 24 -
4.3.3	Πολιτισμός	25
4.3.4	Αθλητισμός	27
4.3.5	Κοινωνικά	28
4.4	ΥΠΟ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	30
4.5	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	32
5.	ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT	34
5.1	ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	36
5.2	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	37
5.3	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	37
5.4	ΑΠΕΙΛΕΣ	38
5.5	ΣΥΝΟΨΗ	40
6.	ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	41
6.1	ΣΧΕΔΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	41
6.2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ»	46
6.3	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»	51
6.5	ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ	56
7.	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ	58
7.1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	58
7.2	ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ	61
8.	ΣΥΖΕΥΞΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ ΜΕ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	72
9.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.	- 77 -
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
	ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η τελευταία εικοσαετία ήταν από πολλές απόψεις μια περίοδος κλυδωνισμών και ανακατατάξεων στην παγκόσμια αγορά. Η κατάρρευση του ανατολικού συνασπισμού, η συνεχιζόμενη απελευθέρωση των συναλλαγών και η αύξηση των μελών του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (με κυριότερη προσθήκη αυτή της Κίνας), οι συναλλαγματικές κρίσεις στην Ευρώπη (αρχές του 1990) και στη νοτιοανατολική Ασία (1997-1998) και η ακόλουθη κίνηση προς μεγαλύτερη νομισματική σταθερότητα (εισαγωγή του ευρώ), η εκρηκτική διάδοση της πληροφορικής και των νέων τεχνολογιών, οι συνεχιζόμενες ανισορροπίες στο εμπορικό ισοζύγιο των Ηνωμένων Πολιτειών, η κατακόρυφη αύξηση της τιμής του πετρελαίου και η προώθηση των ενεργειακών καλλιεργειών για την παραγωγή βιοκαυσίμων, είναι μόνο λίγες από τις εξελίξεις που συνέθεταν την παγκόσμια οικονομική πραγματικότητα μέχρι την οικονομική κρίση που ξέσπασε το 2008.

Στην ουσία, στα χρόνια πριν την οικονομική κρίση, η παγκόσμια οικονομία βίωσε μεγάλη και ραγδαία ανάπτυξη. Από το 2001 ως το 2007 το παγκόσμιο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σημείωνε αύξηση 3% το χρόνο, ξεπερνώντας την ετήσια αύξηση του 2,7% κατά τη δεκαετία του 1990. Η Διεθνής Οικονομική Κρίση του 2008 είναι μια παγκόσμια κατάσταση απειλούμενης οικονομικής ύφεσης στον ευρύτερο χρηματοπιστωτικό και τραπεζικό τομέα με γενεσιουργό χώρα τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Ήρθε 79 χρόνια μετά την τελευταία μεγάλη κρίση του 1929 αλλά και παλαιότερες πετρελαϊκές κρίσεις. Προέκυψε μετά το ξέσπασμα των προβλημάτων στην αγορά στεγαστικών δανείων χαμηλής εξασφάλισης και την αλόγιστη χρήση δομημένων επενδυτικών προϊόντων που εξαρτιόνταν άμεσα από τη δυνατότητα αποπληρωμής των δανείων από τα οποία παράγονταν. Χώρες ανά το παγκόσμιο ακόμη αντιμετωπίζουν τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης, συμπεριλαμβανομένης τόσο της Ελλάδας όσο και της Κύπρου.

Σε παρόμοια βήματα βαδίζει η Κυπριακή οικονομία με την κυβέρνηση να έχει θέσει ως βασικό άξονα της οικονομικής πολιτικής του κράτους, την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, καθώς επίσης και της πρόσφατης κρίσης στην Ευρωζώνη, με επικέντρωση στα δημόσια οικονομικά και στην καταπολέμηση της ανεργίας. Πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη ότι τόσο η οικονομική κρίση του 2008 όσο και η έκρηξη στο Μαρί τον Ιούλιο του 2011 επηρέασαν αρνητικά το ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας και συνάμα ανέστειλαν την αύξηση της απασχόλησης εργατικού δυναμικού, δημιουργώντας περαιτέρω επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία, οδηγώντας το κράτος σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Παραθέτοντας στοιχεία, ο αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων για τους πρώτους 4 μήνες του 2012 ανήλθε στις 34.162 συγκριτικά με 22.505 την ίδια περίοδο του 2010.

Συνάμα, η οικονομική κρίση στάθηκε εμπόδιο στους στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, βάση των οποίων οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) διακήρυξαν τη φιλοδοξία τους να μετατρέψουν ως το 2010 την Ευρώπη ως την πιο ανταγωνιστική οικονομία του κόσμου, μια οικονομία βασισμένη στη γνώση και την καινοτομία. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει την υποχρέωση της συνεχούς προσπάθειας ευθυγράμμισης με τις στρατηγικές κατευθύνσεις της Ευρώπης, οι οποίες συνεπάγονται σειρά πρωτόγνωρων προκλήσεων και ευκαιριών για την εθνική οικονομία και την κοινωνία. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η ανάλυση των στρατηγικών επιδιώξεων της Κυπριακής κυβέρνησης περιλήφθηκε στο Πρόγραμμα Σταθερότητας 2011 – 2015 και στο Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, τα οποία υποβλήθηκαν στην Ε.Ε. τον Απρίλιο του 2012. Το Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα επισημαίνει τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Κυπριακή οικονομία και προτείνει διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στα πλαίσια της ευρύτερης αναπτυξιακής και κοινωνικής πολιτικής του κράτους.

Παρόλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος, στα πλαίσια της προγραμματικής περιόδου της Ε.Ε. 2007-2013 η περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και συνοχή αναδεικνύονται σε πυξίδα της ανάπτυξης, ενώ η προώθηση της κοινωνικής αλληλεγγύης και ισότητας στοχεύει να

εξασφαλίσει πόρους και συνθήκες ευημερίας σε κάθε σημείο της Ε.Ε. Έτσι, η ενδυνάμωση της απασχόλησης, της κοινωνικής ισότητας, της αειφορίας και της ανταγωνιστικότητας, είναι στρατηγικό σημείο κάθε ευρωπαϊκής δράσης.

Στο πιο πάνω πλαίσιο, ανάμεσα στις βασικές εθνικές επιδιώξεις για την Κύπρο, εντάσσονται η επίτευξη ικανοποιητικού ρυθμού αειφόρου ανάπτυξης, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, η επίτευξη ισόρροπης χωρικής ανάπτυξης, η εμπέδωση συνθηκών κοινωνικής συνοχής και πλήρους απασχόλησης, η αναβάθμιση του περιβάλλοντος και η βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Η περιοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων εμφανίζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και η Κοινότητα γνωρίζει σημαντική ανάπτυξη, τόσο λόγω της γεωγραφικής της θέσης όσο και των έργων που έγιναν και προγραμματίζονται να γίνουν. Η περιοχή διαθέτει σημαντικούς ιστορικούς και φυσικούς πόρους, σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητους. Οι πιέσεις από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες που ασκούνται στο φυσικό περιβάλλον, η μειωμένη επιχειρηματική δραστηριότητα των περισσότερων κατοίκων της Κοινότητας και η τοποθεσία της περιοχής οδηγούν σε πτώση του επιπέδου της ποιότητας ζωής των κατοίκων και σε κοινωνικές ανισότητες, με αποτέλεσμα η περιοχή να εμφανίζει αναπτυξιακή ανισορροπία. Η υλοποίηση των αναγκαίων έργων που θα επιλύσουν προβλήματα, θα αξιοποιήσουν δυνατότητες ή θα παρέμβουν σε διάφορα πεδία της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της περιοχής και που θα εντάσσονται σε μια αναπτυξιακή στρατηγική, ειδικά σχεδιασμένη για τις ανάγκες της Κοινότητας, μπορεί να έχει καθοριστικό ρόλο στην επιτυχία της αναπτυξιακής προσπάθειας, με την ενεργό συμμετοχή και κινητοποίηση των πολιτών και των τοπικών αρχών.

Στο πλαίσιο αυτό, το «Επιχειρησιακό Σχέδιο για την περιοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων» εντάσσεται σε μια συλλογική και συντονισμένη προσπάθεια της τοπικής κοινωνίας, η οποία εκφράζεται από το Κοινοτικό Συμβούλιο και τα Οργανωμένα Σύνολα της Κοινότητας, για την εξάλειψη των διαρθρωτικών αδυναμιών και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της περιοχής.

Η σημαντική αυτή αναπτυξιακή προσπάθεια, έχοντας υπόψη τα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Προοπτικής της Κύπρου, θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στα πιο κάτω πεδία:

- Καινοτομία – Νέες Τεχνολογίες
- Περιβάλλον – Πρόληψη Κινδύνων
- Προσβασιμότητα
- Πολιτισμός – Εκπαίδευση

Συνεπώς, η εκπόνηση ενός εξειδικευμένου και ολοκληρωμένου Επιχειρησιακού Σχεδίου είναι καθοριστικής σημασίας ως προς την εναρμόνιση με τους νέους στόχους και την αποτελεσματικότητα των δράσεων, των προσπαθειών και των πρωτοβουλιών όλων των τοπικών παραγόντων και φορέων. Προς την κατεύθυνση αυτή, η Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Λάρνακας ελπίζει ότι θα συμβάλει ώστε το σχέδιο αυτό να καταστεί πολύτιμο εργαλείο ανάπτυξης και διεκδίκησης πόρων προς όφελος της περιοχής του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων και των κατοίκων του.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Σκοπός της μελέτης είναι μέσα από τα αποτελέσματά της να κινητοποιηθεί ο αναπτυξιακός μηχανισμός στην περιοχή και να προωθηθεί:

- Η οικονομική ανάπτυξη που θα προκύψει από την εξυγίανση του φυσικού περιβάλλοντος, την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, την αναδιάρθρωση των παραγωγικών κλάδων και την ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας.
- Η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην οποία θα οδηγήσει η αποτελεσματική βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, η προστασία του περιβάλλοντος, η οικονομική ανάπτυξη, η προώθηση της απασχόλησης και η ενίσχυση των υποδομών.
- Η συγκράτηση των ντόπιων στην περιοχή, η προσέλκυση νέων κατοίκων και η ανάπτυξη ανθρωπίνων πόρων, χάρη στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

3. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Βασικοί στόχοι της μελέτης είναι:

- I. Η διερεύνηση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων της περιοχής μέσα από τη συγκέντρωση, την επεξεργασία και την αξιολόγηση των κοινωνικοοικονομικών στοιχείων της περιοχής και πιο συγκεκριμένα:
 - Την αποτίμηση των δυνάμεων και αδυναμιών της ανάπτυξης της Κοινότητας.
 - Τη διερεύνηση των ευκαιριών και των δυσκολιών που παρουσιάζονται στο ευρύτερο περιβάλλον.
- II. Τη διαμόρφωση ολοκληρωμένης αναπτυξιακής στρατηγικής (Επιχειρησιακού Σχεδίου) και ειδικότερα:
 - Τον καθορισμό συγκεκριμένων, ρεαλιστικών και μετρήσιμων γενικών και ειδικών στόχων.
 - Τη διατύπωση προτάσεων ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε επίπεδο Κοινότητας που θα ικανοποιούν τις καταγεγραμμένες ανάγκες των κατοίκων και θα προστατεύουν και θα αξιοποιούν τους τοπικούς πόρους.
- III. Την οργάνωση της Κοινότητας, έτσι ώστε το Κοινοτικό Συμβούλιο να μπορεί να επιτελέσει αποτελεσματικά αναπτυξιακό έργο.

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο όπως σχεδιάστηκε φιλοδοξεί να αποτελέσει την πρόταση της Τοπικής Κοινωνίας, επιστημονικά επεξεργασμένη, σε ένα χρονικό ορίζοντα τουλάχιστον πέντε (5) ετών, διαρθρωμένη και διατυπωμένη με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι επίκαιρο, να μπορεί να εμπλουτίζεται συνεχώς και να αναθεωρείται όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Η μελέτη αποτελείται από δύο φάσεις:

- 1^η Φάση, Καταγραφή Υφιστάμενης Κατάστασης

➤ 2^η Φάση, Επιχειρησιακό Σχέδιο

Η 1^η Φάση περιλαμβάνει λεπτομερή καταγραφή και αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης, επισκόπηση των συνθηκών που επικρατούν στην ευρύτερη περιοχή και όλων των παραγόντων που καθορίζουν την αναπτυξιακή πορεία του Κοινοτικού Συμβουλίου. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της 1^{ης} Φάσης πραγματοποιείται αναλυτική περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, των βασικών αναπτυξιακών δεδομένων, των σχετικών προβλημάτων, των περιορισμών και των δυνατοτήτων του Κοινοτικού Συμβουλίου, καθώς και των προοπτικών ανάπτυξής του.

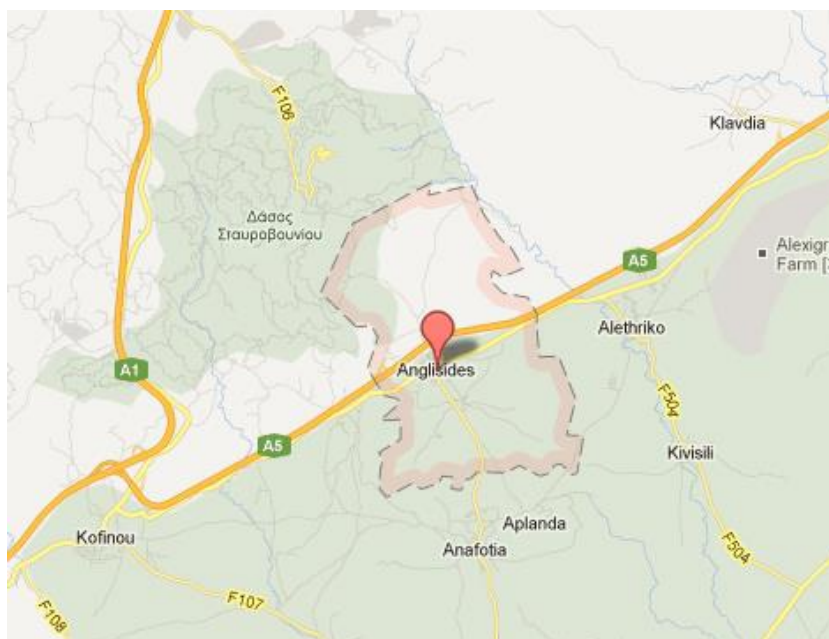
Η 2^η Φάση περιλαμβάνει, με βάση τα στοιχεία και πορίσματα της Ανάλυσης της Υφιστάμενης Κατάστασης και τις επιλογές για το χαρακτήρα και το είδος της επιθυμητής ανάπτυξης, τους αναπτυξιακούς στόχους και τους άξονες δράσης που εισηγείται η Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Λάρνακας. Συγκεκριμένα, η 2^η Φάση περιλαμβάνει όλες τις προτάσεις για συγκεκριμένα έργα, μελέτες, μέτρα, ενέργειες, παρεμβάσεις, μηχανισμούς και πολιτικές σε όλους τους τομείς της ανάπτυξης, μέσω των οποίων μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί.

4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Για την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων που ακολουθεί, αξιοποιήθηκαν στοιχεία από τη Στατιστική Υπηρεσία και συγκεκριμένα από την Απογραφή Πληθυσμού 2011 και 2001, την Απογραφή Γεωργίας 2003 και την Απογραφή Επιχειρήσεων 2005. Αξιοποιήθηκαν ακόμα στοιχεία που προέκυψαν από συναντήσεις αντιπροσωπείας της Αναπτυξιακής Εταιρείας Επαρχίας Λάρνακας με το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων, το ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από το Κοινοτικό Συμβούλιο και αντίγραφο επισυνάπτεται ως Παράρτημα 1 και από περιήγηση στην περιοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου.

4.1 Βασικά Χαρακτηριστικά της Περιοχής Μελέτης

Η Κοινότητα Αγγλισίδων βρίσκεται στη νοτιοδυτική πλευρά της Επαρχίας Λάρνακας, ανάμεσα στη Λάρνακα και την κοινότητα Κοφίνου και τη νότια πλευρά του Σταυροβουνίου. Γειτονεύει με τις κοινότητες Μεννόγεια, Κοφίνου, Αναφωτία και Αλεθρικό.

Υπάρχουν διάφορες εκδοχές για την ονομασία της Κοινότητας. Μια εκδοχή πάει πολλούς αιώνες πίσω, προ και κατά τη διάρκεια της Λατινοκρατίας στο νησί όπου άκμασε στην περιοχή ο μοναχισμός της έγκλεισης. Κατά τη Βυζαντινή περίοδο οι μοναχοί του Σταυροβουνίου, ιδιαίτερα οι γηραιότεροι, κατέφυγαν στην περιοχή που βρίσκεται σήμερα η Κοινότητα, δημιουργώντας τις πρώτες εγκλείστρες. Η γειτνίαση του οικισμού με το Σταυροβούνι ίσως να συνέβαλε στην ανάπτυξη του φαινομένου αυτού, ιδιαίτερα κατά τα μέσα του 13^{ου} αιώνα όταν οι ορθόδοξοι μοναχοί είχαν εκδιωχθεί από τη μονή και γι' αυτό στην περιοχή υπήρχαν πολλές εγκλείστρες. Πιστεύεται ότι από αυτό προήλθε σταδιακά το σημερινό όνομα της κοινότητας (εγκλείστρες-αγκλείστρες-αγγλίσιδες).

Μια δεύτερη εκδοχή, λιγότερο αποδεκτή, υποστηρίζει ότι το όνομα του χωριού μπορεί να οφείλεται στις «αγλιθίρες», που είναι τόπος καλλιέργειας σκόρδων.

Μια άλλη εκδοχή και η οποία είναι η επικρατέστερη λέει ότι κάποτε ήρθε στην περιοχή ένας Άγγλος με τη γυναίκα του. Περιπατώντας ανάμεσα στα βουνά κάπου έχασε τη γυναίκα του. Την έψαχνε και δεν την έβρισκε. Όποιο χωριανό έβρισκε τον ρωτούσε με τα λίγα ελληνικά του: «Αγγλίζ ίδες;», δηλαδή είδες καμιά Εγγλέζα. Ο ένας χωριανός μετά έλεγε στον άλλο ότι ένας Εγγλέζος ρωτούσε «Αγγλίζ ίδες;». Εκείνο το διάστημα, πολλοί κάτοικοι της Κοινότητας πήγαιναν στη Λάρνακα και πουλούσαν ξύλα και θρουμπιά. Ένας που κάθισε σε ένα καφενείο εκεί στον Άγιο Λάζαρο έλεγε την ιστορία στους παραβρισκόμενους. Μετά από μέρες που βρέθηκαν στο καφενείο αυτοί που άκουσαν την ιστορία είπαν μεταξύ τους: «Μα εκείνος από το «Αγγλίζ ίδες;» δεν ήρθε να μας πει καμιά ιστορία;». Έτσι επικράτησε να ονομάζουν το χωριό Αγγλίσιδες.

Σύμφωνα με πληροφορίες που συλλέχθηκαν η μοναδική μεσαιωνική αναφορά που έχουμε για τις Αγγλίσιδες, οι οποίες ανήκαν στη διοικητική επαρχία του Μαζωτού, είναι σε διάφορους χάρτες της περιόδου όπου είναι σημειωμένα ως “Elisides”. Επίσης στα ανατολικά του χωριού, σε μια περιοχή που τώρα τελευταία επεκτάθηκε η οικιστική περιοχή του χωριού, βρίσκεται μια ελιά ηλικίας πέραν των 700 χρόνων και η οποία σύμφωνα με το Τμήμα Δασών χρονολογείται στην περίοδο της Φραγκοκρατίας στο νησί. Όπως έχει

αναφερθεί από κατοίκους της Κοινότητας, οι Αγγλισίδες είναι δύο γειτονιές, το πάνω χωριό και το κάτω χωριό.

Στα παλιά χρόνια οι περισσότεροι κάτοικοι ήταν γεωργοί και κτηνοτρόφοι. Οι γεωργοί είχαν κυρίως αμπέλια, ελιές και άλλα είδη σε πιο περιορισμένη έκταση. Τα αμπέλια κάλυπταν μια μεγάλη περιοχή. Υπήρχαν τρεις βιοτεχνίες που παρήγαγαν ζιβανία, μια στο πάνω χωριό και δύο στο κάτω. Οι ελιές δεν ήταν τόσο διαδεδομένες στην Κοινότητα όπως σήμερα, αλλά, παρ' όλα αυτά, υπήρχε αρκετή παραγωγή ελιών. Υπήρχαν και τρεις μύλοι, ένας στο πάνω χωριό και δύο στο κάτω. Επίσης πολλοί κάτοικοι, αυτοί που δεν είχαν κτήματα, δούλευαν στα μεταλλεία. Κοντά στην Κοινότητα προς το Σταυροβούνι, πριν το 1950, υπήρχε μεταλλείο, ενώ πολλοί κάτοικοι πήγαιναν στα μεταλλεία του Μαυροβουνίου και της Φουκάσα.

Οι Αγγλισίδες είναι μια κοινότητα που ακολουθεί ανοδική πορεία ανάπτυξης, γεγονός που συνδέεται και με μια σταθερά αυξανόμενη πληθυσμιακή πορεία. Σύμφωνα με στοιχεία από τις απογραφές πληθυσμού, η Κοινότητα των Αγγλισίδων με το πέρασμα των χρόνων έχει γνωρίσει σημαντική αύξηση στον πληθυσμό της. Το 1960 οι κάτοικοι του χωριού ήταν 563. Επιπρόσθετα, το 1960, από τους 563 κατοίκους, οι 440 ήταν Ελληνοκύπριοι και οι υπόλοιποι 124 Τουρκοκύπριοι. Το 1975 οι Τουρκοκύπριοι κάτοικοι εγκατέλειψαν το χωριό. Ο πληθυσμός, όμως, του 1976 και του 1982 σε σχέση με τον πληθυσμό του 1973, αυξήθηκε, γεγονός το οποίο συνδέεται με τη δημιουργία προσφυγικών συνοικισμών. Συγκεκριμένα αυξήθηκε στους 727 κατοίκους το 1982, στους 901 το 1992, στους 997 το 2001 και στην τελευταία απογραφή πληθυσμού το 2011 έχουν απογραφεί 1146 κάτοικοι. Συγκεκριμένα έχει σημειωθεί αύξηση στον πληθυσμό της Κοινότητας κατά την τελευταία δεκαετία όση με 15%.

Με βάση την τελευταία απογραφή του 2011 ο πληθυσμός της κοινότητας Αγγλισίδων ανέρχεται σε 1146 κατοίκους και αντιστοιχεί στο 0,8% του πληθυσμού της Επαρχίας Λάρνακας. Οι 1146 κάτοικοι το 2011 ήταν διαχωρισμένοι σε 588 άντρες και 558 γυναίκες, δηλαδή περίπου ίσοι.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά Αγγλισίδων

A/A			ΑΡΙΘΜΟΣ
1	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ	Σύνολο	463
		Συνήθους διαμονής	356
		Κενές / Προσωρινές	107
2	ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ		357
3	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	Σύνολο	1146
		Άνδρες	588
		Γυναίκες	558

ΠΗΓΗ: Απογραφή Πληθυσμού 2011, Στατιστική Υπηρεσία

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2 Εξέλιξη Πληθυσμού

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ/ ΕΠΑΡΧΙΑ/ ΧΩΡΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ			% ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ		
	1992	2001	2011	92-01	01-11	92-11	92-01	01-11	92-11
ΑΓΓΛΙΣΙΔΕΣ	901	997	1146	96	149	245	11	15	27
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	100242	117124	143367	16882	26243	43125	17	22	43
ΚΥΠΡΟΣ	615013	703529	838897	88516	135368	223884	14	19	36

ΠΗΓΗ: Απογραφή Πληθυσμού 2011, Στατιστική Υπηρεσία

Όπως διαφαίνεται από τα παραπάνω στοιχεία, κατά τις δεκαετίες 1992-2001 και 2001-2011, οι Αγγλισίδες σημείωσαν αύξηση του μόνιμου πληθυσμού τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πληθυσμιακή αύξηση της Κοινότητας δεν ήταν μεγαλύτερη σε σύγκριση τόσο με αυτή της Επαρχίας Λάρνακας όσο και με του συνόλου της Κύπρου.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η ηλικιακή διακύμανση του πληθυσμού της Κοινότητας κατά φύλο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3 Ηλικιακή Διακύμανση Πληθυσμού

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ 2011						
	0 – 14	15 – 39	40 – 54	55 – 64	65+	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ 2001	252	376	218	51	100	997
ΣΥΝΟΛΟ	204	472	223	133	114	1146
ΑΝΔΡΕΣ	106	251	108	64	59	588
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	98	221	115	69	55	558

ΠΗΓΗ: Απογραφή Πληθυσμού 2011, Στατιστική Υπηρεσία

Το δημογραφικό προφίλ της Κοινότητας βάσει των στοιχείων της απογραφής του 2011 είναι απόλυτα ικανοποιητικό. Ειδικότερα καταγράφονται υψηλά ποσοστά παιδικού και ενεργού πληθυσμού (18% και 72% αντίστοιχα) και χαμηλό ποσοστό ατόμων τρίτης ηλικίας (10%), γεγονός που τεκμηριώνει ότι η περιοχή δεν αντιμετωπίζει δημογραφικό πρόβλημα και δυσκολία στην ανανέωση του πληθυσμού της καθώς επίσης ότι τα υψηλά ποσοστά νεανικού και ώριμου πληθυσμού είναι ένα πλεονέκτημα της Κοινότητας προς μεγαλύτερη ανάπτυξη. Συγκριτικά με την ηλικιακή διακύμανση πληθυσμού για το 2001 διαφαίνεται ότι την τελευταία δεκαετία έχει υπάρξει μείωση στον παιδικό πληθυσμό αλλά και ταυτόχρονη αύξηση στον ενεργό πληθυσμό και αυτό μπορεί να θεωρηθεί θετικό για την Κοινότητα μιας και ο ώριμος πληθυσμός είναι ο ενεργός, υποθέτοντας ότι μεγαλύτερο ποσοστό ενεργού πληθυσμού αποφέρει περισσότερο εισόδημα στην Κοινότητα. Επίσης θετικό είναι ότι ο γεροντικός πληθυσμός έχει παραμείνει στο 10% μέσα σε μια δεκαετία.

Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Η Κοινότητα Αγγλισίδων **χαρκτηρίζεται ως μια κατεξοχήν γεωργική κοινότητα**. Οι βασικές γεωργικές δραστηριότητες που έχουν καταγραφεί είναι

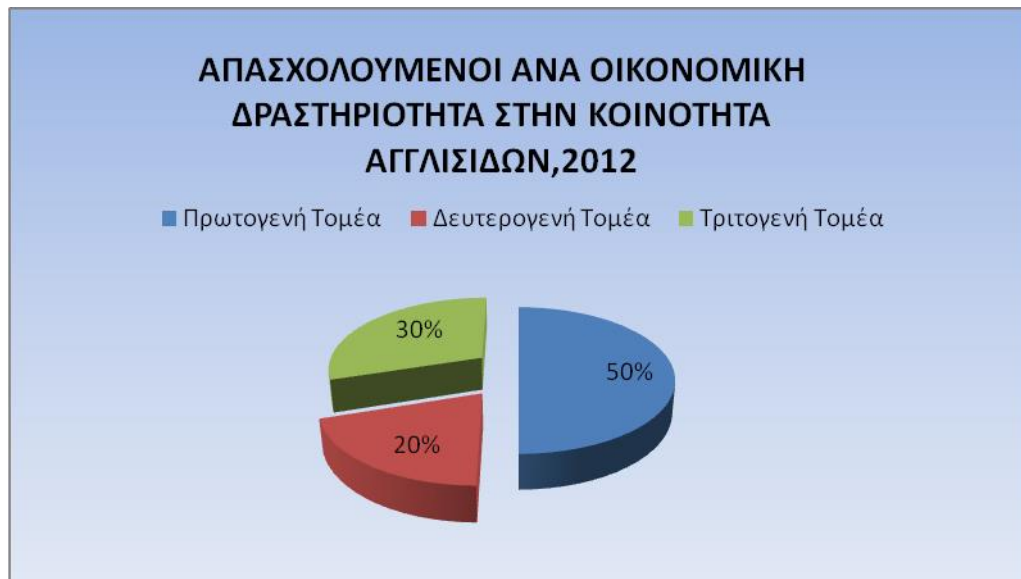
η καλλιέργεια λαχανικών σε θερμοκήπια αλλά και υπαίθρια και σε μεγάλο ποσοστό η καλλιέργεια της ελιάς. Με βάση στοιχεία της Απογραφής Γεωργίας της Στατιστικής Υπηρεσίας το 2003 στην Κοινότητα Αγγλισίδων καταγράφηκαν τα ακόλουθα:

- Ετήσιες καλλιέργειες, 10567 δεκάρια
 - I. Δημητριακά για παραγωγή καρπού, 6845 δεκάρια
 - II. Πατάτες, 29 δεκάρια
 - III. Νωπά λαχανικά, πεπονοειδή και φράουλες, 192 δεκάρια
 - IV. Κτηνοτροφικά Φυτά, 1746 δεκάρια
- Αγραναπαύσεις, 5 δεκάρια
- 12 εκμεταλλεύσεις με προβατοειδή, 1322 ζώα
- 21 εκμεταλλεύσεις με πουλερικά και κουνέλια, 448 ζώα
- Βοοειδή, 322 ζώα
- 9 εκμεταλλεύσεις με αιγοειδή, 1292 ζώα

Έτσι, ο πρωτογενής τομέας είναι ζωτικής σημασίας για την τοπική οικονομία και ανάπτυξη, ενισχύοντας και στηρίζοντας:

- Την απασχόληση του αγροτικού πληθυσμού,
- Το εισόδημα του αγροτικού πληθυσμού,
- Την αυτάρκεια του τοπικού πληθυσμού σε τρόφιμα,
- Την εξαγωγική δραστηριότητα σε γεωργικά προϊόντα,
- Τον κλάδο της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων,
- Την εξειδίκευση του τουρισμού σε εναλλακτικά μοντέλα.

Ο πρωτογενής τομέας, με βάση την εκτίμηση του Κοινοτικού Συμβουλίου, απασχολεί το 70% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της Κοινότητας, ενώ παράλληλα απασχολούνται 50 περίπου ξένοι εργάτες. Συγκεκριμένα το 50% των κατοίκων ασχολείται στον πρωτογενή τομέα με βάση τη γεωργία, το 20% στο δευτερογενή τομέα και το 30% στον τριτογενή τομέα, με τους περισσότερους να εργάζονται όχι στην Κοινότητα, αλλά στην πόλη της Λάρνακας.

Από την έρευνα της Αναπτυξιακής Εταιρείας Λάρνακας στην κοινότητα Αγγλισίδων τον Οκτώβριο του 2012, καταγράφηκαν οι εξής επιχειρήσεις, οι οποίες λειτουργούν στην Κοινότητα και καταγράφονται στον ακόλουθο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.4 Επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Κοινότητα, 2012

Είδη Επαγγελμάτων	Καταστήματα το 2012
Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία	1
Υπεραγορές	2
Καφενεία	2
Φούρνος / Αρτοποιείο	1
Καταστήματα Πώλησης Ρούχων	3
Κατάστημα Κινητής Τηλεφωνίας	1
Περίπτερα	2
Ανθοπωλεία	2
Ψησταριά	1
Οδοντιατρείο	1
Αισθητικοί	2

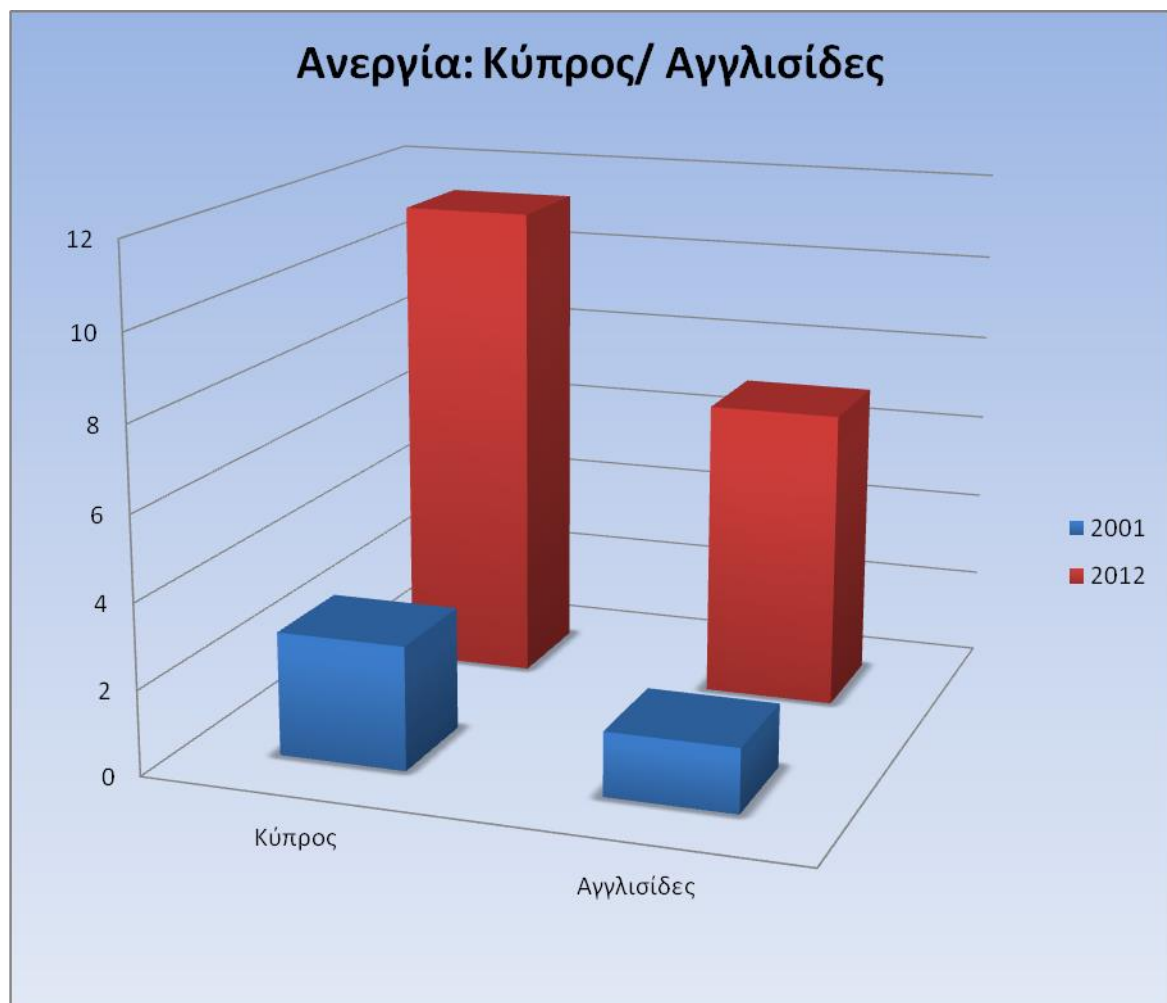
Χρυσοχοείο	1
Κυνηγετικά Είδη	2
Φαρμακεία	2
Στοιχήματα	1
Είδη ψαρέματος	1
Γκαράζ αυτοκινήτων	2
Υλικά Οικοδομής	2
Χωματουργικές εργασίες/Ντίκερ	6
Εργολάβοι Οικοδομών	3
Εργολάβοι καλουπιών	3
Φροντιστήρια Αγγλικής Γλώσσας	2
Κατάστημα Ηλεκτρικών ειδών	1
Φρουταρία	1
Σκυρόδεμα-Έτοιμο Μπετόν	3
Ξυλουργεία	4
Ταβέρνα	1
Ελαιοτριβεία	3
Εργοστάσια Επεξεργασίας Ελιών	2
Εργοστάσιο Μεταλλικών Κατασκευών	1
Συνεργεία Καθαρισμού Τζαμιών	3

ΠΗΓΗ: Έρευνα Αναπτυξιακής Εταιρείας Επαρχίας Λάρνακας, 2012

Όσον αφορά τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, βάση στοιχείων που συλλέχθηκαν από το Κοινοτικό Συμβούλιο, υπάρχουν 80 κάτοικοι οι οποίοι είναι άνεργοι. Από αυτούς οι 50 είναι άνδρες και οι 30 είναι γυναίκες. Αυτά τα στοιχεία δείχνουν ότι υπάρχει ένα ποσοστό ανεργίας 7% στην Κοινότητα, το οποίο οπωσδήποτε έφτασε στο σημερινό του ποσοστό περισσότερο λόγω της οικονομικής κρίσης στο νησί.

Συγκεκριμένα, βάση στοιχείων της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου η ανεργία στην Κοινότητα Αγγλισίδων αυξήθηκε από 2% το 2001 σε 7% το

2012. Παράλληλα η ανεργία σε όλο το νησί αυξήθηκε δραματικά από 2,9% το 2001 σε 11,3% το 2012. Είναι εμφανές ότι η ανεργία μαστίζει όλο το νησί λόγω της οικονομικής κρίσης, αλλά όπως διαφαίνεται από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν η ανεργία στην Κοινότητα Αγγλισίδων είναι μικρότερη της συνολικής ανεργίας, γεγονός που είναι ενθαρρυντικό για την Κοινότητα, λαμβάνοντας υπόψη τη δύσκολη περίοδο που διανύει η Κυπριακή οικονομία

4.2 Περιβάλλον και Ποιότητα ζωής, Υποδομές

Ένα πολύ μεγάλο και όχι μόνο περιβαλλοντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Κοινότητα είναι σχετικά με το αποχετευτικό της σύστημα, το οποίο προκαλεί δυσοσμία και αποτελεί εστία μόλυνσης τόσο για τους κατοίκους όσο και για το ευρύτερο περιβάλλον της περιοχής. Ο αποχετευτικός σταθμός επεξεργασίας λυμάτων κατασκευάστηκε το 1993 για επεξεργασία των λυμάτων του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Εκτοπισμένων και σε αυτόν δεν μπορούν να ενωθούν νέες κατοικίες, επειδή η δυναμικότητα του σταθμού δεν το επιτρέπει, ενώ η θέση του δεν φαίνεται να ήταν η πιο ενδεδειγμένη. Τα έσοδα της Κοινότητας δεν αρκούν για συντήρηση του σταθμού, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να αναγκάζονται να βαδίζουν πάνω σε λύματα που ρέουν μέσα στο δρόμο από το γειτονικό αντλιοστάσιο του αποχετευτικού συστήματος, ενώ το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες για αγορά καινούργιας αντλίας. Επιπρόσθετα, ενώ το αποχετευτικό σύστημα κατασκευάστηκε για επίλυση κυρίως του προβλήματος αποχέτευσης των λυμάτων του Συνοικισμού Αυτοστέγασης, το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων βρέθηκε να έχει δάνειο για το συγκεκριμένο έργο. Λόγω αδυναμίας εξόφλησης και με τους τόκους το ποσό έχει αυξηθεί σημαντικά, δημιουργώντας σοβαρά προβλήματα στο Κοινοτικό Συμβούλιο. Λόγω των προβλημάτων στη λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος συνεχίζεται η ροή λυμάτων, όχι μόνο στο δρόμο, αλλά και σε γειτονικά χωράφια. Το όλο θέμα είναι σε γνώση του Υπουργείου Εσωτερικών, αλλά και του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, μέχρι στιγμής όμως δεν έχει γίνει κάποια σοβαρή ενέργεια για επίλυση του προβλήματος.

Από συγκοινωνιακής άποψης και λόγω της θέσης της Κοινότητας υπάρχει άμεση και άριστη σύνδεση με τα γειτονικά χωριά, καθώς επίσης και άμεση σύνδεση της Κοινότητας με τους αυτοκινητόδρομους που οδηγούν προς τις πόλεις της Λάρνακας, της Λευκωσίας και της Λεμεσού.

Η Κοινότητα Αγγλισίδων υδρεύεται κατά 25% από κοινοτική διάτρηση και 75% από το Νότιο Αγωγό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Όσον

αφορά την άρδευση, υπάρχει μια δεύτερη κοινοτική διάτρηση που εξυπηρετεί αυτό το σκοπό. Επίσης υπάρχει Αρδευτικό Σύστημα το οποίο διαχειρίζεται Επιτροπή που αποτελείται από γεωργούς. Το σύστημα έχει τη δική του διάτρηση για κάλυψη των αναγκών του αρδευτικού. Σύμφωνα με το Κοινοτικό Συμβούλιο, η κατάσταση των δικτύων καθώς επίσης και η επάρκεια για κάλυψη των αναγκών είναι ικανοποιητική, χωρίς να παρουσιάζονται οποιαδήποτε σοβαρά προβλήματα.

Όσον αφορά τη συλλογή οικιακών απορριμμάτων, αυτή γίνεται μέσω ενός συμπλέγματος από εννιά κοινότητες, έχοντας κοινή πολιτική για τη συλλογή. Συγκεκριμένα, αντί να γίνεται η συλλογή ξεχωριστά σε κάθε Κοινότητα υπάρχει συμφωνία και ένα όχημα μαζεύει τα απορρίμματα από όλες τις εννιά Κοινότητες. Το Κοινοτικό Συμβούλιο απλά πληρώνει ένα ποσό για τη συλλογή, η οποία γίνεται 2 φορές τη βδομάδα και τα απορρίμματα μεταφέρονται στον οργανωμένο χώρο απόρριψης στην Κόσιη, στον οποίο υπάρχει η Μονάδα Διαχείρισης Στερεών Οικιακών Αποβλήτων.

Στην Κοινότητα παραδοσιακά και μοντέρνα στοιχεία συνυπάρχουν, αφού στις Αγγλίδες συναντά κανείς τόσο γειτονιές με σπίτια μοντέρνας αρχιτεκτονικής όσο και γειτονιές με σπίτια λαϊκής αρχιτεκτονικής.

Πρόκειται για μια Κοινότητα με κυρίαρχο το χρώμα της ελιάς από τα πολύ παλιά χρόνια και σύμφωνα με ενετικές εκθέσεις του 15^{ου} αιώνα επισημαίνεται η μεγάλη παραγωγή ελαιολάδου της περιοχής. Ξεχωριστή θέση ανάμεσα στις ομορφιές του χωριού κατέχει η αιωνόβια ελιά που βρίσκεται στα ανατολικά του χωριού, σε μια περιοχή όπου τελευταία επεκτάθηκε η οικιστική περιοχή της κοινότητας, που εδώ και 700 χρόνια στέκει σαν άγρυπνος φρουρός στη γη των Αγγλίδων. Το εκπληκτικό είναι ότι η ελιά αυτή ακόμη και σήμερα ανθοφορεί και καρποφορεί και επίσης η κουφάλα στον κορμό του δέντρου χωράει γύρω στα 20 άτομα. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι η Κοινότητα αγόρασε το τεμάχιο γης στο οποίο βρίσκεται η συγκεκριμένη ελιά με μοναδικό σκοπό την προστασία της. Για πολλούς το όνομα και μόνο «Αγγλίδες» τους φέρνει στο μυαλό την ελιά. Ίσως περνώντας από το χωριό να θυμούνται τις πολλές ελιές που συναντάς, ίσως να έρχονται στο χωριό για να φέρουν τις ελιές τους για να βγάλουν λάδι, είτε τέλος να ενδιαφέρονται για την ιστορία και να ξέρουν ότι στο χωριό υπάρχει ίσως η γηραιότερη ελιά της Κύπρου. Η αλήθεια είναι ότι στο χωριό ευδοκimeί η ελιά. Στη βόρεια πλευρά

προς το Σταυροβούνι υπάρχουν μεγάλοι ελαιώνες. Στις Αγγλισίδες επίσης, υπάρχουν δύο ελαιοτριβεία και δύο βιοτεχνίες επεξεργασίας και συσκευασίας της ελιάς. Από όλα τα γύρω χωριά και τη Λάρνακα οι ελαιοπαραγωγοί έρχονται στις Αγγλισίδες φορτωμένοι ελιές και φεύγουν με λάδι.

Ένα άλλο σημαντικό περιβαλλοντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Κοινότητα Αγγλισίδων, καθώς επίσης και άλλες κοινότητες που γειτνιάζουν με την κοινότητα Κοφίνου, είναι η συνεχιζόμενη άσχημη κατάσταση στην περιοχή του σφαγείου της Κοφίνου η οποία προκαλεί αφόρητη δυσοσμία και ατμοσφαιρική ρύπανση τόσο από τη σφαγή όσο και από τη μεταφορά νεκρών ζώων.

Η Κοινότητα των Αγγλισίδων βρίσκεται στους πρόποδες της Μονής του Σταυροβουνίου, η οποία θεωρείται ως ο πνεύμονας της περιοχής. Υπάρχει ένα μονοπάτι μελέτης της φύσης που ξεκινά από τους ελαιώνες και καταλήγει στη Μονή του Σταυροβουνίου. Αυτό δημιουργήθηκε από το Τμήμα Δασών σε συνεργασία με το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων. Υπάρχει πρόθεση και από τα δύο μέρη να δημιουργηθούν θέσεις θέας με παγκάκια για να κάθονται οι επισκέπτες και να απολαμβάνουν τη θέα. Το μονοπάτι είναι στο καταπράσινο βουνό του Σταυροβουνίου. Έχει εξαιρετική θέα προς τη Λάρνακα και διακρίνονται μεταξύ άλλων το αεροδρόμιο, οι αλυκές και η Πόλη της Λάρνακας. Η αφετηρία του βρίσκεται λίγο πιο κάτω από το Μοναστήρι του Σταυροβουνίου και καταλήγει δύο χιλιόμετρα έξω από το χωριό Αγγλισίδες, κοντά στο σφαγείο της Κοφίνου, περνώντας δια μέσου αναδασωμένων εκτάσεων. Χαρακτηριστικό του μονοπατιού είναι πως περνά διαμέσου των αναδασωμένων εκτάσεων και προσφέρει εντυπωσιακή θέα προς την περιοχή της Λάρνακας. Επιπρόσθετα, περπατώντας στο μονοπάτι μπορεί ο επισκέπτης να δει το αεροδρόμιο, τις αλυκές και την πόλη της Λάρνακας. Ένα από τα παράπονα του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων είναι ότι θεωρείται άδικο και ανεπίτρεπτο να μην υπάρχει πρόσβαση με ασφαλισμένο δρόμο από την Κοινότητα προς το Σταυροβούνι, αφού θεωρείται ότι θα προσφέρει τα μέγιστα στην περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής.

4.3 Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός

4.3.1 Εκπαίδευση – Παιδεία

Στην Κοινότητα Αγγλισίδων λειτουργούν ένα δημόσιο νηπιαγωγείο που προσφέρει προσχολική εκπαίδευση και ένα δημόσιο εξατάξιο περιφερειακό δημοτικό σχολείο.

Στον ακόλουθο πίνακα καταγράφεται η εκτίμηση, που πηγάζει από την έρευνα που έχει διεξάγει η Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας, για τον αριθμό των μαθητών και του διδακτικού προσωπικού στα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Κοινότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.5 Λειτουργικές Υποδομές στην Παιδεία

	Βρεφοκομικός Σταθμός	Δημόσιο Νηπιαγωγείο	Δημοτικό Σχολείο
Κρατικό	-	1	1
Ιδιωτικό	-	-	-
Σύνολο	-	1	1
Μαθητές	-	25	87
Διδάσκοντες	-	2	8
Τάξεις	-	1	6

ΠΗΓΗ: Έρευνα Αναπτυξιακής Εταιρείας Λάρνακας, 2012

Το δημόσιο νηπιαγωγείο λειτούργησε για πρώτη φορά το 1978 στα κοινοτικά κτίρια απέναντι από την Εκκλησία της Αγία Μαρίνας, που λειτουργούσαν πιο παλιά ως Δημοτικό Σχολείο. Αρχικά, υπήρχαν αντιδράσεις ότι η Κοινότητα δεν είχε χρήματα για νηπιαγωγείο και δεν χρειαζόταν, αλλά για την πρόοδο της Κοινότητας έπρεπε να γίνει το έργο. Αργότερα μεταφέρθηκε στο χώρο που είναι σήμερα και σ' αυτό φοιτούν παιδιά τριών ηλικιών. Στο νηπιαγωγείο υπάρχει μόνο μια αίθουσα διδασκαλίας χωρητικότητας 25 παιδιών. Αυτό δημιουργεί πρόβλημα και την ανάγκη για άμεση κατασκευή ακόμη μιας αίθουσας, αφού με τη συμπλήρωση του αριθμού των 25 παιδιών τα υπόλοιπα πρέπει να εξυπηρετηθούν σε γειτονικές κοινότητες.

Το εξατάξιο δημοτικό σχολείο είναι περιφερειακό και εξυπηρετεί τις Κοινότητες Αγγλισίδων και Μεννόγειας. Εκεί φοιτούν 87 μαθητές, εκ των οποίων οι 85 είναι από την Κοινότητα Αγγλισίδων και οι 2 από την Κοινότητα Μεννόγειας. Το διδακτικό προσωπικό αποτελείται από 8 δασκάλους, το γραμματέα, το διευθυντή και το βοηθό διευθυντή. Επίσης είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι το σχολείο επισκέπτεται συχνά λογοθεραπευτής. Μετά τη συμπλήρωση του έκτου χρόνου στο Δημοτικό Σχολείο Αγγλισίδων, οι μαθητές συνεχίζουν την εκπαίδευσή τους στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο Βεργίνας και σύμφωνα με στοιχεία του Κοινοτικού Συμβουλίου ο αριθμός τους ανέρχεται σε περίπου 60 μαθητές το χρόνο.

Το δημοτικό σχολείο εκδίδει κάθε χρόνο ένα περιοδικό με την ονομασία «Παιδόραμα» στο οποίο υπάρχουν φωτογραφίες με τις εκδηλώσεις του σχολείου, φωτογραφίες της κάθε τάξης, καθώς επίσης και δημιουργίες των μαθητών σε ποιήματα, κείμενα και ζωγραφιές, δίνοντας την ευκαιρία στους μαθητές να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους. Ο διευθυντής του σχολείου δήλωσε ότι το όραμά του είναι ένα ανοικτό προς την κοινωνία σχολείο, το οποίο πρέπει να στοχεύει στην επιτυχία και τη δημιουργικότητα των παιδιών, μέσα σε ένα ανθρώπινο και δημοκρατικό σχολείο. Πρόσθεσε ότι η αγάπη και ο αλληλοσεβασμός κατέχουν κυρίαρχη θέση στην καθημερινή ζωή του σχολείου. Η ανάπτυξη της πρωτοβουλίας, της αυτοπεποίθησης και της συνεργασίας αποτελούν βασικούς άξονες σε αυτή την προσπάθεια.

Όσον αφορά παιδοκομικούς σταθμούς δεν υπάρχουν στην Κοινότητα αν και υπάρχει ενδιαφέρον από ιδιώτες για δημιουργία ενός σταθμού. Σήμερα τις ανάγκες του παιδοκομικού σταθμού εξυπηρετούν γειτονικές κοινότητες.

4.3.2 Υγεία

Οι υποδομές στην υγεία σύμφωνα με στοιχεία του Κοινοτικού Συμβουλίου είναι ανεπαρκείς και χρειάζονται άμεσα αναβάθμιση. Στην Κοινότητα Αγγλισίδων λειτουργεί ένα Κοινοτικό Ιατρείο, το οποίο είναι μια μικρή αίθουσα μέσα στο κτίριο του Κοινοτικού Συμβουλίου και το οποίο επισκέπτεται κάθε Τετάρτη ένας κυβερνητικός ιατρός ο οποίος εξυπηρετεί 20 – 25 ηλικιωμένους, προμηθεύοντας τους με τα φάρμακά τους. Οι κάτοικοι της Κοινότητας καλύπτουν τις περαιτέρω ανάγκες τους σε ιατροφαρμακευτική

περίθαλψη με επισκέψεις είτε στα νοσοκομεία Κοφίνου και Λάρνακας είτε σε ιδιωτικούς ιατρούς και νοσοκομεία. Στην Κοινότητα υπάρχει μόνο ένας ιδιώτης οδοντίατρος.

4.3.3 Πολιτισμός

Όπως προαναφέρθηκε οι Αγγλίδες έχουν μακρά ιστορία που ξεκινά από τα Μεσαιωνικά χρόνια. Σύμφωνα με εκκλησιαστικές πηγές, η Κοινότητα υπήρχε και τον 6^ο αιώνα μ.Χ., αφού και ο Άγιος Θεράπων, που εκείνη την περίοδο υπήρξε Επίσκοπος Κιτίου, επισκεπτόταν τους σκήτες της περιοχής καθ' οδόν προς το Σταυροβούνι.

Οι Αγγλίδες έχουν σημαντικό πολιτισμικό απόθεμα. Ειδικότερα, το πολιτισμικό μωσαϊκό αποτελείται από παλιές εκκλησίες, το Μεσαιωνικό κατάλοιπο που είναι η αιωνόβια ελιά και πολιτιστικές εκδηλώσεις που απευθύνονται στους κατοίκους και επισκέπτες της Κοινότητας. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλίδων διοργανώνει διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις όπως:

- i. Εκδήλωση τη Δευτέρα του Πάσχα.
- ii. Εκδήλωση τις Αποκριές και την Καθαρή Δευτέρα.
- iii. Διήμερο εκδηλώσεων στη μνήμη του προστάτη Αγίου της Κοινότητας, Αγίου Θεράποντα του Θαυματουργού, στα μέσα Μαΐου.
- iv. Φεστιβάλ της ελιάς που διοργανώνεται κάθε χρόνο το Σεπτέμβριο.

Εκκλησίες / Παρεκκλήσια:

Εκκλησίες Αγίου Θεράποντα και Αγίας Μαρίας

Ο Άγιος Θεράποντας και η Αγία Μαρίνα είναι οι προστάτες Άγιοι των Χριστιανών της Κοινότητας Αγγλίδων. Όπως προαναφέρθηκε, από τα παλιά χρόνια στην Κοινότητα Αγγλίδων υπήρχαν δύο γειτονιές, η αλλιώς, το πάνω και το κάτω χωριό. Στο πάνω χωριό υπάρχει μια μικρή εκκλησία αφιερωμένη στον Άγιο Θεράποντα και στο κάτω χωριό μια άλλη μικρή εκκλησία αφιερωμένη στην Αγία Μαρίνα που γιορτάζεται στις 17 Ιουλίου.

Αυτοί είναι οι δύο άγιοι προστάτες του χωριού. Πιο παλιά, τις Κυριακές, λειτουργούσε τότε η μια και τότε η άλλη εκκλησία. Η μικρή εκκλησία του Αγίου Θεράποντα βρίσκεται βόρεια του χωριού και συγκεκριμένα στους πρόποδες του όρους του Σταυροβουνίου. Χτίστηκε το Μάρτιο του 1773 με έξοδα των κατοίκων του χωριού. Αξίζει να σημειωθεί πως φαίνεται να είναι η αρχαιότερη εκκλησία που είναι αφιερωμένη στον Άγιο Θεράποντα. Η μικρή εκκλησία της Αγίας Μαρίνας βρίσκεται στο κάτω χωριό. Πρόκειται για μια όμορφη εκκλησία με λιτό καμπαναριό και δίριχτη στέγη σκεπασμένη με κεραμίδια.

Η μεγάλη εκκλησία

Μετά το 1974 και τη δημιουργία δύο συνοικισμών με πολλούς πρόσφυγες στην Κοινότητα, παρουσιάστηκε η ανάγκη για δημιουργία μιας μεγάλης εκκλησίας, γιατί και οι δύο εκκλησίες ήταν πολύ μικρές για να χωρέσουν τον κόσμο ειδικά στις μεγάλες γιορτές. Μετά από πολλές προσπάθειες, εράνους και εκδηλώσεις έγινε εφικτό να κτιστεί μια μεγάλη εκκλησία η οποία βρίσκεται στο κέντρο της Κοινότητας. Το 1996 ολοκληρώθηκε και άρχισε να λειτουργεί κανονικά. Παρέμειναν όμως πολλές εργασίες να γίνουν, όπως η διαμόρφωση του χώρου γύρω από την εκκλησία κ.ά. Πλήρης ολοκλήρωση της εκκλησίας έγινε το 2002, οπότε και μυρώθηκε από τον μητροπολίτη Κιτίου κ.κ. Χρυσόστομο στις 24 Νοεμβρίου 2002. Οι σταυροί στους τοίχους της εκκλησίας έχουν Άγιο Μύρο. Η εκκλησία αφιερώθηκε στους δύο Αγίους του χωριού, στον Άγιο Θεράποντα και στην Αγία Μαρίνα ως προστάτες της Κοινότητας.

Ο Άγιος Θεράποντας γιορτάζει στις 14 Μαΐου και τη μέρα αυτοί έρχονται πάρα πολλοί προσκυνητές. Επειδή ο Άγιος είναι γνωστός σε όλη την Κύπρο για τα θαύματά του, έρχεται πολύς κόσμος στον εσπερινό και στη λειτουργία την ημέρα της γιορτής του. Τα τελευταία χρόνια η Εκκλησιαστική Επιτροπή μαζί με το Κοινοτικό Συμβούλιο οργανώνουν μια μουσικοχορευτική εκδήλωση μετά τον εσπερινό της γιορτής του Αγίου.

Εκκλησία Αγίου Γεωργίου

Η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου βρίσκεται στο Κοιμητήριο του χωριού. Πρόκειται για ένα μικρό εκκλησάκι με αμφικλινή και κεραμοσκέπαστη στέγη. Μετά από την ανάγκη που υπήρξε για επιδιόρθωση της εκκλησίας και το πέρας του έργου, χρησιμοποιείται μερικές φορές για λειτουργία.

Εξωκκλήσι Αγίου Αρσενίου του Καππαδόκη

Το 2007, ο Πατήρ Ιωακείμ από τη Λάρνακα έκτισε ένα όμορφο εξωκκλήσι σε ένα ιδιόκτητο χώρο που βρισκόταν λίγο έξω από το χωριό και το αφιέρωσε στον Άγιο Αρσένιο τον Καππαδόκη. Το εξωκλήσι αυτό είναι κτισμένο σε περίοπτη θέση και συγκεκριμένα πάνω σε ένα λόφο που φαίνεται όταν πηγαίνει κανείς προς τη Λάρνακα. Στο εσωτερικό του εξωκλησιού υπάρχει και μια εικόνα του Αγίου Εφραίμ. Το εξωκλήσι λειτουργείται στις 10 Νοεμβρίου, ημέρα εορτής του Αγίου Αρσενίου του Καππαδόκη και στις 5 Μαΐου ημέρα εορτής του Αγίου Εφραίμ.

4.3.4 Αθλητισμός

Γενικά στις Αγγλίδες υπάρχει έλλειψη αθλητικών εγκαταστάσεων. Στην Κοινότητα υπάρχει μία αθλητική εγκατάσταση η οποία βρίσκεται σε τούρκικη ιδιοκτησία και είναι γήπεδο ποδοσφαίρου. Έχει προκύψει μεγάλη ανάγκη στην Κοινότητα για κατασκευή καινούργιου γηπέδου ποδοσφαίρου ή τοποθέτηση χλοοτάπητα στο υφιστάμενο, αφού το 2012 επαναδραστηριοποιήθηκε το Σωματείο Αετός Αγγλίδων. Για τη χρονιά 2012 – 2013 τόσο οι προπονήσεις όσο και τα παιχνίδια της ομάδας του Αετού θα πραγματοποιούνται στο κοινοτικό γήπεδο της Κοφίνου. Όσον αφορά τις αθλητικές ανάγκες των κατοίκων της Κοινότητας, αυτές εξυπηρετούνται κυρίως στις κοινότητες Αλεθρικού και Κοφίνου, οι οποίες διαθέτουν ιδιωτικά γυμναστήρια και γήπεδα ποδοσφαίρου σάλας.

4.3.5 Κοινωνικά

Σε ό,τι αφορά τις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας, η Κοινότητα Αγγλισίδων μπορεί να χαρακτηριστεί ως υστερούσα – μειονεκτική. Συγκεκριμένα δεν υπάρχει καμιά κοινωνική υποδομή στην Κοινότητα και έχει εκφραστεί η ανάγκη για άμεση δημιουργία υποδομών, μιας και στην Κοινότητα δραστηριοποιούνται διάφορα οργανωμένα σύνολα. Συγκεκριμένα σήμερα έχει τροchioδρομηθεί ένα έργο το οποίο θα χρησιμοποιηθεί ως υποδομή για διάφορα οργανωμένα σύνολα καθώς επίσης και για άλλες αναγκαίες υποδομές και το οποίο αναφέρεται στην παρ. 4.4 (V) κατωτέρω.

Στην Κοινότητα δραστηριοποιούνται τα ακόλουθα οργανωμένα σύνολα:

- Πολιτιστικός Όμιλος 'Ελιά' Αγγλισίδων
- Ποδοσφαιρικό Σωματείο 'Αετός' Αγγλισίδων
- Κυνηγετικός Σύλλογος Αγγλισίδων

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων, σε μια προσπάθεια να εντάξει περισσότερα μέλη της Κοινότητας στη λήψη αποφάσεων που αφορούν τις Αγγλίδες, από το 2012 έχει δημιουργήσει τέσσερις Υποεπιτροπές. Ο βασικός σκοπός της δημιουργίας τους είναι ο καταμερισμός ευθύνης στο κάθε μέλος της, η μελέτη, η επεξεργασία ιδεών και προτάσεων και προώθησή τους στην ολομέλεια του Κοινοτικού Συμβουλίου για συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης. Οι τέσσερις Υποεπιτροπές αποτελούνται από:

1. Επιτροπή Αθλητικών Δραστηριοτήτων
2. Επιτροπή Εκδηλώσεων/ Πολιτιστικά
3. Επιτροπή Περιβάλλοντος
4. Επιτροπή Νεολαίας

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι στις Υποεπιτροπές θα προεδρεύει ένα μέλος του Κοινοτικού Συμβουλίου και με τον τρόπο αυτό θα μεταφέρονται άμεσα οι απόψεις, προτάσεις, ιδέες και εισηγήσεις της Υποεπιτροπής στο Κοινοτικό Συμβούλιο.

Επίσης, αξίζει να αναφερθεί ότι έλαβε χώρα για πρώτη φορά φέτος στις 18 Ιουλίου 2012 η 1^η Παγκοινοτική Συγκέντρωση, την οποία οργάνωσε το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων, με σκοπό την ενημέρωση των κατοίκων της Κοινότητας για διάφορα ζητήματα που αφορούν την περιοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου. Αυτή προγραμματίζεται να γίνεται κάθε χρόνο.

4.4 Υπό Εξέλιξη Έργα και Εντοπισμός Έλλειψης Βασικών Έργων

Όπως έχει διαφανεί, μετά από συζητήσεις με τον Πρόεδρο και μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου, η Κοινότητα Αγγλισίδων αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα όσο αφορά τη δημιουργία έργων υποδομής. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι τα 2/3 της γης των Αγγλισίδων είναι Τουρκοκυπριακή γη και αυτό αφενός αποθαρρύνει τόσο τους κατοίκους όσο και το Κοινοτικό Συμβούλιο από το να προχωρήσουν σε δημιουργία έργων. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων, μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών του για αναβάθμιση και ανάπτυξη της Κοινότητας, έχει εκτελέσει κάποια έργα και σχεδιάζει την εκτέλεση και άλλων τα οποία είτε έχουν τροχοδρομηθεί είτε είναι στην πορεία υλοποίησής τους.

Κάποια από τα έργα που έχουν εκτελεστεί είναι:

- I.Επιδιόρθωση αγροτικών δρόμων.
- II. Κατασκευή πεζοδρομίων από το σχολείο προς νότια της Κοινότητας (Δρόμος Αγγλισίδων - Αλεθρικού).
- III. Ολοκλήρωση αντιπλημμυρικού έργου στην Κοινότητα.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο, συνεχίζοντας τις προσπάθειές του για ακόμη μεγαλύτερη ανάπτυξη και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, προωθεί για εκτέλεση τα πιο κάτω έργα και ενέργειες:

- I.Προγραμματίζεται, εντός του 2012, η κατασκευή χώρου πρασίνου, στην οδό Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, μπροστά από το κατάστημα «Ειλικρίνεια». Πρόκειται για μια λωρίδα προστασίας μήκους 73 μέτρων και πλάτους 3 μέτρων. Θα κτιστεί τοιχαράκι από μπετόν ύψους 40 εκατοστών, επενδυμένο με διακοσμητική πέτρα. Το κατασκεύασμα αυτό θα χρησιμοποιείται και σαν παγκάκι. Επίσης θα σχηματιστούν χώροι για φύτεμα λουλουδιών.
- II.Προγραμματίζεται, εντός του 2012, η επένδυση με διακοσμητική πέτρα δύο υφιστάμενων χαμηλών τοίχων, που μέχρι σήμερα είναι με

εμφανές μπετόν. Οι τοίχοι αυτοί βρίσκονται απέναντι από το Κοιμητήριο.

III. Έχει εγκριθεί και αναμένεται η έναρξη εργασιών εξωραϊσμού του χώρου της Αιωνόβιας Ελιάς. Ένα έργο που τροchioδρομήθηκε από το προηγούμενο Κοινοτικό Συμβούλιο, μέσω Ευρωπαϊκής Χρηματοδότησης από το Leader Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, Άξονας 4. Αναμένεται η ένταξη/έγκριση του έργου και η έκδοση Πιστοποιητικού Συμβατότητας για τους όρους του διαγωνισμού και η προκήρυξη διαγωνισμού κατασκευής του. Το έργο κοστολογήθηκε προκαταρκτικά στα €250.000. Παράλληλα, υπάρχει και συνεισφορά του Κοινοτικού Συμβουλίου που ανέρχεται περίπου στα €63.000 και η οποία θα καταβληθεί όταν εγκριθεί το έργο.

IV. Έχει παρουσιαστεί σοβαρό πρόβλημα με το κοιμητήριο της Κοινότητας για το και μετά από αρνητική απάντηση από τον Έπαρχο Λάρνακας και την Υπουργό για παραχώρηση Τούρκικου Τεμαχίου το οποίο εφάπτεται στο υφιστάμενο κοιμητήριο, το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων έχει προχωρήσει με ανταλλαγή ιδιόκτητων τεμαχίων που συνορεύουν με το υφιστάμενο κοιμητήριο, με κρατική Γή σε άλλο χώρο και σύντομα αναμένονται εξελίξεις.

V. Έχει κατασκευαστεί ένα κτίριο από ιδιώτη με σκοπό να χρησιμοποιηθεί ως εμπορικό κέντρο. Το Κοινοτικό Συμβούλιο πρότεινε στον Έπαρχο να συμπεριληφθεί στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για το έτος 2013 κονδύλι για αγορά του κτιρίου. Επίσης, έχει σταλεί επιστολή στην Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας για τη χρήση που προβλέπει το Κοινοτικό Συμβούλιο για την κάθε αίθουσα του κτιρίου (στέγαση Κυνηγετικού Συλλόγου, Συμβουλίου Νεολαίας, Πολιτιστικού Ομίλου Έλιάς Αγγλισίδων, Ποδοσφαιρικού Σωματείου Έατός Αγγλισίδων, Κοινοτικής Βιβλιοθήκης, Μουσείου Λαογραφίας και Παράδοσης, Εκθεσιακού Χώρου Φωτογραφίας, Ιατρείου, Κοινοτικού Συμβουλίου, Αίθουσας πολλαπλής χρήσης). Είναι σημαντικό να αναφερθεί η άποψη του Κοινοτικού Συμβουλίου ότι το αναφερόμενο κτίριο θα επιλύσει περίπου το 70% των αναγκών της Κοινότητας σε κτιριακές υποδομές.

4.5 Συμπεράσματα

Από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης που προηγήθηκε προκύπτουν σημαντικά συμπεράσματα όσον αφορά τα δημογραφικά, περιβαλλοντικά, πολιτιστικά, κοινωνικά και οικονομικά στοιχεία της περιοχής της Κοινότητας Αγγλισίδων.

Η Κοινότητα Αγγλισίδων παρουσιάζει μια δημογραφική δυναμική, αυξάνοντας συνεχώς το πληθυσμιακό της μέγεθος. Σε ό,τι αφορά την ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού, οι εξελίξεις είναι θετικές και ενθαρρυντικές για το δημογραφικό μέλλον της Κοινότητας, αφού η συμμετοχή των νέων ανθρώπων και των παιδιών είναι σχετικά υψηλή στο σύνολο του πληθυσμού. Ο γερωντικός πληθυσμός (άνω των 65 ετών) αποτελεί μόλις το 10%, περίπου, του πληθυσμού της Κοινότητας.

Το πιο μεγάλο περιβαλλοντικό και όχι μόνον πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Κοινότητα είναι σχετικά με το αποχετευτικό της σύστημα, που προκαλεί δυσοσμία και αποτελεί εστία μόλυνσης τόσο για τους κατοίκους όσο και για το ευρύτερο περιβάλλον της περιοχής και υπάρχει μεγάλη ανάγκη για επίλυση του προβλήματος το συντομότερο δυνατό.

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από σχετικά εύκολη προσβασιμότητα από τον κεντρικό οδικό άξονα, με αναγκαία τη βελτίωση του οδοστρώματος που οδηγεί μέσα από την Κοινότητα προς τη Μονή του Σταυροβουνίου, η οποία είναι πόλος έλξης για την Κοινότητα, αλλά που μέχρι τώρα παραμένει αναξιοποίητη.

Οι υποδομές εκπαίδευσης κρίνονται ικανοποιητικές όσον αφορά την πρωτοβάθμια εκπαίδευση αν και θα μπορούσαν να γίνουν αναβαθμίσεις για καλύτερη εξυπηρέτηση των μαθητών, ενώ οι ανάγκες για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση καλύπτονται χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα από σχολές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Πόλη της Λάρνακας, που βρίσκεται σε σχετικά κοντινή απόσταση.

Ως προς τον πολιτισμό, στην περιοχή εντοπίζονται εκκλησίες και άλλα πολιτισμικά στοιχεία ιδιαίτερης αξίας, όπως παλιά κτίρια παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, πολιτισμικά στοιχεία της περιοχής όπως ο παλιός ελιόμυλος, το μονοπάτι που οδηγεί στη Μονή Σταυροβουνίου, καθώς επίσης και η

περιοχή της αιωνόβιας ελιάς. Όλα τα παραπάνω, τα οποία συνθέτουν την ιδιαίτερη πολιτισμική ταυτότητα της περιοχής, δεν έχουν αξιοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό. Ταυτόχρονα, καταγράφεται έλλειψη πολιτισμικών υποδομών, με τη δημιουργία ενός μουσείου να προβάλλει ως επιβεβλημένη.

Επίσης η περιοχή δεν διαθέτει ένα οργανωμένο και δημόσιο πολιτιστικό κέντρο που να φιλοξενεί εκδηλώσεις και δραστηριότητες διαφόρων ειδών, με αποτέλεσμα οι περισσότερες από αυτές να γίνονται με ενοικίαση αίθουσας δεξιώσεων που βρίσκεται έξω από την Κοινότητα. Επίσης δεν διαθέτει ούτε ένα κέντρο ψυχαγωγίας και δημιουργικής απασχόλησης νέων και ηλικιωμένων. Ακόμα στην Κοινότητα λειτουργεί Κοινοτικό Ιατρείο με περιορισμένες παροχές υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και όπως εκτιμάται υπάρχει ανάγκη για αναβάθμισή του με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων. Σημαντικό πλεονέκτημα για την Κοινότητα, αν και χρειάζεται αναβάθμιση, αποτελεί η παρουσία του ποδοσφαιρικού γηπέδου, το οποίο και πρέπει να αξιοποιηθεί μιας και από τη φετεινή χρονιά χρησιμοποιείται και προσελκύει φιλάθλους.

5. SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ

Ο στρατηγικός σχεδιασμός για τη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλίσιδων πρέπει να στηριχθεί τόσο στα ενδογενή (εσωτερικά) της χαρακτηριστικά, όσο και στα εξωγενή (εξωτερικά) στοιχεία που την επηρεάζουν, δεδομένου ότι κάθε χωρική ενότητα, μικρής ή μεγάλης κλίμακας, εντάσσεται σε ένα γενικότερο περιβάλλον και επηρεάζεται λιγότερο ή περισσότερο από τις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις και συγκυρίες. Σε αυτό το πλαίσιο, ο σχεδιασμός ενός Επιχειρησιακού Σχεδίου οφείλει να λάβει υπόψη του τις εθνικές και ευρωπαϊκές κατευθύνσεις, οι οποίες έχουν πλέον άμεση επιρροή στον κοινωνικοοικονομικό ιστό της περιοχής μελέτης.

Η μέθοδος της Ανάλυσης SWOT (Strengths – Weaknesses – Opportunities – Threats) εξασφαλίζει ακριβώς τη σύνδεση των δύο επιπέδων ανάλυσης, δηλαδή τη σύνδεση των εσωτερικών παραγόντων ανάπτυξης (εσωτερικό περιβάλλον) με τους παράγοντες του γενικού περιβάλλοντος (εξωτερικό περιβάλλον). Και στα δύο επίπεδα ανάλυσης καταγράφονται τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της περιοχής.

Ειδικότερα η ανάλυση SWOT στοχεύει:

- I. Στη μείωση της αβεβαιότητας σε σχέση με την εφαρμογή μιας συγκεκριμένης αναπτυξιακής πολιτικής, δράσης ή προγράμματος, σε μια γεωγραφική ενότητα με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.
- II. Στον εντοπισμό των κυρίων και κρίσιμων προσδιοριστικών παραγόντων (εσωτερικών και εξωτερικών) που επηρεάζουν την επιτυχία της αναπτυξιακής πολιτικής, δράσης ή προγράμματος.
- III. Στην τεκμηριωμένη υποστήριξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής σύνδεσης της αναπτυξιακής δράσης, με το ενδογενές δυναμικό της περιοχής εφαρμογής της, όπως και το εξωτερικό περιβάλλον.

Σύμφωνα λοιπόν με τα βασικά φυσικά και γεωγραφικά, κοινωνικοοικονομικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Κοινοτικού Συμβουλίου

Αγγλισίδων, όπως παρουσιάστηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια, πραγματοποιήθηκε η ανάλυση SWOT με απώτερο στόχο να αναδειχθούν οι άξονες προτεραιότητας με βάση τους οποίους πρέπει να σχεδιαστεί η πρόταση του Επιχειρησιακού Σχεδίου.

Η ανάλυση SWOT μπορεί σχηματικά να απεικονιστεί ως εξής:

<u>Θετικοί παράγοντες</u>	Πλεονεκτήματα	Προοπτικές
<u>Αρνητικοί παράγοντες</u>	Μειονεκτήματα	Απειλές
	<u>Εσωτερικοί παράγοντες</u>	<u>Εξωτερικοί παράγοντες</u>

Κατά την πραγματοποίηση της ανάλυσης SWOT τίθενται τα παρακάτω γενικά ερωτήματα:

Α. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

1. Πλεονεκτήματα (Strengths)

- Ποιά είναι τα πλεονεκτήματα;
- Τι γίνεται καλά;

2. Αδυναμίες (Weaknesses)

- Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί;
- Τι δεν γίνεται καλά;
- Τι θα έπρεπε να αποφευχθεί;

B. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

1. Ευκαιρίες (Opportunities)

- Ποιές είναι οι καλές ευκαιρίες που φαίνονται;
- Ποιές είναι οι ενδιαφέρουσες τάσεις;

Χρήσιμες ευκαιρίες μπορούν να προέλθουν από παράγοντες όπως:

- Αλλαγές στην τεχνολογία και στις αγορές.
- Αλλαγές στις πολιτικές.
- Αλλαγές στους κοινωνικούς εταίρους, τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού, το στυλ ζωής κλπ.
- Τοπικά γεγονότα κλπ.

2. Απειλές (Threats)

- Ποιά είναι τα εμπόδια;
- Τι κάνουν οι ανταγωνιστές;
- Αλλαγές στις προδιαγραφές της εργασίας, του παραγόμενου προϊόντος, των παρεχόμενων υπηρεσιών κλπ.
- Αλλαγές στην τεχνολογία.
- Οικονομικές δυσχέρειες (δάνεια, χρέη, χρηματοδοτικά σχήματα κλπ).

Στη συνέχεια καταγράφονται τα στοιχεία που αποτελούν τα Πλεονεκτήματα – Αδυναμίες – Ευκαιρίες – Απειλές για την περιοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων.

5.1 Πλεονεκτήματα

- ✓ Θετική Πληθυσμιακή εξέλιξη.
- ✓ Ικανοποιητικοί δημογραφικοί δείκτες.
- ✓ Χαμηλό ποσοστό ανεργίας.
- ✓ Παράδοση ενασχόλησης με τη γεωργική δραστηριότητα.

- ✓ Στρατηγική γεωγραφική θέση ως προς τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα (Λευκωσία, Λάρνακα, Λεμεσός).
- ✓ Κοντινή απόσταση από τις κύριες πύλες εισόδου και εξόδου της χώρας – αεροδρόμιο, λιμάνια.
- ✓ Σημαντική πολιτιστική κληρονομιά – εκκλησίες, αιωνόβια ελιά.
- ✓ Εύκολη πρόσβαση στη Μονή του Σταυροβουνίου.
- ✓ Υποεπιτροπές για ένταξη πολιτών στη λήψη αποφάσεων.
- ✓ Ευκαιρίες για κατασκευή νέων υποδομών.
- ✓ Εγκριμένη Βιοτεχνική Ζώνη.

5.2 Αδυναμίες

- X Ανυπαρξία οργανωμένου δικτύου μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων.
- X Ελάχιστες επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών.
- X Μειωμένη επιχειρηματικότητα τοπικού πληθυσμού.
- X Ανύπαρκτη εκμετάλλευση – διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- X Δεν υπάρχουν κατάλληλες υποδομές κοινωνικών παροχών.
- X Δεν υπάρχει κατάλληλη αποχετευτική υποδομή με αποτέλεσμα δυσοσμία και μόλυνση των κατοίκων και του περιβάλλοντος.
- X Τα 2/3 της περιοχής της Κοινότητας είναι Τουρκοκυπριακή γη, αποθαρρύνοντας την κατασκευή νέων υποδομών.

5.3 Ευκαιρίες

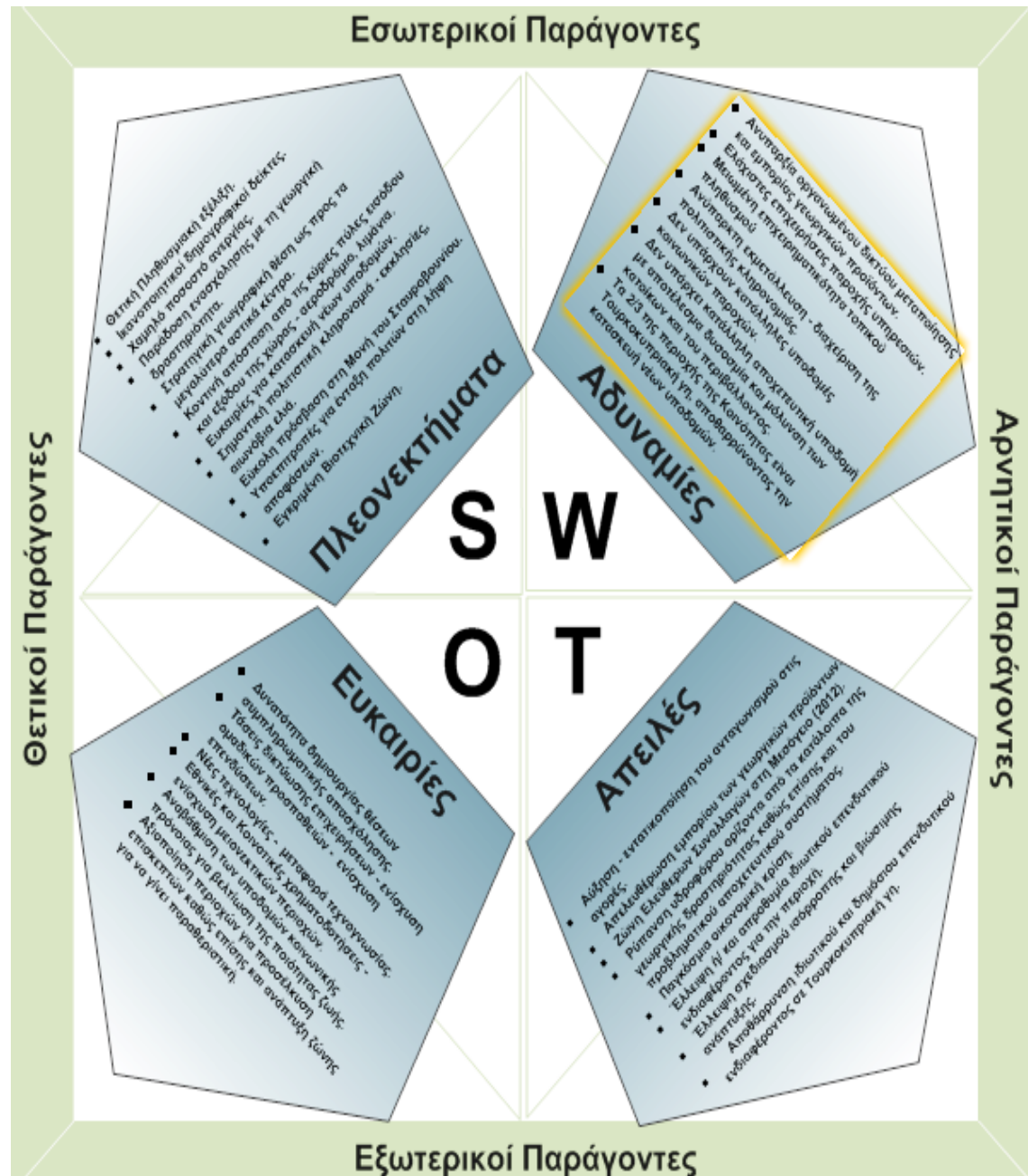
- ! Δυνατότητα δημιουργίας θέσεων συμπληρωματικής απασχόλησης.
- ! Τάσεις δικτύωσης επιχειρήσεων – ενίσχυση ομαδικών προσπαθειών – ενίσχυση επενδύσεων.
- ! Νέες τεχνολογίες – μεταφορά τεχνογνωσίας.
- ! Εθνικές και Κοινοτικές χρηματοδοτήσεις – ενίσχυση μειονεκτικών περιοχών.

- ! Αναβάθμιση των υποδομών κοινωνικής πρόνοιας για βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- ! Αξιοποίηση περιοχών για προσέλκυση επισκεπτών καθώς επίσης και ανάπτυξη ζώνης για να γίνει παραθεριστική.

5.4 Απειλές

- ☒ Αύξηση – εντατικοποίηση του ανταγωνισμού στις αγορές.
- ☒ Απελευθέρωση εμπορίου των γεωργικών προϊόντων.
- ☒ Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών στη Μεσόγειο (2012).
- ☒ Ρύπανση υδροφόρου ορίζοντα από τα κατάλοιπα της γεωργικής δραστηριότητας καθώς επίσης και του προβληματικού αποχετευτικού συστήματος.
- ☒ Παγκόσμια οικονομική κρίση.
- ☒ Έλλειψη ή/ και απροθυμία ιδιωτικού επενδυτικού ενδιαφέροντος για την περιοχή.
- ☒ Έλλειψη σχεδιασμού ισόρροπης και βιώσιμης ανάπτυξης.
- ☒ Αποθάρρυνση ιδιωτικού και δημόσιου επενδυτικού ενδιαφέροντος σε Τουρκοκυπριακή γη.

Swot Analysis: Κοινότητα Αγγλισίδων 2012

5.5 Σύνοψη

Η καταγραφή των προβλημάτων και προοπτικών που προηγήθηκαν, σε συνάρτηση με τη φυσιογνωμία και το κοινωνικοοικονομικό προφίλ της περιοχής, καθώς και η κωδικοποίηση – εξειδίκευση αυτών στο κεφάλαιο της ανάλυσης SWOT, ανέδειξε το πλήρες φάσμα των μειονεκτημάτων (αδυναμιών – απειλών) και δυνατοτήτων (πλεονεκτημάτων – ευκαιριών) της περιοχής του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλιδων.

Αξιολογώντας την ένταση και το βάρος του αναπτυξιακού αποθέματος, συμπεραίνεται ότι εκτός από τα καταγεγραμμένα προβλήματα και τις αδυναμίες, τα οποία εμφανίζονται στην πλειοψηφία των αγροτικών περιοχών της Κύπρου, η περιοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου διαθέτει σημαντικά πλεονεκτήματα τα οποία προσφέρουν – υπό την προϋπόθεση εφαρμογής ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού ανάπτυξης – πραγματικές ευνοϊκές προοπτικές.

Κυρίαρχο ζητούμενο, κατά συνέπεια, συνιστά η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και η παράλληλη μείωση των περιορισμών – προβλημάτων – που λειτουργούν ως τροχοπέδη στην ανάπτυξη, με τέτοιο τρόπο ώστε τα τοπικά πλεονεκτήματα να διαμορφώσουν το χαρακτήρα και να δρομολογήσουν τον προσανατολισμό της αναπτυξιακής στρατηγικής.

Ωστόσο οφείλουμε να τονίσουμε ότι η ανάπτυξη της περιοχής του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλιδων εξαρτάται περισσότερο από τον ορθολογικό σχεδιασμό και τη λειτουργία κατάλληλων μηχανισμών και διαδικασιών ανάδειξης της δυναμικής της περιοχής και λιγότερο από την επίλυση των προβλημάτων της.

Συνοψίζοντας, σημειώνουμε ότι σημαντικά προβλήματα αλλά και προοπτικές καταγράφονται σε όλους τους τομείς της οικονομίας μέσα από μια αλληλένδετη και αλληλοτροφοδοτούμενη μεταξύ τους διαδικασία, η οποία μπορεί να δημιουργήσει τα δεδομένα στα οποία θα στηριχθεί ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου για την περιοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλιδων.

6. ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

6.1 Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης

Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 αποτελείται από τέσσερις βασικούς Άξονες, οι στόχοι των οποίων πραγματοποιούνται μέσω της υλοποίησης επιμέρους μέτρων και δράσεων.

Η στρατηγική για την αγροτική ανάπτυξη και οι προβλεπόμενες παρεμβάσεις μέσω του Προγράμματος για την περίοδο 2007 – 2013 έχουν ως βασικό στόχο τους τη βελτίωση της απασχόλησης, του εισοδήματος, του περιβάλλοντος και των συνθηκών διαβίωσης στην ύπαιθρο. Εστιάζεται στην επίλυση των διαρθρωτικών προβλημάτων της γεωργίας του τόπου, την προώθηση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών προϊόντων τόσο στην εσωτερική αγορά όσο και σε τρίτες χώρες καθώς επίσης και στην περαιτέρω ενίσχυση των τομέων που πλεονεκτούν συγκριτικά με τους υπόλοιπους τομείς παραγωγής. Η συμβολή του αγροτικού τομέα και της γεωργίας στην αναβάθμιση και διατήρηση του περιβάλλοντος καθώς και η οικονομική διαφοροποίηση αποτελούν μείζονες επιμέρους στρατηγικές.

Η δομή της στρατηγικής που βρίσκεται σε αντιστοιχία με την Κοινή Αγροτική Πολιτική και τις Κοινοτικές Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές, υλοποιείται μέσα από τρεις κάθετους και ένα οριζόντιο πυλώνα ανάπτυξης βάσει των προβλημάτων και των νέων ευκαιριών και τις κατευθυντήριες γραμμές της ολοκληρωμένης στρατηγικής του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος είναι 325.000.000 ευρώ, εκ των οποίων τα 162.000.000 ευρώ είναι η συνδρομή του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Άξονες Προτεραιότητας:

Άξονας Προτεραιότητας 1 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας:

Ο Άξονας 1 προτείνει μέτρα που θα ωθήσουν τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας και της δασοκομίας. Στο πλαίσιο αυτό προωθείται η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των αγροτών και η ενημέρωσή τους για φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους εκμετάλλευσης, επέρχεται αναστροφή της ηλικιακής σύνθεσης των αγροτών με αποτέλεσμα τον εκσυγχρονισμό της εκμετάλλευσης και τη βιώσιμη ανάπτυξη της υπαίθρου, προωθούνται οι ενεργειακές και βιολογικές καλλιέργειες, πραγματοποιούνται έργα προστασίας των δασών από καταστροφές και πυρκαγιές, βελτιώνονται οι συνθήκες διαβίωσης των ζώων, βελτιώνονται οι υποδομές για τη διαχείριση των υδατικών πόρων και οι έγγειες βελτιώσεις, ενθαρρύνεται η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και παρακολουθούνται οι οικολογικοί παράμετροι των δασών.

Οι παραπάνω δράσεις επιφέρουν έμμεσα θετικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα, τη χλωρίδα, την πανίδα, τα νερά, το έδαφος, τον αέρα, τις κλιματικές αλλαγές, τον πληθυσμό, την ανθρώπινη υγεία και το τοπίο.

Άξονας Προτεραιότητας 2 - Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου

Ο Άξονας 2 προτείνει μέτρα που θα συμβάλλουν άμεσα στην προστασία του περιβάλλοντος και στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων.

Στο πλαίσιο αυτό προωθούνται δράσεις οι οποίες σχετίζονται με την προστασία και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου «Φύση 2000», τη διατήρηση της βιο-ποικιλότητας και την ορθολογική χρήση της γεωργικής γης και των δασών, ενώ παράλληλα ενισχύονται οι μειονεκτικές περιοχές με σκοπό τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας. Επιπλέον, στον Άξονα 2 προωθούνται παρεμβάσεις προστασίας των φυσικών πόρων,

μέσω των γεωργοπεριβαλλοντικών και δασοπεριβαλλοντικών μέτρων καθώς και η αύξηση της δασικής έκτασης και η ενίσχυση ενεργειακών καλλιεργειών.

Σχετικά με την πρωτογενή παραγωγή και τη μεταποίηση, μέσα από τα μέτρα γίνονται προσπάθειες υιοθέτησης φιλοπεριβαλλοντικών μεθόδων που διασφαλίζουν την ασφάλεια των τροφίμων και τη δημόσια υγεία. Έμφαση δίνεται σε δράσεις που προωθούν τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία και την εισαγωγή μεθόδων και τεχνικών που στοχεύουν στην εξοικονόμηση των υδάτινων πόρων. Επιπλέον η εφαρμογή του κώδικα ορθής γεωργικής πρακτικής ως απαίτηση για ενίσχυση σε πολλά μέτρα, συμβάλλει στην προστασία των εδαφών και τη διαχείριση των υδάτων κατά πρώτο λόγο και γενικότερα στην προστασία του περιβάλλοντος.

Με τη δάσωση μη γεωργικής γης επιτυγχάνεται αντιδιαβρωτική προστασία του εδάφους και ενισχύεται η βιοποικιλότητα και τα είδη χλωρίδας και πανίδας. Η ανάπτυξη των δένδρων έχει ως αποτέλεσμα τη συγκράτηση διοξειδίου του άνθρακα, ενώ η δυνατότητα χρήσης εναλλακτικών υλικών (ξύλο) σε μια σειρά προϊόντα συμβάλλει σε δραστηριότητες ουδέτερες ως προς την παραγωγή του ανωτέρω αερίου, με συνέπεια θετικές επιπτώσεις στους κλιματικούς παράγοντες. Στο μέτρο που τα δάση προορίζονται επίσης να χρησιμοποιηθούν και ως χώροι αναψυχής δημιουργούνται οφέλη για την ενθάρρυνση ενός τρόπου ζωής με ενσωμάτωση δραστηριοτήτων κοντά στη φύση και επακόλουθο όφελος στην ανθρώπινη υγεία.

Η δυνατότητα οικονομικής αξιοποίησης των δασών σε ορεινές / ημιορεινές περιοχές θα συμβάλλει στην αύξηση του εισοδήματος του πληθυσμού και τη συγκράτησή του στις περιοχές. Η βελτίωση της αντιπυρικής προστασίας των δασικών εκτάσεων εμμέσως συμβάλλει και στην προστασία της βιολογικής ποικιλομορφίας, στην αύξηση της βιοποικιλότητας, στην υδατική ισορροπία των λεκανών απορροής, στην προστασία του εδάφους (από πυρκαγιές, πλημμύρες, διάβρωση), στην προστασία του εισοδήματος του πληθυσμού που οι δραστηριότητές του συνδέονται με το δασικό δυναμικό, στην προστασία του τοπίου και της υπάρχουσας πολιτιστικής

κληρονομιάς. Η διατήρηση των δασών συμβάλλει στην άμβλυνση των κλιματικών αλλαγών.

Άξονας Προτεραιότητας 3 - Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας:

Ο Άξονας 3 προτείνει μέτρα που θα ωθήσουν τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο και τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας. Πρόκειται για μέτρα τα οποία συμβάλλουν στη βελτίωση του περιβάλλοντος κατά κύριο λόγο έμμεσα, αλλά ταυτόχρονα προωθούν και έργα υποδομής τα οποία επιφέρουν και μικρές αρνητικές επιπτώσεις. Οι δράσεις των Μέτρων του Άξονα 3 υλοποιούνται σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, όπου ο πρωτογενής τομέας αποτελεί σημαντική παράμετρο της τοπικής οικονομίας, σε περιοχές με πληθυσμιακή συρρίκνωση και σε σχετικά μεγάλη απόσταση από τα μεγάλα αστικά κέντρα.

Στο πλαίσιο αυτό προωθείται η συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού, η βελτίωση των επιχειρήσεων προς την κατεύθυνση της προστασίας περιβάλλοντος, η ανάδειξη του τοπίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς, η διατήρηση του παραδοσιακού χαρακτήρα των οικισμών, της τοπικής αρχιτεκτονικής και αγροτικής κληρονομιάς, η αύξηση των υλικών περιουσιακών στοιχείων, η προστασία και η αξιοποίηση των φυσικών πόρων (νερά/ έδαφος), η προστασία και η ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους, η ανάπτυξη τοποθεσιών υψηλής φυσικής αξίας, η διατήρηση της βιοποικιλότητας κ.ά. Τέλος η ενίσχυση εναλλακτικών και συμπληρωματικών προς τη γεωργία δραστηριοτήτων, όπως μεταποιητικών και τουριστικών επιχειρήσεων συμβάλλει στη βελτίωση του εισοδήματος του αγροτικού πληθυσμού και τη διατήρησή του.

Οι παραπάνω δράσεις θα επιφέρουν έμμεσα και μεσοπρόθεσμα θετικές επιπτώσεις στον πληθυσμό, το τοπίο, την πολιτιστική και αρχιτεκτονική κληρονομιά, τη βιοποικιλότητα, τα νερά, το έδαφος, τον αέρα.

Άξονας Προτεραιότητας 4 – Leader:

Η εφαρμογή των Μέτρων του Άξονα 4 αναφέρονται στη δημιουργία τοπικών ικανοτήτων για την απασχόληση και τη διαφοροποίηση στις αγροτικές περιοχές μέσω της προσέγγισης Leader και ταυτόχρονα εξυπηρετούν και ενισχύουν τα μέτρα των παραπάνω τριών Αξόνων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

Τα μέτρα που εμπεριέχονται στον Άξονα 4 συμβάλλουν έμμεσα στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής στην ύπαιθρο, διατηρώντας και ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό το πληθυσμό σε αυτή. Επιπλέον, συμβάλλουν με έμμεσο τρόπο στην προστασία και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, ενώ παράλληλα χρησιμοποιούν τον εκσυγχρονισμό για την προστασία του περιβάλλοντος και προωθούν τη φιλοπεριβαλλοντική αξιοποίηση των φυσικών πόρων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι παρ' όλων που το πρόγραμμα λήγει το 2013, υπάρχουν ακόμη κάποιες δυνατότητες χρηματοδότησης από αυτό για την παρούσα προγραμματική περίοδο. Ήδη όπως προαναφέρθηκε έχει εγκριθεί και αναμένεται η τελική ένταξη του έργου της αναβίωσης της Αιωνόβιας Ελιάς, στα πλαίσια του άξονα προτεραιότητας 4 - Leader.

Για τη νέα προγραμματική περίοδο 2014 – 2020 αναμένεται να εγκριθούν παρόμοια προγράμματα, από τα οποία θα μπορούσε να επωφεληθεί το Κοινοτικό Συμβούλιο. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι σε περίπτωση που αρχίσει η ωρίμανση κάποιου έργου στην παρούσα προγραμματική περίοδο με την ετοιμασία μελετών κλπ, θα μπορεί να προωθηθεί έγκρισή του στη νέα προγραμματική περίοδο.

6.2 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή»

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή, 2007-2013, εξειδικεύει το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) και περιλαμβάνει με λεπτομέρεια τους στόχους, την στρατηγική, την ιεράρχηση αναγκών και Αξόνων Προτεραιότητας καθώς και τις επιμέρους κατηγορίες παρεμβάσεων. Περιλαμβάνει, επίσης, τις βασικές αρχές του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος. Το Πρόγραμμα θα συγχρηματοδοτηθεί με €119,8εκ. από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός του (συμπεριλαμβανομένου του κρατικού προϋπολογισμού) θα είναι τουλάχιστον €141εκ.

Στρατηγικός Στόχος

Στα πλαίσια του ευρύτερου Στρατηγικού Πλαισίου που καθορίστηκε στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς ο Στρατηγικός Στόχος του Προγράμματος είναι:

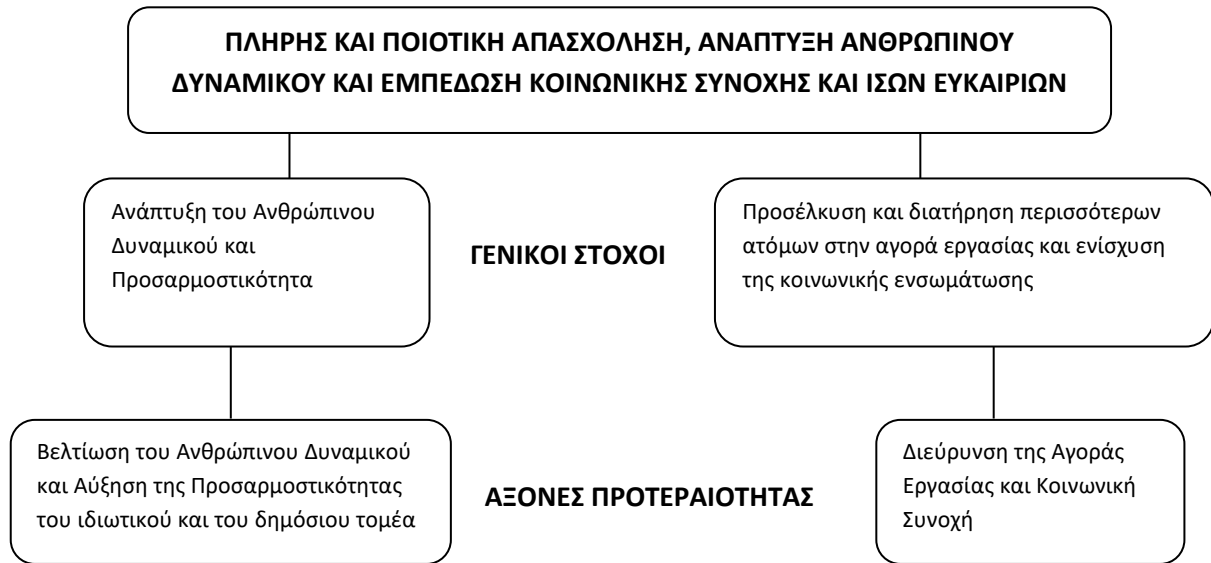
«Η πλήρης και ποιοτική απασχόληση, η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και η εμπέδωση συνθηκών κοινωνικής συνοχής και ίσων ευκαιριών».

Με τον Στρατηγικό Στόχο του Προγράμματος επιδιώκεται η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών της αγοράς εργασίας, οι οποίες εστιάζονται στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων ορισμένων πληθυσμιακών ομάδων και στην προώθησή τους σε θέσεις εργασίας.

Η σύνδεση του Στρατηγικού Στόχου, των Γενικών Στόχων και των Αξόνων Προτεραιότητας απεικονίζεται στο διάγραμμα που ακολουθεί:

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Γενικοί Στόχοι

Ο Στρατηγικός Στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος θα επιτευχθεί μέσω δύο Γενικών Στόχων, οι οποίοι είναι:

A) Βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού και αύξηση της προσαρμοστικότητας του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα

Στα πλαίσια του στόχου αυτού επιδιώκεται ο αναπροσδιορισμός των εκπαιδευτικών γνώσεων και δεξιοτήτων προς την κατεύθυνση ψηλού επιπέδου δεξιοτήτων που απαιτεί το ευρύτερο οικονομικό πλαίσιο και η ενίσχυση της δια βίου μάθησης για συνεχή προσαρμογή των δεξιοτήτων και γνώσεων στις ραγδαία μεταβαλλόμενες απαιτήσεις των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Παράλληλα, επιδιώκεται η προσαρμοστικότητα των διοικητικών και παραγωγικών λειτουργιών των επιχειρήσεων στα νέα δεδομένα της αγοράς, μέσω υιοθέτησης νέων τεχνολογιών και καινοτομιών, οργάνωσης της εργασίας και αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων.

Πρόσθετα, απαιτείται η ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, ιδιαίτερα σ' εκείνους τους τομείς που άπτονται του σχεδιασμού / προγραμματισμού και διαχείρισης προγραμμάτων ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, καθώς επίσης και για τους τομείς παροχής ψηλού επιπέδου υπηρεσιών στους πολίτες και στις επιχειρήσεις.

B) Προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας και ενίσχυση της κοινωνικής ενσωμάτωσης

Με την υιοθέτηση του στόχου αυτού επιδιώκεται η δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών και προϋποθέσεων, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ένταξη και η παραμονή στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση ατόμων τα οποία αντιμετωπίζουν προβλήματα πρόσβασης, μέσω των κατάλληλων παρεμβάσεων απόκτησης εκείνων των δεξιοτήτων που απαιτεί η παραγωγική δραστηριότητα ενώ παράλληλα επιδιώκεται η άμβλυνση του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων, κυρίως μέσω της εξασφάλισης των προϋποθέσεων και μηχανισμών πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Οι δύο αυτοί γενικοί στόχοι του Προγράμματος θα υλοποιηθούν μέσω δύο αλληλένδετων Αξόνων Προτεραιότητας, οι οποίοι αντιστοιχούν απόλυτα ένας προς ένα με τους Γενικούς Στόχους της Στρατηγικής και αναλύονται πιο κάτω.

Αξονες Προτεραιότητας

Αξονας Προτεραιότητας 1 - Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού και Προσαρμοστικότητα:

Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω των ακόλουθων τεσσάρων αλληλένδετων Ειδικών Στόχων:

- Αύξηση της συμμετοχής στη δια βίου μάθηση
- Αναβάθμιση των συστημάτων της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Εκσυγχρονισμός και προσαρμογή της λειτουργίας των επιχειρήσεων στις ανάγκες της αγοράς και του παραγωγικού / οικονομικού περιβάλλοντος

- Αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας του δημόσιου τομέα και των παρεχόμενων υπηρεσιών

Οι παρεμβάσεις του Άξονα αυτού θα συμβάλουν στη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στη σύνδεση και συνάφεια των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις ανάγκες και απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, στη διεύρυνση και προώθηση της δια βίου μάθησης, στην προώθηση των επενδύσεων των επιχειρήσεων στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, στην ανάπτυξη παραγωγικότερων και καινοτόμων μορφών οργάνωσης της εργασίας, στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης και στην αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών και των επιχειρήσεων.

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός του εν λόγω Άξονα αντιπροσωπεύει το 61% του συνολικού προϋπολογισμού της κοινοτικής συνδρομής του Προγράμματος.

Άξονας Προτεραιότητας 2: Διεύρυνση της Αγοράς Εργασίας και Κοινωνική Συνοχή:

Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω των πιο κάτω τεσσάρων Ειδικών Στόχων:

- Αύξηση του εργατικού δυναμικού και της απασχόλησης των γυναικών
- Αύξηση του εργατικού δυναμικού και της απασχόλησης των νέων
- Διεύρυνση και αναβάθμιση της λειτουργίας των θεσμών της αγοράς εργασίας
- Αύξηση των οικονομικά ενεργών και απασχολούμενων ατόμων ευπαθών κοινωνικών ομάδων

Οι παρεμβάσεις του άξονα αυτού θα συμβάλουν στη δημιουργία ευκαιριών / δυνατοτήτων για απόκτηση των αναγκαίων προσόντων και δεξιοτήτων ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα πρόσβασης προκειμένου να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση, στην άμβλυνση / μείωση θυλάκων ανεργίας καθώς και στη δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για εξάλειψη των φαινομένων του κοινωνικού αποκλεισμού.

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός του συγκεκριμένου Άξονα αντιπροσωπεύει το 36% του συνολικού προϋπολογισμού της κοινοτικής συνδρομής του Προγράμματος.

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως για το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης, παρ' όλον που το πρόγραμμα λήγει το 2013, υπάρχουν ακόμη κάποιες δυνατότητες χρηματοδότησης από αυτό για την παρούσα προγραμματική περίοδο.

Για τη νέα προγραμματική περίοδο 2014 – 2020 αναμένεται να εγκριθούν παρόμοια προγράμματα, από τα οποία θα μπορούσε να επωφεληθεί το Κοινοτικό Συμβούλιο. Είναι σημαντικό και πάλι να αναφέρουμε ότι σε περίπτωση που αρχίσει η ωρίμανση κάποιου έργου στην παρούσα προγραμματική περίοδο με την ετοιμασία μελετών κλπ, θα μπορεί να προωθηθεί έγκρισή του στη νέα προγραμματική περίοδο.

6.3 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα»

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα, 2007-2013 εξειδικεύει το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς και περιλαμβάνει με λεπτομέρεια τους στόχους, την στρατηγική, την ιεράρχηση αναγκών και προτεραιοτήτων καθώς και τις επιμέρους κατηγορίες παρεμβάσεων. Περιλαμβάνει, επίσης, τις βασικές αρχές του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του Προγράμματος. Το Πρόγραμμα θα συγχρηματοδοτηθεί με €492,6 εκ. από τα Ταμεία της ΕΕ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής), ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός του (συμπεριλαμβανομένης και της συνεισφοράς του κρατικού προϋπολογισμού) θα είναι τουλάχιστον €579,6 εκ.

Στα πλαίσια του ευρύτερου στρατηγικού πλαισίου που καθορίστηκε στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, ο Στρατηγικός Στόχος του Προγράμματος είναι:

Η Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας στο Πλαίσιο Συνθηκών Αειφόρου Ανάπτυξης

Ο Στρατηγικός Στόχος επιδιώκει την αντιμετώπιση των αναπτυξιακών αδυναμιών, αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας και θα επιτευχθεί μέσω τριών αλληλένδετων Γενικών Στόχων που είναι:

- Η βελτίωση της ελκυστικότητας της χώρας, μέσω της δημιουργίας και αναβάθμισης βασικών υποδομών.
- Προώθηση της κοινωνίας της γνώσης και καινοτομίας και βελτίωση του παραγωγικού περιβάλλοντος.
- Η δημιουργία βιώσιμων κοινοτήτων στις αστικές περιοχές και την ύπαιθρο.

Η σύνδεση των στόχων και των Αξόνων Προτεραιότητας απεικονίζεται στο Διάγραμμα που ακολουθεί:

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Άξονες Προτεραιότητας

Ο στρατηγικός και οι γενικοί στόχοι του Προγράμματος θα επιτευχθούν μέσω πέντε Αξόνων Προτεραιότητας:

1. Άξονας Προτεραιότητας: Βασικές Υποδομές στον Τομέα του Περιβάλλοντος και της Ενέργειας:

Κεντρικός στόχος του Άξονα Προτεραιότητας είναι η Ορθολογική διαχείριση αποβλήτων και προώθηση των Ανανεώσιμων και Εναλλακτικών Πηγών Ενέργειας. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω δύο αλληλένδετων Ειδικών Στόχων που είναι:

- Συμβολή στην εναρμόνιση της Κύπρου με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων
- Αύξηση της συνεισφοράς των εναλλακτικών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο

Ο Άξονας Προτεραιότητας θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Συνοχής, απορροφώντας το 33% της Κοινοτικής Συνδρομής του Προγράμματος.

2. Άξονας Προτεραιότητας: Βασικές Μεταφορικές Υποδομές:

Κεντρικός στόχος του Άξονα Προτεραιότητας είναι η *Βελτίωση της ελκυστικότητας της χώρας μέσω της δημιουργίας και αναβάθμισης βασικών μεταφορικών υποδομών*. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω των δύο ακόλουθων αλληλένδετων Ειδικών Στόχων:

- Επέκταση / Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών
- Επέκταση / Αναβάθμιση οδικών υποδομών

Ο Άξονας Προτεραιότητας θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Συνοχής, απορροφώντας το 10% της Κοινοτικής Συνδρομής του Προγράμματος.

3. Άξονας Προτεραιότητας: Κοινωνία της Γνώσης και Καινοτομία:

Κεντρικός στόχος του Άξονα Προτεραιότητας είναι η *Προώθηση της Κοινωνίας της Γνώσης και της Καινοτομίας*. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω των τριών ακόλουθων αλληλένδετων Ειδικών Στόχων:

- Ενίσχυση της Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Διευκόλυνση της Καινοτομίας
- Διάχυση της χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών
- Ενίσχυση των υποδομών παραγωγής γνώσης

Ο Άξονας Προτεραιότητας θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, απορροφώντας το 16% της Κοινοτικής Συνδρομής του Προγράμματος.

4. Άξονας Προτεραιότητας: Παραγωγικό Περιβάλλον:

Κεντρικός στόχος του Άξονα Προτεραιότητας είναι η *Βελτίωση του Παραγωγικού Περιβάλλοντος*. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω των δύο ακόλουθων αλληλένδετων Ειδικών Στόχων:

- Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και αναβάθμιση των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών
- Στήριξη της επιχειρηματικότητας

Ο Άξονας Προτεραιότητας θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, απορροφώντας το 15% της Κοινοτικής Συνδρομής του Προγράμματος.

5. Άξονας Προτεραιότητας: Αναζωογόνηση Αστικών Περιοχών και Περιοχών της Υπαίθρου:

Κεντρικός στόχος του Άξονα Προτεραιότητας είναι η *Δημιουργία Βιώσιμων Κοινοτήτων στις Αστικές και τις Περιοχές της Υπαίθρου*. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω πέντε αλληλένδετων Ειδικών Στόχων οι οποίοι θα εστιαστούν χωρικά (α) στις αστικές περιοχές και (β) στις περιοχές της Υπαίθρου, με έμφαση στα ορεινά / μειονεκτικά τμήματα.

Οι Ειδικοί Στόχοι οι οποίοι αφορούν τις αστικές περιοχές είναι:

- Αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας
- Η ανάδειξη πολιτιστικών πόρων και η δημιουργία πολιτιστικών υποδομών.
- Η δημιουργία βιώσιμου συστήματος μεταφορών

Παράλληλα, οι Ειδικοί Στόχοι για τις περιοχές της υπαίθρου είναι:

- Η ενίσχυση της προσβασιμότητας
- Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης

Ο Άξονας Προτεραιότητας θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, απορροφώντας το 23% της Κοινοτικής Συνδρομής του Προγράμματος.

Αξίζει να σημειωθεί και πάλι ότι παρ' όλων που το πρόγραμμα λήγει το 2013, υπάρχουν ακόμη κάποιες δυνατότητες χρηματοδότησης από αυτό για την παρούσα προγραμματική περίοδο.

Για τη νέα προγραμματική περίοδο 2014 – 2020 αναμένεται να εγκριθούν παρόμοια προγράμματα, από τα οποία θα μπορούσε να επωφεληθεί το Κοινοτικό Συμβούλιο. Είναι σημαντικό να επαναλάβουμε ότι σε περίπτωση που αρχίσει η ωρίμανση κάποιου έργου στην παρούσα προγραμματική περίοδο με την ετοιμασία μελετών κλπ, θα μπορεί να προωθηθεί έγκρισή του στη νέα προγραμματική περίοδο.

6.4 Εθνικοί Πόροι

Οι Εθνικές χρηματοδοτήσεις προέρχονται κυρίως από τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, από χρηματοδοτήσεις από τα διάφορα Υπουργεία και από ίδιους πόρους. Οι οργανισμοί που ενδιαφέρονται να επιδοτηθούν από τις εθνικές χρηματοδοτήσεις πρέπει να ακολουθήσουν συγκεκριμένες διαδικασίες για να μπορέσει να υπάρξει έγκριση σχετικών κονδυλίων.

α. Προϋπολογισμός Αναπτύξεως

Τα Κοινοτικά Συμβούλια μπορούν στις αρχές κάθε χρόνου να εισηγούνται στον Έπαρχο τη συμπερίληψη έργων στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του επόμενου χρόνου. Αν υπάρχουν έτοιμες μελέτες ο Έπαρχος, αφού τα αξιολογήσει, τα προτείνει για έγκριση. Αν δεν υπάρχουν και τα έργα κρίνονται αναγκαία, τότε μπορεί να προωθηθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο η ετοιμασία πρώτα των μελετών και στη συνέχεια εκτέλεσης των έργων μέσω προτάσεων της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας. Τα ποσά που προτείνονται καλύπτουν τόσο το μεγάλο ποσοστό της δημόσιας συνεισφοράς (90% για τις Αγγλίδες), όσο και το μικρό της Κοινοτικής (10%), η οποία θα πρέπει να καλύπτεται είτε με δάνειο είτε με ίδιους πόρους.

β. Χρηματοδοτήσεις από τα Διάφορα Υπουργεία

Χρηματοδοτήσεις μπορούν να υπάρξουν και μέσω των διαφόρων Υπουργείων και των Τμημάτων που υπάγονται σ' αυτά, αφού γίνουν κατάλληλα αιτήματα από τους ενδιαφερόμενους οργανισμούς. Χρηματοδοτήσεις μπορεί να διατίθενται από το Υπουργείο Εσωτερικών και τις Επαρχιακές Διοικήσεις (δρόμοι κλπ), το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και το Τμήμα Δημοσίων Έργων (δρόμοι, αρχαιότητες, κλπ), το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και τον Κ.Ο.Τ., το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (πολιτιστικές εκδηλώσεις κλπ), και άλλα.

γ. Ίδιοι Πόροι

Με την ετοιμασία του Προϋπολογισμού τους, το Νοέμβριο κάθε χρόνου, τα Κοινοτικά Συμβούλια μπορούν να συμπεριλάβουν πρόνοιες για την ετοιμασία μελετών ή/και την εκτέλεση διαφόρων έργων. Με την έγκριση του Προϋπολογισμού από τον Έπαρχο, αυτά μπορούν να προωθούνται.

Σε έκτακτες επείγουσες περιπτώσεις, στις οποίες δεν έγινε πρόβλεψη στον Προϋπολογισμό των Κοινοτικών Συμβουλίων, νοουμένου ότι υπάρχουν όμως οι απαραίτητες πιστώσεις στο κοινοτικό ταμείο, μπορεί με απόφαση της ολομέλειας του Κοινοτικού Συμβουλίου να ζητηθεί από τον Έπαρχο έγκριση για πραγματοποίηση της δαπάνης, παρ' όλον ότι δεν προβλέπεται στον Προϋπολογισμό. Αυτή θα μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον αν δοθεί η έγκριση του Επάρχου.

7. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

7.1 Εισαγωγή

Η σταδιακή απαξίωση του υποδείγματος της ανάπτυξης που στηρίζεται σε εξωγενείς παράγοντες οδήγησε τα τελευταία χρόνια στην αναζήτηση ενός νέου μοντέλου από τους ερευνητές της περιφερειακής επιστήμης, το οποίο ερμηνεύει αποτελεσματικότερα την πραγματικότητα του χώρου. Αυτή η προσπάθεια ανέδειξε την ανθρωποκεντρική και την «από κάτω προς τα πάνω» ανάπτυξη που έχει ως βασικό στόχο την ικανοποίηση των αναγκών των τοπικών κοινοτήτων και την προώθηση των ιδιαίτερων ικανοτήτων τους. Αυτό μπορεί να είναι εφικτό μόνο μέσα από ένα μοντέλο αποκεντρωμένης και ενδογενούς ανάπτυξης.

Βασική διαφορά είναι ότι η ενδογενής ανάπτυξη εισάγει μια νέα και σχεδόν ριζοσπαστική αντίληψη του χώρου, τον οποίο θεωρεί ως μέρος – παράγοντα του κοινωνικού μετασχηματισμού. Άλλες παραδοχές, στις οποίες στηρίζεται η σύγχρονη αυτή θεωρία, είναι ότι:

- Κάθε χωρική ενότητα διαθέτει ένα σύνολο πόρων που αποτελούν τη δυναμική της ενδογενούς ανάπτυξης.
- Σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή, κάθε χωρική ενότητα μπορεί με δική της πρωτοβουλία να ανακαλύψει νέες ιδέες που της επιτρέπουν να χρησιμοποιήσει τους πόρους της για να λύσει τα προβλήματά της.

Στο παραπάνω πλαίσιο, η ικανότητα χάραξης κατάλληλης αναπτυξιακής πολιτικής, σε συνδυασμό με την ενεργοποίηση των διαθέσιμων πόρων της περιοχής, οδηγεί σε μια νέα μορφή ανάπτυξης, την ενδογενή, η οποία στηρίζεται σε τρεις διαστάσεις-πυλώνες:

- I. Οικονομία
- II. Κοινωνία
- III. Περιβάλλον

Στο πλαίσιο αυτό ο πολίτης μπορεί να ευημερήσει και να επιτύχει ποιότητα ζωής μόνο εάν συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία της οργάνωσης των παραγωγικών συντελεστών και στη διαμόρφωση των αξιών και των θεσμών της κοινωνίας του.

Η βιώσιμη – αειφόρος ανάπτυξη δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο σεβασμό, στη διαφύλαξη και στην αξιοποίηση των φυσικών και κοινωνικών πόρων για τις επόμενες γενεές. Η εμμονή των σύγχρονων αναπτυξιακών πολιτικών με την αειφορία οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι αυτή επικεντρώνεται στον αναπτυξιακό σχεδιασμό, πέρα από στενά οικονομικές επιδιώξεις, προβάλλοντας τη μείζονα σημασία της ανάγκης προστασίας των κοινωνικών δομών και της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς για χάρη της ευημερίας του πολίτη.

Επομένως, η επιτυχία της στρατηγικής που θα ακολουθηθεί εξαρτάται πρωτίστως από τις επιπτώσεις της στην ποιότητα ζωής και στο επίπεδο διαβίωσης του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής, όπως και στη διατηρησιμότητα των αποτελεσμάτων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται κοινωνική πρόοδος, συνοχή και συναίνεση σε βάθος χρόνου.

Η ανάπτυξη «από τη βάση» προϋποθέτει την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία και αποτελεί μια από τις πλέον σύγχρονες αρχές του επιστημονικού αναπτυξιακού σχεδιασμού. Η συμμετοχή όλων των πολιτών στις διαδικασίες αλλά και στη λήψη αποφάσεων είναι καθοριστική σε ό,τι αφορά την επιτυχία της στρατηγικής και των προσπάθειών της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς:

- Ενισχύει το δημοκρατικό χαρακτήρα και την αμεσότητα που οφείλει να έχει η διαμόρφωση και η υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου.
- Εξασφαλίζει την ευαισθητοποίηση και τη δραστηριοποίηση των πολιτών προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και της διατήρησης των αποτελεσμάτων.

Επομένως, είναι γεγονός ότι οι πολίτες έχουν το δικαίωμα και ταυτόχρονα οφείλουν να συμβάλουν στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση της αναπτυξιακής διαδικασίας. Υπό αυτό το πρίσμα, η κοινωνική συμμετοχή,

καθώς και η διασφάλιση της κοινωνικής συναίνεσης είναι παράμετρος πρωτεύουσας σημασίας και πολύπλευρης διαδικασίας που εμπλέκει όλους τους τοπικούς φορείς, επιτάσσει τη διαρκή προσπάθεια και συνεπάγεται προφανείς ωφέλειες για τον τοπικό πληθυσμό.

Η αξιολόγηση των οικονομικών και κοινωνικών δεικτών, του παραγωγικού προτύπου, της γεωγραφικής θέσης και του φυσικο-πολιτισμικού περιβάλλοντος, εντόπισε παραμέτρους που στοιχειοθετούν και επιβάλλουν τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό. Ταυτόχρονα καταγράφεται η ανάγκη ισόρροπου χαρακτήρα παρεμβάσεων τόσο σε γεωγραφική, όσο και σε αναπτυξιακή κλίμακα, αλλά και σε άξονες και τομείς. Με άλλα λόγια απαιτούνται δράσεις υπέρ του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος, των παραγωγικών τομέων, του ανθρώπινου δυναμικού, των κοινωνικών υποδομών κ.α. Από το συνδυασμό των πορισμάτων της παρούσας μελέτης και των αποτελεσμάτων των συναντήσεων που διενεργήθηκαν με το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων προκύπτουν οι εξής προτάσεις / εισηγήσεις:

7.2 Καθορισμός Προτάσεων και Εισηγήσεων

1^η ΠΡΟΤΑΣΗ: Ανάπλαση των Πυρήνων και άλλων σημείων της Κοινότητας Αγγλισίδων.

Πρέπει να γίνει προσπάθεια από το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων για να γίνει προώθηση αναπλάσεων και πολεοδομικών παρεμβάσεων στους πυρήνες και σε άλλα μέρη της Κοινότητας. Συγκεκριμένα στην Κοινότητα υπάρχουν δύο πυρήνες. Ο ένας βρίσκεται στο πάνω χωριό και ο άλλος στο κάτω. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να γίνει προσπάθεια για βελτίωση της εικόνας της εισόδου της Κοινότητας, να γίνουν αποκατάσταση των εξωτερικών όψεων ιδιωτικών κτιρίων, ανάπλαση/προστασία των δημόσιων χώρων (π.χ. πλατείες, πεζοδρόμια, χώροι πρασίνου/ πάρκα, εξοπλισμός ανοικτού χώρου, κ.τ.λ.) για ανάδειξη των πολιτιστικών χαρακτηριστικών της Κοινότητας, καθώς και βελτίωση / αναβάθμιση χωρητικών και αγροτικών δρόμων της Κοινότητας. Αυτό θα συμβάλει στη βελτίωση της αναβάθμισης του δομημένου περιβάλλοντος, βελτίωση των υποδομών για προσέλκυση και ανάπτυξη παραθεριστικής περιοχής και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς, που να αναδεικνύει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της Κοινότητας. Αυτό το έργο μπορεί να χρηματοδοτηθεί σε περίπτωση που ήδη έχει γίνει μελέτη ανάπλασης της περιοχής και ετοιμασίας των απαραίτητων σχεδίων, όρων κ.τ.λ.

2^η ΠΡΟΤΑΣΗ: Δημιουργία οργανωμένου εκδρομικού χώρου - πάρκου.

Στην περιοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων δεν υπάρχει κάποιος εκδρομικός χώρος για την εξυπηρέτηση τόσο των κατοίκων όσο και των επισκεπτών της Κοινότητας. Προτείνεται η δημιουργία ενός οργανωμένου εκδρομικού χώρου στο δρόμο που οδηγεί μέσα από την Κοινότητα προς τη Μονή του Σταυροβουνίου. Συγκεκριμένα προτείνεται η δημιουργία πάρκου, το οποίο θα διαθέτει όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις ώστε να μπορεί να χρησιμοποιείται ως εκδρομικός χώρος, όχι μόνο από τους κατοίκους της Κοινότητας αλλά και από όλους τους εκδρομείς οι οποίοι

επιθυμούν να παραθερίσουν σε φυσικό περιβάλλον, ή και επισκέπτες της Μονής Σταυροβουνίου.

Σημαντικός παράγοντας για δημιουργία τέτοιου χώρου είναι να διαθέτει τις απαραίτητες ανέσεις, να παρέχει ασφάλεια όχι μόνο για τους εκδρομείς αλλά και για το φυσικό περιβάλλον της περιοχής και τέλος να μπορεί να φιλοξενήσει ομάδες ατόμων κατανεμημένες σε διαφορετικούς χώρους, ώστε να είναι δυνατό να φιλοξενοούνται οικογενειακές εκδρομικές συγκεντρώσεις αναψυχής.

Η δημιουργία και αξιοποίηση τέτοιου εκδρομικού χώρου θα είναι μια καθοριστική μεταβλητή, η οποία θα παίξει καταλυτικό ρόλο στην αύξηση των επισκεπτών που θα φιλοξενοούνται από την Κοινότητα. Η αύξηση της επισκεψιμότητας στην περιοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων μπορεί να αποφέρει και εισοδήματα στην τοπική κοινωνία με τη δημιουργία των κατάλληλων επιχειρήσεων, είτε από ιδιώτες είτε από τις τοπικές αρχές (π.χ παντοπωλείο, φρουταρία, κρεοπωλείο, κίосκι κ.τ.λ.), οι οποίες θα πλαισιώσουν τη δημιουργία του εκδρομικού χώρου - πάρκου.

3^η ΠΡΟΤΑΣΗ – Δεντροφύτευση των λόφων που περιτριγυρίζουν την Κοινότητα

Η αξιοποίηση του φυσικού πλούτου της περιοχής του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων είναι σίγουρα ένας παράγοντας ο οποίος θα συνεισφέρει στην πολύπλευρη ανάπτυξη της περιοχής. Άρα πρώτιστος στόχος της τοπικής κοινωνίας πρέπει να είναι η διατήρηση του υφιστάμενου φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και η εξεύρεση τρόπων βελτίωσης και εμπλουτισμού του. Η Κοινότητα Αγγλισίδων περιβάλλεται από λόφους, οι οποίοι λόγω των περιβαλλοντικών συνθηκών του νησιού δε χαρακτηρίζονται από ικανοποιητική βλάστηση.

Εισήγηση που προκύπτει από την κατάσταση που περιγράφεται πιο πάνω είναι όπως γίνει προσπάθεια, με πρωτοβουλία του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων, για δεντροφύτευση των λόφων που περιβάλλουν την Κοινότητα. Με αυτό τον τρόπο θα εξασφαλιστεί και θα εμπλουτιστεί ο φυσικός πλούτος της περιοχής και θα καταστεί η Κοινότητα πιο ελκυστικός προορισμός για

επισκέπτες που εκτιμούν τη φύση. Επίσης οι δεντροφυτεμένοι λόφοι που θα περικλείουν την Κοινότητα θα καταστούν φυσικός φράκτης για παρεμπόδιση των καυσαερίων που εκπέμπονται από τα μηχανοκίνητα οχήματα τα οποία διέρχονται καθημερινά τον αυτοκινητόδρομο Λάρνακας-Λεμεσού.

Μια Κοινότητα που θα διαθέτει δασώδεις περιοχές, σε συνδυασμό με την ύπαρξη ενός μονοπατιού της φύσης, θα είναι ένα ελκυστικότατο μέρος για διάφορες ομάδες επισκεπτών.

4^η ΠΡΟΤΑΣΗ – Εκμετάλλευση Παραδοσιακού Ελαιόμυλου.

Στην περιοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων και συγκεκριμένα στον πυρήνα υπάρχει ανεκμετάλλετος ένας παραδοσιακός ελαιόμυλος, ο οποίος ανήκει σε κάποιον ιδιώτη. Προτείνεται να γίνει συνεργασία μεταξύ του Κοινοτικού Συμβουλίου και του ιδιώτη και με τις κατάλληλες χορηγίες να ξεκινήσει η αποκατάσταση και αναπαλαίωσή του, μιας και όπως έχει αναφερθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων και μετά από επίσκεψη προσωπικού της Αναπτυξιακής Εταιρείας Επαρχίας Λάρνακας, ο ελαιόμυλος βρίσκεται σε άσχημη κατάσταση και κρίνεται αναγκαίο να γίνουν διενέργειες για διάσωσή του. Ο χώρος που βρίσκεται ο μύλος είναι ιδανικός για προσέλκυση επισκεπτών.

Η αποκατάσταση και αναπαλαίωσή του καθιστά δυνατή την αξιοποίηση στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς, μιας και η Κοινότητα έχει μεγάλη ιστορία όσον αφορά την ελιά.

5^η ΠΡΟΤΑΣΗ: Δημιουργία Ηλεκτρονικής Βιβλιοθήκης.

Σκοπός του έργου είναι η ανάπτυξη και λειτουργία μιας ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης που θα απευθύνεται στους κατοίκους του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων αλλά και στο ευρύτερο κοινό. Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών μεταμορφώνει ακόμα και τις πιο παραδοσιακές πτυχές της ζωής μας, όπως οι βιβλιοθήκες. Μια ηλεκτρονική βιβλιοθήκη, μέσω της οποίας οι αναγνώστες θα έχουν πρόσβαση όχι σε τυπωμένα βιβλία, αλλά σε ψηφιακά αντίγραφα. Για την ανάπτυξη και

λειτουργία της ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης είναι αναγκαίος ειδικευμένος εξοπλισμός ηλεκτρονικών υπολογιστών, καθώς επίσης και εξοπλισμός για τη δημιουργία του δικτύου. Το συγκεκριμένο έργο θα μπορούσε να φιλοξενηθεί σε ένα πολιτιστικό κέντρο (σχετική εισήγηση ακολουθεί πιο κάτω).

6^η ΠΡΟΤΑΣΗ: Δημιουργία Κοινοτικού Ιατρείου

Το έργο εμπίπτει στην ομάδα προτάσεων για την ένταξη χρήσεων στον πυρήνα του οικισμού με σκοπό την ενίσχυση των κοινοτικών εξυπηρετήσεων και την αναβίωση του παραδοσιακού πυρήνα της Κοινότητας. Αφορά τη μεταφορά του κοινοτικού ιατρείου από τη μικρή αίθουσα μέσα στο Κοινοτικό Συμβούλιο όπου αυτό στεγάζεται σήμερα, σε κτίριο στο κέντρο της Κοινότητας, όπου η πρόσβαση από τους ηλικιωμένους είναι ευκολότερη. Συγκεκριμένα προτείνεται η αποκατάσταση ιδιωτικού παραδοσιακού κτιρίου το οποίο θα εξοπλιστεί κατάλληλα ώστε να μπορεί να λειτουργεί σαν ιατρείο. Η πρόταση αυτή αναμένεται ότι θα βοηθήσει στην αναβίωση του πυρήνα της Κοινότητας, στην αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος και της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και στην ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών, καθώς επίσης θα μπορεί να εξυπηρετεί άτομα από γειτονικές κοινότητες τα οποία χρήζουν άμεσης ιατρικής περίθαλψης. Επίσης εν σχέση με τη συγκεκριμένη πρόταση θα μπορούσε σε συνεργασία με τις γειτονικές κοινότητες να αποφασισθεί η δημιουργία ενός περιφερειακού ιατρείου έτσι ώστε να εξυπηρετούνται όλες οι γειτονικές κοινότητες και έτσι το κόστος για δημιουργία θα είναι ακόμη πιο μικρό.

7^η ΠΡΟΤΑΣΗ: Διαμόρφωση Ποδηλατικών και Περιπατητικών Διαδρομών μέσα από την Κοινότητα που να οδηγεί προς τη Μονή Σταυροβουνίου.

Η στρατηγική ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού και η γενικότερη προσέλκυση επισκεπτών στην Κοινότητα θα μπορούσε να υποστηριχθεί από ανάπτυξη δικτύου ποδηλατικών και περιπατητικών διαδρομών. Το φυσικό περιβάλλον και οι κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής, συμβάλλουν στην επιτυχή λειτουργία του παραπάνω δικτύου. Το

προτεινόμενο δίκτυο περιλαμβάνει την σύνδεση της Κοινότητας με την Μονή του Σταυροβουνίου. Επισημαίνεται πως η υλοποίηση των προτεινόμενων ποδηλατικών διαδρομών θα πρέπει να περιλαμβάνει την εγκατάσταση της απαραίτητης κάθετης και οριζόντιας σήμανσης που θα εξασφαλίζει την ασφαλή κίνηση οχημάτων και ποδηλάτων σε παράλληλους διαδρόμους κίνησης. Ειδικότερα η κάθετη σήμανση θα μπορούσε να ενσωματώνει ηλεκτρονικά συστήματα, παρόμοια με αυτά σε διαβάσεις πεζών, όπου οι ποδηλάτες που θέλουν να κινηθούν κατά μήκος μιας διαδρομής ενημερώνουν το σύστημα που προειδοποιεί τους οδηγούς οχημάτων για την κίνησή τους κατά μήκος της διαδρομής. Η υλοποίηση του προτεινόμενου δικτύου ποδηλατικών διαδρομών θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά στην προσέλκυση επισκεπτών στην Κοινότητα, γεγονός που θα συμβάλει στην γενικότερη ανάπτυξή της. Σημειώνεται πως η ανάπτυξη του δικτύου μπορεί να γίνει σταδιακά, ιεραρχώντας την ανάγκη υλοποίησης του κάθε τμήματος της διαδρομής, αρκεί να εξασφαλίζεται η ασφάλεια και η λειτουργικότητα του κάθε τμήματος που υλοποιείται. Παράλληλα με τη δημιουργία των διαδρομών θα μπορούσε να γίνει επίσης και στοχευμένη σήμανση, ειδικότερα των πολιτισμικών μνημείων της Κοινότητας, προς ενημέρωση των επισκεπτών.

8^η ΠΡΟΤΑΣΗ: Ανέγερση Αίθουσας Πολλαπλής Χρήσης/ Πολιτιστικό Κέντρο

Προτείνεται η ανέγερση Αίθουσας Πολλαπλής Χρήσης. Η Αίθουσα θα είναι σε θέση να καλύψει τα κενά που παρουσιάζει η ευρύτερη περιοχή στον κοινωνικό και πολιτισμικό τομέα. Η Αίθουσα θα περιλαμβάνει κλειστό γήπεδο καλαθόσφαιρας, πετόσφαιρας και χειροσφαίρισης. Θα μπορεί να φιλοξενήσει θεατρικές παραστάσεις, μουσικές συναυλίες και άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις. Παράλληλα, στο χώρο αυτό θα μπορεί να υπάρχει κλιματιζόμενος χώρος για τη δημιουργική απασχόληση των ηλικιωμένων σε ένα Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Ηλικιωμένων, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων και την παραμονή τους στο φυσικό και οικογενειακό τους περιβάλλον, καθώς και τη διατήρηση μιας φυσιολογικής κοινωνικής και εργασιακής ζωής των μελών του οικογενειακού και συγγενικού

περιβάλλοντος που ασχολούνται με τη φροντίδα των ατόμων αυτών. Στο κέντρο αυτό θα φιλοξενοούνται κατά τη διάρκεια της μέρας για να περνούν εποικοδομητικά τις ελεύθερες τους ώρες και άτομα τα οποία δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα και των οποίων το οικογενειακό περιβάλλον που τα φροντίζει εργάζεται ή αντιμετωπίζει σοβαρά κοινωνικά ή/και οικονομικά προβλήματα ή προβλήματα υγείας και αδυνατεί να ανταποκριθεί στη φροντίδα που έχει αναλάβει. Ταυτόχρονα θα παρέχεται κάθε μορφή φροντίδας στους ηλικιωμένους, όπως προγράμματα φυσιοθεραπείας, με σκοπό την άμβλυνση των προβλημάτων που δημιουργούνται από τη σταδιακή μείωση των σωματικών ικανοτήτων.

Στην Αίθουσα θα μπορεί να λειτουργήσει Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών. Το Κέντρο θα διαθέτει ένα ποικίλο και πολυδιάστατο πρόγραμμα μέσα από το οποίο κάθε παιδί θα έχει τη δυνατότητα να περνά τον ελεύθερο χρόνο του δημιουργικά και ταυτόχρονα να προσδιορίζει τα ενδιαφέροντά του και να αναπτύξει τις ιδιαίτερες ικανότητές του. Συγκεκριμένα, οι δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν στα πλαίσια του Κέντρου είναι:

- Θεατρικό παιχνίδι,
- Κουκλοθέατρο,
- Μουσικοχορευτική αγωγή,
- Ζωγραφική – Αγγειοπλαστική – Χειροτεχνία,
- Προγράμματα ανακύκλωσης υλικών,
- Περιβαλλοντική εκπαίδευση,
- Παιδαγωγική υποστήριξη.

Επίσης θα μπορούσε, ακόμα, να λειτουργήσει ένα Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης που θα παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη σε νέα ζευγάρια, άνδρες και γυναίκες, με στόχο την ενθάρρυνση της πρόσβασης και την παραμονή των γυναικών στην αγορά εργασίας και την ευαισθητοποίησή τους σχετικά με την ανάγκη εξισορρόπησης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Στο πλαίσιο αυτό θα μπορεί να επιχειρηθεί, με συστηματικό τρόπο, η άρση των στερεότυπων που ορίζουν τη γυναίκα ως αποκλειστικά αρμόδια για

τη φροντίδα του νοικοκυριού, των παιδιών και των άλλων εξαρτώμενων μελών της οικογένειας, καταπατώντας την αρχή της ισότητας των δυο φύλων.

9^η ΠΡΟΤΑΣΗ: Επέκταση Υφιστάμενου Δημόσιου Νηπιαγωγείου

Προτείνεται η επέκταση του υφιστάμενου Δημόσιου Νηπιαγωγείου με σκοπό να εξυπηρετεί τις ανάγκες των κατοίκων ολόκληρης της Κοινότητας Αγγλισίδων, αφού αυτό έχει κριθεί αναγκαίο τόσο από στοιχεία του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων όσο και από την έρευνα της Αναπτυξιακής Εταιρείας Επαρχίας Λάρνακας. Συγκεκριμένα στην Απογραφή Πληθυσμού για το 2011 διαφαίνεται ότι υπάρχουν γύρω στα 48 παιδιά ηλικιών 2-5 χρόνων τα οποία θα μπορούσαν να φοιτούν στο Δημόσιο Νηπιαγωγείο Αγγλισίδων. Όπως αναφέρθηκε από το Κοινοτικό Συμβούλιο, η υφιστάμενη αίθουσα μπορεί να εξυπηρετήσει μόνο 25 παιδιά με συνέπεια τα υπόλοιπα να πρέπει να εξυπηρετούνται σε γειτονικές κοινότητες, επιβαρύνοντας τους γονείς που πρέπει να τα μεταφέρουν καθημερινά το πρωί και μετά να πάνε στις δουλειές τους, ενώ θα πρέπει να διευθετούν και για την παραλαβή τους. Η δημιουργία μιας ακόμη αίθουσας στο νηπιαγωγείο κρίνεται αναγκαία για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της κοινότητας. Επίσης έχει παρατηρηθεί ότι η το νηπιαγωγείο στην Κοινότητα εξυπηρετεί τόσο ηλικίες που εντάσσονται στην προ-δημοτική εκπαίδευση. Με τα νέα μέτρα του Υπουργείου Παιδείας, η προ-δημοτική εκπαίδευση πρέπει να διδάσκει στα παιδιά πώς να γράφουν, πράγμα που δεν γινόταν πιο παλιά. Επομένως μια αίθουσα που να διδάσκει αυτές τις δύο ηλικίες μοιάζει λανθασμένη και μη παραγωγική. Θα μπορούσε για παράδειγμα να δημιουργηθεί ακόμη μια αίθουσα, μια για παιδιά του νηπιαγωγείου και μία για παιδιά προ-δημοτικής.

10^η ΠΡΟΤΑΣΗ: Συμμετοχή σε διακρατικά πολιτιστικά προγράμματα για ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών

Προτείνεται η συμμετοχή της Κοινότητας σε Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα στο οποίο γίνεται ανταλλαγή πολιτιστικών εκδηλώσεων. Μέλη της Κοινότητας θα επισκέπτονται κοινότητες σε ευρωπαϊκές χώρες για παρακολούθηση και

συμμετοχή στις πολιτιστικές εκδηλώσεις που αυτές διοργανώνουν. Παράλληλα, η Κοινότητα θα φιλοξενεί επισκέπτες από τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές κοινότητες για παρακολούθηση και συμμετοχή στις πολιτιστικές εκδηλώσεις που αυτή διοργανώνει. Με τη συμμετοχή αυτή τα οφέλη για την Κοινότητα είναι αυτονόητα και πολλαπλά.

11^η ΠΡΟΤΑΣΗ: Αναβάθμιση και Προώθηση Πολιτιστικών Εκδηλώσεων

Προτείνεται η ενίσχυση και αναβάθμιση του Ετήσιου Φεστιβάλ της Ελιάς που διοργανώνεται στην Κοινότητα. Συγκεκριμένα προτείνεται ο εμπλουτισμός της εκδήλωσης με σκοπό να προσελκύσει περισσότερους ντόπιους αλλά και τουρίστες, μιας και κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα η εκδήλωση, το νησί ακόμα κατακλύζεται από τουρίστες. Το φεστιβάλ είδη έχει το δικό του ξεχωριστό χαρακτηρισμό αφού είναι προς τιμή της ελιάς, στοιχείο που προσελκύει τους λάτρεις του είδους. Επιπρόσθετα η διεξαγωγή συμπληρωματικών εκδηλώσεων (π.χ. ανακήρυξη της καλύτερης νοικοκυράς με το πιο καλομαγειρεμένο και εύγευστο πιάτο, διαγωνισμός για την καλύτερη και πιο εύγευστη ελιά και το ψήσιμο της μεγαλύτερης ελαιόπιτας για να λάβει μέρος στο διαγωνισμό του βιβλίου Γκίνες) πιθανόν να αποτελέσουν την αφετηρία προσέλκυσης πιο πολλών επισκεπτών στην Κοινότητα την ημέρα του Φεστιβάλ. Επίσης το Συμβούλιο Αγγλισίδων θα μπορούσε να βγει σε προκήρυξη για ιδιώτες που θα τους ενδιέφερε να στήσουν περίπτερα στο χώρο της εκδήλωσης για προώθηση και πώληση των προϊόντων τους που βέβαια θα έχουν σχέση με την ελιά. Με αυτό τον τρόπο οι επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα να επισκέπτονται αυτά τα περίπτερα, να ενημερώνονται, να δοκιμάζουν τα διάφορα προϊόντα, κάνοντας έτσι την παρουσία τους στην εκδήλωση πιο ενδιαφέρων. Επίσης η Κοινότητα και το Φεστιβάλ θα μπορούσαν να ενταχθούν και να επωφεληθούν μέσω χρηματοδοτικής στήριξης, κυρίως μέσω του ευρωπαϊκού προγράμματος Πολιτισμός (2007-2013 ή/και το αντίστοιχο της περιόδου 2014-2020), το οποίο θα βοηθούσε και στην προσέλκυση Ευρωπαίων επισκεπτών.

12^η ΠΡΟΤΑΣΗ: Δημιουργία Βιοτεχνικής Περιοχής

Στα όρια του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων υπάρχει εγκριμένη βιοτεχνική ζώνη από το 2008. Προτείνεται να προωθηθεί ο διαχωρισμός των οικοπέδων από το Κοινοτικό Συμβούλιο για να βοηθήσει στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων στα όρια της Κοινότητάς του και επίσης στην εγκατάσταση των υφιστάμενων βιοτεχνιών στην περιοχή αυτή. Πρέπει να γίνει μια προσπάθεια για δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής στις Αγγλίδες, που να επιτρέπει και εγκατάσταση βιοτεχνιών από τις γειτονικές κοινότητες όσο και το ευρύτερο κοινό, λόγω της γεωγραφικής θέσης των Αγγλίδων, έτσι ώστε να προσελκύσει επιχειρηματίες που θα δημιουργήσουν επιχειρήσεις στην περιοχή. Αυτό θα βοηθήσει και τους κατοίκους της Κοινότητας να βρουν δουλειές κοντά στα σπίτια τους και να μην αναγκάζονται να φεύγουν εκτός των Αγγλίδων για να δουλέψουν, αλλά επίσης θα είναι μια ευκαιρία για τους ανέργους της Κοινότητας για απασχόληση.

13^η ΠΡΟΤΑΣΗ - Ανάπλαση του Υφιστάμενου Γηπέδου Ποδοσφαίρου ή κατασκευή καινούργιου Περιφερειακού Γηπέδου Ποδοσφαίρου.

Έχει προκύψει μεγάλη ανάγκη για τη δημιουργία γηπέδου ποδοσφαίρου αφού το 2012 επαναδραστηριοποιήθηκε το Σωματείο Αετός Αγγλίδων. Για τη χρονιά 2012 – 2013 τόσο οι προπονήσεις όσο και τα παιχνίδια της ομάδας του Αετού θα πραγματοποιούνται στο κοινοτικό γήπεδο της Κοφίνου, με το κόστος όμως της ενοικίασης του γηπέδου να το αναλαμβάνει το Σωματείο. Στην Κοινότητα υπάρχει ένα υφιστάμενο γήπεδο ποδοσφαίρου το οποίο αν και βρίσκεται σε Τουρκοκυπριακή γη θα μπορούσαν να γίνουν οι αναγκαίες επιδιορθώσεις έτσι ώστε να χρησιμοποιείται τόσο από την ομάδα της Κοινότητας όσο και από γειτονικές Κοινότητες. Αυτό θα είναι ένα πλεονέκτημα για τις Αγγλίδες μιας και οι φίλαθλοι των αγωνιζόμενων ομάδων θα έρχονται στην Κοινότητα και θα είναι ένα μέσω διαφήμισής της.

Προτείνεται ακόμα η διοργάνωση σε αυτό, κατά την περίοδο του καλοκαιριού, ποδοσφαιρικού πρωταθλήματος σε γήπεδα μικρών διαστάσεων (ποδόσφαιρο σάλας), με την κατάλληλη διαμόρφωση του γηπέδου και με τη

συμμετοχή ομάδων των Κοινοτήτων της επαρχίας Λάρνακας. Με την κατάλληλη προετοιμασία η διοργάνωση θα αποτελέσει τρόπο προβολής και διαφήμισης της Κοινότητας Αγγλισίδων, καθώς αναμένεται να προσελκύσει πολύ κόσμο και την προσοχή των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, καθώς και εισροή εσόδων στο κοινοτικό ταμείο.

Μια άλλη πρόταση είναι η κατασκευή ενός περιφερειακού γηπέδου ποδοσφαίρου μιας και τα διάφορα κονδύλια εγκρίνονται πιο εύκολα όταν πρόκειται για περιφερειακά έργα. Επίσης το κόστος για κατασκευή που θα επιβαρυνθεί το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων θα είναι μικρότερο, αφού θα διαχωριστεί μεταξύ των εμπλεκόμενων κοινοτήτων.

14^η ΠΡΟΤΑΣΗ – Ημερίδες πληροφόρησης και δημοσιότητας που αφορούν τους αγρότες

Όπως έχει διαφανεί η Κοινότητα Αγγλισίδων είναι μια γεωργική κοινότητα με ένα μεγάλο ποσοστό πολιτών να ασχολείται με τη γεωργία ή με παρεμφερή επαγγέλματα. Μέσω του Ευρωπαϊκού προγράμματος LEADER Αγροτικής Ανάπτυξης και με την υλοποίησή του από ομάδες Τοπικής Δράσης, όπως η Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Λάρνακας, υπάρχουν ευκαιρίες χρηματοδότησης για αγρότες. Με τη δημιουργία ημερίδων πληροφόρησης και δημοσιότητας, οι αγρότες της Κοινότητας θα ενημερώνονται για τις ευκαιρίες που προκύπτουν για χρηματοδότηση, καθώς επίσης θα διαφανούν οποιεσδήποτε ανάγκες για εκπαίδευση και κατάρτιση των αγροτών.

15^η ΠΡΟΤΑΣΗ: - Εγκατάσταση ολοκληρωμένης λύσης αυτόματης καταγραφής μετρητών νερού, καθώς και συστήματος ελέγχου του Δικτύου Υδατοπρομήθειας.

Προτείνεται η εγκατάσταση ολοκληρωμένης λύσης αυτόματης καταγραφής μετρητών νερού, καθώς και συστήματος ελέγχου του Δικτύου υδατοπρομήθειας στην περιοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων. Στόχος της εφαρμογής είναι ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο θα έχει:

(1) Πλήρη έλεγχο στο δίκτυο υδροδότησης με σημαντικές εξοικονομήσεις.

(2) Εντοπίζονται πλείστες των διαρροών και κλοπών νερού από το δίκτυο υδροδότησης.

(3) Διαχειρίζεται και εκμεταλλεύεται ουσιαστικά την άμεση πληροφόρηση που θα προκύπτει προς όφελός του και των καταναλωτών.

Το σύστημα θα αποτελείται από τους μετρητές νερού, σύστημα ασύρματης επικοινωνίας, λογισμικό διαχείρισης μετρήσεων και πληροφοριών που σχετίζονται με τους μετρητές και το δίκτυο υδατοπρομήθειας, εξοπλισμό και σύστημα εντοπισμού διαρροών. Η προτεινόμενη λύση θα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα της μετάδοσης των ενδείξεων των μετρητών οποτεδήποτε και όσες φορές κριθεί αναγκαίο σε καθημερινή βάση σε μια κεντρική βάση δεδομένων. Όλοι οι χρήστες, συμπεριλαμβανομένων και των καταναλωτών, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα ασφαλούς και αξιόπιστης πρόσβασης σε αυτήν.

16^η ΠΡΟΤΑΣΗ: Δημιουργία Ανοικτού Αμφιθεάτρου.

Προτείνεται η δημιουργία ενός ανοικτού αμφιθεάτρου σε περιοχή η οποία θα αποφασισθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο. Όπως έχει διαφανεί δεν υπάρχει κάποιος χώρος στις Αγγλίδες ο οποίος να χρησιμοποιείται για εκδηλώσεις, με αποτέλεσμα το Συμβούλιο να επιβαρύνεται με κόστος ενοικίασης για τη διεκπεραίωση των εκδηλώσεων. Επίσης στην περιοχή καθώς και στις γειτονικές κοινότητες δεν υπάρχει κάτι παρόμοιο όπως ένα ανοιχτό αμφιθέατρο, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί ως πόλος έλξης για εισοδήματα στο Κοινοτικό Συμβούλιο από ενοικίαση του χώρου για εκδηλώσεις που θα γίνονται από γειτονικές κοινότητες.

8. ΣΥΖΕΥΞΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ ΜΕ **ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ**

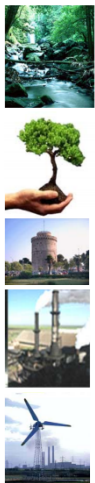
Από την ανάλυση που έχει προηγηθεί σχετικά με τα χαρακτηριστικά της τοπικής κοινωνίας της Αγγλισίδων έχουν προκύψει οι ανάγκες, οι οποίες έχουν μεταφραστεί ως προτάσεις / εισηγήσεις. Οι 14 πιο πάνω προτάσεις έχουν παρατεθεί ως βάση για ανάληψη δράσης ή δράσεων εκ μέρους του Κοινοτικού Συμβουλίου και των άλλων οργανωμένων συνόλων της Κοινότητας, οι οποίες θα επιφέρουν σταδιακή και στοχευόμενη ανάπτυξη σε διάφορους τομείς της τοπικής κοινωνίας.

Είναι όμως γνωστό ότι για να υλοποιηθούν οποιεσδήποτε δράσεις, αναπτυξιακά προγράμματα και έργα, καθοριστικό ρόλο κατέχει η οικονομική ευχέρεια και οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι στους οποίους μπορεί να στηριχτεί οποιοσδήποτε για να εφαρμόσει σε πράξη τις ιδέες του. Όπως έχει προαναφερθεί, στην παρούσα Προγραμματική Περίοδο (2007-2013) καθώς επίσης και στη νέα Προγραμματική Περίοδο (2014-2020), προσφέρονται διάφορα προγράμματα από τα οποία μπορούν να απορροφηθούν κονδύλια ως χρηματοδότηση για να υλοποιηθούν διάφορα αναπτυξιακά έργα σε όλους τους τομείς.

Πώς όμως αυτές οι προτάσεις μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα προσφερόμενα αναπτυξιακά προγράμματα και κάτω από ποια μέτρα μπορούν να υποβληθούν προτάσεις για υλοποίηση έργων με επιχορήγηση από τους διαθέσιμους πόρους; Η απάντηση σε αυτό το σημαντικότερο ερώτημα διαφαίνεται από τις εισηγήσεις που ακολουθούν, με τις οποίες παρουσιάζεται ο τρόπος σύζευξης των προτάσεων με τις κατάλληλες διαθέσιμες χρηματοδοτήσεις.

Στην αρχή του παρόντος κεφαλαίου παρουσιάζεται ένας πίνακας ο οποίος υποδεικνύει από ποια ακριβώς μέτρα των επιχειρησιακών

προγραμμάτων μπορεί να αναζητηθεί χρηματοδότηση για υλοποίηση της κάθε εισήγησης. Στο Παράρτημα 2 υπάρχει αναλυτική παρουσίαση από ποιους ακριβώς άξονες και μέτρα των επιχειρησιακών προγραμμάτων της παρούσης προγραμματικής περιόδου (2007 - 2013) είναι δυνατό να επωφεληθεί το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων για να υλοποιήσει τις πιο πάνω εισηγήσεις

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
2007-2013

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ:

Πιθανές Πηγές Επιχορήγησης για Υλοποίηση των Εισηγήσεων / Προτάσεων

	Πηγή Χρηματοδότησης	Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης											Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή		Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα		Εθνικοί Πόροι
	Άξονας Προτεραιότητας	1		2		2	3	3			4		2	3	4	5	
Αριθμός Εισήγησης	Μέτρο / Καθεστώς	1.8 / 1.8.1	1.8 / 1.8.2	2.4 / 2.4.1	2.4 / 2.4.3	2.6 / 2.6.1	3.1	3.2 / 3.2.1	3.2 / 3.2.2	3.2 / 3.2.3	4.1 / 4.1.2	4.1 / 4.1.3					
1									✗	✗	✗	✗					✗
2						✗			✗	✗	✗	✗					✗
3				✗	✗												✗
4									✗	✗	✗	✗					✗
5									✗			✗	✗	✗			✗
6													✗	✗			✗
7						✗	✗										✗
8								✗				✗	✗	✗			✗
9														✗		✗	✗
10		Διαθέσιμες Χρηματοδοτήσεις από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Πολιτισμός 2007-2013»															
11		Διαθέσιμες Χρηματοδοτήσεις από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Πολιτισμός 2007-2013»															✗

12																	✕
13								✕			✕						✕
14											✕	✕					✕
15																	✕
16																	✕

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Όπως έχει προαναφερθεί, το παρόν Επιχειρησιακό Σχέδιο εκπονήθηκε ούτως ώστε να αποτελέσει την πρόταση της Τοπικής Κοινωνίας, επιστημονικά επεξεργασμένη, σε ένα χρονικό ορίζοντα τουλάχιστον πέντε (5) ετών, διαρθρωμένη και διατυπωμένη με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι επίκαιρη, να μπορεί να εμπλουτίζεται συνεχώς και να αναθεωρείται όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο. Σύμφωνα λοιπόν με τη μελέτη που έχει διενεργηθεί, τα γενικά πορίσματα του παρόντος Επιχειρησιακού Σχεδίου είναι τα εξής:

Δημογραφικά η Κοινότητα Αγγλισίδων βρίσκεται σε πολύ κατάσταση συγκριτικά με τους σχετικούς γενικούς δείκτες που χαρακτηρίζουν την Κυπριακή Δημοκρατία. Ο τοπικός πληθυσμός παρουσιάζει άνοδο της τάξης του 15% σε σύγκριση με την τελευταία επίσημη καταμέτρηση πληθυσμού που έχει διενεργηθεί το 2011. Όσον αφορά τις αναλογίες πληθυσμού κατά ηλικία, 72% είναι ο ενεργός πληθυσμός και 10% οι ηλικιωμένοι.

Έχει εντοπιστεί κάποιο πρόβλημα όσον αφορά τη γειτνίαση της Κοινότητας με το σφαγείο στην Κοινότητα Κοφίνου, όμως ένα πολύ θετικό στοιχείο είναι η πολύ εύκολη πρόσβαση στις κεντρικές οδικές αρτηρίες της Κύπρου (αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας – Λεμεσού – Πάφου και Λάρνακας – Λευκωσίας) και ότι βρίσκεται κοντά στις πύλες εισόδου και εξόδου της χώρας. Όσον αφορά την εκπαίδευση, η Κοινότητα διαθέτει ικανοποιητικό αριθμό υποδομών και για τυχόν ελλείψεις, οι ανάγκες ικανοποιούνται από άλλες εκπαιδευτικές υποδομές της γύρω περιοχής αν και όπως διαφαίνεται η επέκταση του δημόσιου νηπιαγωγείου της Κοινότητας κρίνεται αναγκαία για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Η Κοινότητα Αγγλισίδων διαθέτει κάποια σημαντικά πολιτιστικά στοιχεία (αιωνόβια ελιά, παλιός ελαιόμυλος, κτίρια παραδοσιακής αρχιτεκτονικής), τα οποία πρέπει να αξιοποιήσει ανάλογα. Ένα ακόμα πλεονέκτημα είναι η ύπαρξη ποδοσφαιρικού γηπέδου, το οποίο πρέπει να αξιοποιηθεί κατάλληλα ή να δημιουργηθεί νέο περιφερειακό γήπεδο. Έχει εντοπιστεί παράλληλα η έλλειψη πολιτιστικών και κοινωνικών υποδομών (βιβλιοθήκη, ιατρείο, εκδρομικός χώρος, αίθουσα πολλαπλής

χρήσης), όπως επίσης και απουσία πολιτιστικού κέντρου, τα οποία θα μπορούσαν να προσφέρουν σημαντικά πλεονεκτήματα και οφέλη.

Αναφορικά με τον τομέα της οικονομίας, τα θετικά στοιχεία είναι ότι σχετικά με τον απασχολούμενο πληθυσμό υπάρχει πάρα πολύ χαμηλό ποσοστό ανεργίας και πολύ ψηλό ποσοστό απασχόλησης εντός της τοπικής κοινωνίας (70%). Αρνητικά στοιχεία της οικονομίας της Κοινότητας είναι το γεγονός ότι υπάρχει μειωμένη επιχειρηματικότητα, απουσία ομάδας παραγωγών (σε αντίθεση με το πολύ ψηλό ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα) και απουσία υπηρεσιών εστίασης και σίτισης. Τέλος αρνητικό είναι και το γεγονός ότι η Κοινότητα Αγγλισίδων χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλό ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα (50%), είναι δηλαδή μια κατ' εξοχήν γεωργική κοινότητα.

Όπως διαφαίνεται από την ανάλυση SWOT της παρούσας μελέτης, συμπεραίνεται ότι εκτός από τα καταγεγραμμένα προβλήματα και τις αδυναμίες, η περιοχή της Κοινότητας διαθέτει σημαντικά πλεονεκτήματα, τα οποία προσφέρουν πραγματικές ευνοϊκές προοπτικές. Κυρίαρχο ζητούμενο συνιστά η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και η παράλληλη μείωση των περιορισμών/προβλημάτων που λειτουργούν ως τροχοπέδη στην ανάπτυξη, με τέτοιο τρόπο ώστε τα τοπικά πλεονεκτήματα να διαμορφώσουν το χαρακτήρα και να δρομολογήσουν τον προσανατολισμό της αναπτυξιακής στρατηγικής.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω δεδομένα, προκύπτουν δεκατέσσερις συνολικά προτάσεις και εισηγήσεις, οι οποίες θα προσφέρουν στην αιεφόρο ανάπτυξη της Κοινότητας Αγγλισίδων. Οι προτάσεις/εισηγήσεις είναι:

1. Ανάπλαση Πυρήνων και άλλων σημείων της Κοινότητας Αγγλισίδων.
2. Δημιουργία οργανωμένου εκδρομικού χώρου.
3. Δεντροφύτευση των λόφων που περιτριγυρίζουν την Κοινότητα.
4. Εκμετάλλευση Παραδοσιακού Ελιόμυλου.
5. Δημιουργία Ηλεκτρονικής Βιβλιοθήκης.
6. Δημιουργία Κοινοτικού Ιατρείου.
7. Διαμόρφωση Ποδηλατικών και Περιπατητικών Διαδρομών μέσα από την Κοινότητα που να οδηγεί προς τη Μονή Σταυροβουνίου.

8. Ανέγερση Αίθουσας Πολλαπλής Χρήσης/ Πολιτιστικού Κέντρου.
9. Επέκταση Υφιστάμενου Δημόσιου Νηπιαγωγείου.
10. Συμμετοχή σε διακρατικά πολιτιστικά προγράμματα για ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών.
11. Αναβάθμιση και Προώθηση Πολιτιστικών Εκδηλώσεων.
12. Δημιουργία Βιοτεχνικής Περιοχής.
13. Ανάπλαση του Υφιστάμενου Γηπέδου Ποδοσφαίρου ή κατασκευή καινούργιου Περιφερειακού Γηπέδου Ποδοσφαίρου.
14. Ημερίδες πληροφόρησης και δημοσιότητας που αφορούν τους αγρότες.
15. Εγκατάσταση ολοκληρωμένης λύσης αυτόματης καταγραφής μετρητών νερού, καθώς και συστήματος ελέγχου του Δικτύου Υδατοπρομήθειας.
16. Δημιουργία Ανοικτού Αμφιθεάτρου.

Για να υλοποιηθούν όμως όλες αυτές οι προτάσεις απαιτείται και ο ανάλογος προϋπολογισμός, ο οποίος θα είναι πάρα πολύ ψηλός. Η παρούσα μελέτη παρουσιάζει διαθέσιμες πιθανές χρηματοδοτήσεις από τις οποίες η Κοινότητα Αγγλισίδων μπορεί να επωφεληθεί για να μειώσει κατά πολύ τον προϋπολογισμό που πρέπει να καταβληθεί εκ μέρους της. Οι χρηματοδοτήσεις αυτές διατίθενται από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013 και στη συνέχεια από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020, το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή) και από Εθνικούς πόρους.

Κάποιες από τις προτεινόμενες προτάσεις μπορούν να υλοποιηθούν βραχυπρόθεσμα, όπως:

- α) Δεντροφύτευση των λόφων που περιτριγυρίζουν την Κοινότητα,
- β) Δημιουργία Ηλεκτρονικής Βιβλιοθήκης,
- γ) Ημερίδες πληροφόρησης και δημοσιότητας που αφορούν τους αγρότες,
- δ) Συμμετοχή σε διακρατικά πολιτιστικά προγράμματα για ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών,
- ε) Εκμετάλλευση Παραδοσιακού Ελιόμυλου.

Άλλες προτάσεις χρειάζονται περισσότερο χρόνο για ετοιμασία μελετών και ωρίμανσης των έργων ώστε να μπορούν να προταθούν για χρηματοδότηση. Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Λάρνακας είναι στη διάθεση του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγγλισίδων για να το συμβουλευτεί και να το βοηθήσει στην ωρίμανση των προτεινόμενων προτάσεων.

Το παρόν Επιχειρησιακό Σχέδιο έχει εκπονηθεί ούτως ώστε το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων να μπορεί να δημιουργήσει τα δεδομένα στα οποία θα στηριχθεί ο σχεδιασμός και υλοποίηση αναπτυξιακών έργων και δράσεων. Απώτερος στόχος του Σχεδίου είναι να δώσει το έναυσμα για εφαρμογή δράσεων οι οποίες θα επιφέρουν στην Κοινότητα αειφόρο ανάπτυξη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ :

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ :Τ.Κ.....

ΤΗΛΕΦΩΝΟ :

ΦΑΞ :

E-MAIL :

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ :

1. Ποιος είναι ο πληθυσμός της κοινότητας σας, κατά τη γνώμη σας, σήμερα;

➤ Σύνολο:

2. Πόσοι από αυτούς κατοικούν σήμερα μόνιμα στην κοινότητα;

➤ Όλο το χρόνο.....

➤ Πάνω από 6 μήνες το χρόνο.....

Υπάρχουν αλλοδαποί στη κοινότητά σας; ΝΑΙ / ΟΧΙ

Εάν ΝΑΙ, πόσοι

Πόσοι από αυτούς είναι:

➤ Ξένοι Εργάτες

➤ Μόνιμοι Κάτοικοι

➤ Εποχιακοί Τουρίστες

3. Πόσοι είναι οι απασχολούμενοι στην κοινότητα, κατά τη γνώμη σας;

➤ στον πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία).....

➤ στο δευτερογενή τομέα (βιοτεχνία, βιομηχανία, κατασκευές).....

➤ στον τριτογενή τομέα (τουρισμός, υπηρεσίες, εκπαίδευση, υγεία, μεταφορές).....

4. Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός

Άνδρες

Γυναίκες

Εργαζόμενοι:

Άνεργοι:

5. Ηλικιακή διάρθρωση πληθυσμού της Κοινότητας

Άνδρες

Γυναίκες

0-18 ετών.....

18-30 ετών.....

30-65 ετών.....

65+.....

6. Ποιος είναι ο προϋπολογισμός των τριών (3) τελευταίων ετών της Κοινότητας;

	2009	2010	2011
Έσοδα			
Έξοδα			

Πηγές εσόδων του τελευταίου έτους (αναλυτικά π.χ. κρατική χορηγία, φόρος ακίνητης περιουσίας κλπ.)

ΕΣΟΔΑ	
ΕΙΔΟΣ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΟΣΟ (€)

7. Ακίνητη Ιδιοκτησία της Κοινότητας.

Α/Α	Είδος	Σημερινή Χρήση	Πιθανή Χρήση	Εμβαδόν	Σε τι κατάσταση βρίσκεται* (όπου εφαρμόζεται)
Οικόπεδα					
Άλλη γη					

Ακίνητα Κτήρια					

* καλή, μέτρια, κακή, ερείπιο, αδόμητη έκταση

8. Χαρακτηρίστε τις δομές που υπάρχουν στην Κοινότητά σας.

Δομές	Ανεπαρκείς	Μέτριες	Καλές	Σχόλιο
Παιδείας (Σχολεία, Βρεφοκομικοί Σταθμοί)				
Αθλητισμού (Γήπεδα, Κλειστές Αίθουσες)				
Υγείας (Ιατρείο, Φαρμακείο)				
Πολιτισμού (Μουσείο, Αρχαιολογικοί χώροι)				
Κοινωνικές (Σύλλογοι, Σύνδεσμοι, Στέγη Ηλικιωμένων)				

9. Παιδεία

Παρακαλώ συμπληρώστε τον πιο κάτω πίνακα με τα στοιχεία της Κοινότητάς σας.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ									
	Νηπιαγωγεία			Δημοτικά Σχολεία			Παιδοκομικοί Σταθμοί		
	Αρ.	Μαθητές	Διδάσκοντες	Αρ.	Μαθητές	Διδάσκοντες	Αρ.	Μαθητές	Διδάσκοντες
Κρατικά									
Ιδιωτικά									

Αν εξυπηρετούνται παιδιά άλλων Κοινοτήτων ή Δήμων (αναφέρετε ονόματα Κοινοτήτων / Δήμων).

Αναφέρετε αριθμό παιδιών της Κοινότητας που πηγαίνουν σχολείο σε άλλη Κοινότητα ή Δήμο. (δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. **Αθλητισμός**

Αναφέρετε είδος και κατάσταση αθλητικών εγκαταστάσεων.

	Γήπεδα Ποδοσφαίρου	Στίβος	Κλειστό Γυμναστήριο	Γήπεδα Τένις	Κέντρο Νεότητας
Αριθμός					
Κατάσταση					

Σχολιάστε τις υποδομές αθλητισμού που υπάρχουν στην Κοινότητα (π.χ. γήπεδο γυμναστήριο κλπ.)

Αν δεν υπάρχουν, αναφέρετε τι ανάγκες υπάρχουν και από πού εξυπηρετούνται οι κάτοικοι.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. Υγεία

Παρακαλώ συμπληρώστε τον πίνακα που ακολουθεί:

	Νοσοκομείο	Κέντρο Υγείας	Ιατρείο
Αριθμός			
Κρατικά			
Ιδιωτικά			

Σχολιάστε τις υποδομές υγείας που υπάρχουν στην Κοινότητα.

Αν δεν υπάρχουν, αναφέρετε από πού εξυπηρετούνται οι κάτοικοι.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12. Πολιτισμός

Αναφέρετε πολιτιστικές υποδομές που υπάρχουν στην Κοινότητά σας.

Είδος	Σημερινή Χρήση	Εμβαδόν	Κατάσταση*	Σχόλια

* Άριστη, Πολύ καλή, Καλή, Μέτρια, Κακή

Πολιτιστικές δραστηριότητες ή τοπικές γιορτές της Κοινότητάς σας.

Ονόματα	Οργανωτής	Χρονική Περίοδος	Σχόλια

[illegible]

Αναφέρετε κοινωνικές υποδομές που υπάρχουν στην Κοινότητά σας.

* Άριστη, Πολύ καλή, Καλή, Μέτρια, Κακή

[illegible]

14. Υδρευση

Με πιο τρόπο υδρεύεται η Κοινότητα;

.....

.....

.....

.....

Κατάσταση Δικτύου

Καλή

Μέτρια Κακή

Επάρκεια Αναγκών

Καλή

Μέτρια Κακή

15. Αποχέτευση

Υπάρχει αποχετευτικό σύστημα στην Κοινότητά σας; ΝΑΙ / ΟΧΙ

16. Απορρίμματα

Πώς γίνεται η συλλογή των απορριμμάτων;

- Από την ίδια την Κοινότητα.....
- Από Κοινό φορέα με άλλους Δήμους ή Κοινότητες (Αν ναι με ποιες;).....
- Άλλος τρόπος (Αν ναι ποιος;).....

Πού μεταφέρονται;

Σε οργανωμένο χώρο Περιοχή:

Ανεξέλεγκτη απόρριψη Περιοχή:

17. Γενικά Σχόλια

Αναφέρεται οργανωμένα σύνολα (Συλλόγους, σωματεία, συνδέσμους) που δραστηριοποιούνται στην Κοινότητα και το είδος της δραστηριότητάς τους.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Σε ποιον τομέα πιστεύετε ότι βασίζεται το μέλλον, οι προοπτικές ανάπτυξης της Κοινότητάς σας;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα έργα / ενέργειες που πρέπει να υλοποιηθούν κατά προτεραιότητα και των οποίων η συμβολή είναι απαραίτητη στην ανάπτυξη της Κοινότητας;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Εκτιμάτε ότι υπάρχουν έργα και δραστηριότητες που πρέπει να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν σε συντονισμό και συνεργασία με άλλες Κοινότητες, Δήμους ή Φορείς; Αν ναι, ποια είναι αυτά και ποιες Κοινότητες ή Δήμους ή Φορείς θεωρείτε ότι αφορούν;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ!

Παράρτημα 2

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2007-2013

A) ΜΕΤΡΟ 1.8

«Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα των τροφίμων και δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης των προϊόντων στο πλαίσιο συστημάτων για την ποιότητα των τροφίμων»

ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Για το Καθεστώς 1.8.1

Άρθρα 20 (γ) (ii) και 32 του Κανονισμού (ΕΕ)1698/2005,

Άρθρο 22 και υποκεφάλαιο 5.3.1.3.2. Παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) 1974/2006

Για το Καθεστώς 1.8.2

Άρθρα 20 (γ) (iii) και 33 του Κανονισμού (ΕΕ)1698/2005,

Άρθρο 22 και υποκεφάλαιο 5.3.1.3.3 Παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) 1974/2006

ΚΩΔΙΚΟΙ ΤΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ

132 και 133

ΜΟΝΑΔΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Μονάδα εφαρμογής του Μέτρου είναι ο Τομέας Εξουσιοδότησης Πληρωμών του Τμήματος Γεωργίας.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Σκοπός του Μέτρου είναι η ενθάρρυνση της συμμετοχής των γεωργών σε κοινοτικά συστήματα ποιότητας τροφίμων, με απώτερο στόχο τη διασφάλιση των καταναλωτών για την ποιότητα του προϊόντος ή την χρησιμοποιούμενη μέθοδο παραγωγής λόγω της συμμετοχής τους στα εν λόγω συστήματα ποιότητας, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας για τα πρωτογενή γεωργικά προϊόντα και τη διεύρυνση ευκαιριών για την εξεύρεση αγορών. Επειδή η συμμετοχή των γεωργών στα εν λόγω συστήματα μπορεί να επιφέρει επιπρόσθετες δαπάνες και υποχρεώσεις οι οποίες δεν ανταμείβονται πλήρως από την αγορά, αυτοί θα πρέπει να ενθαρρύνονται να συμμετάσχουν στα συστήματα αυτά, καταβάλλοντάς τους μέρος των εξόδων για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα έτσι ώστε να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις πρόσθετες αυτές υποχρεώσεις.

Επίσης, υπάρχει ανάγκη να βελτιωθούν οι γνώσεις των καταναλωτών σχετικά με την ύπαρξη και τις προδιαγραφές των προϊόντων που παράγονται στο πλαίσιο των προαναφερθέντων συστημάτων για την ποιότητα. Για το λόγο αυτό, παρέχεται στήριξη στις ομάδες παραγωγών για να ενημερώσουν τους καταναλωτές και να προωθούν τα προϊόντα που παράγονται στο πλαίσιο αυτών των συστημάτων ποιότητας.

Με βάση τα πιο πάνω, με το Μέτρο αυτό καθιερώνονται τα δύο ακόλουθα καθεστώτα ενίσχυσης:

1.8.1: Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα των τροφίμων

1.8.2: Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης των προϊόντων στο πλαίσιο συστημάτων για την ποιότητα των τροφίμων

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Η στήριξη καλύπτει προϊόντα τα οποία προορίζονται μόνο για ανθρώπινη κατανάλωση. Επίσης, προορίζεται για τα κοινοτικά συστήματα για την ποιότητα των τροφίμων που έχουν καθοριστεί με βάση τους πιο κάτω Κανονισμούς:

A) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 510/ 2006 του Συμβουλίου της 20^{ης} Μαρτίου 2006 για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων

B) Κανονισμός (ΕΚ) 2092/ 1991 του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 1991 περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής

Γ) Τίτλος VI του Κανονισμού (ΕΚ) 1493/ 1999 του Συμβουλίου της 17^{ης} Μαΐου 1999 για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Μέτρο 1.8					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	3.500.000	3.500.000	7.000.000	1.285.714	8.285.714
%					100

Καθεστώς 1.8.1					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	2.000.000	2.000.000	4.000.000		4.000.000
%	50	50	100		100

Καθεστώς 1.8.2					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	1.500.000	1.500.000	3.000.000	1.285.714	4.285.714
%	35	35	70	30	100

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Αναμένεται να υπάρξουν ανειλημμένες υποχρεώσεις της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου ύψους €709.650 σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κανονισμού 1320/06. Οι ανειλημμένες αυτές υποχρεώσεις προκύπτουν από το Μέτρο 2.7 του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ 1.8.1

«Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα των τροφίμων»

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

132

ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Στόχος του καθεστώτος είναι να παρακινήσει και να ενθαρρύνει τους γεωργούς να συμμετάσχουν σε κοινοτικά συστήματα ποιότητας με απώτερο στόχο τη διασφάλιση των καταναλωτών για την ποιότητα του προϊόντος ή την χρησιμοποιούμενη μέθοδο παραγωγής λόγω της συμμετοχής τους στα εν λόγω συστήματα ποιότητας, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας για τα πρωτογενή γεωργικά προϊόντα και τη διεύρυνση ευκαιριών για την εξεύρεση αγορών.

Η στήριξη θα δίνεται στους γεωργούς που συμμετέχουν στο σύστημα ποιότητας των τροφίμων μόνο στην περίπτωση που το γεωργικό προϊόν ή τρόφιμο έχει αναγνωριστεί επίσημα με βάση τους προαναφερθέντες Κανονισμούς. Επισημαίνεται ότι η ενίσχυση κάτω από το Καθεστώς 1.8.1. δεν αφορά μεταποιητές αλλά μόνο γεωργούς.

Δεν είναι επιλέξιμα για στήριξη συστήματα ή επιμέρους δράσεις οι οποίες έχουν ως μοναδικό σκοπό να αυξήσουν το επίπεδο ελέγχου της τήρησης υποχρεωτικών προτύπων με βάση την κοινοτική ή εθνική νομοθεσία.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Η στήριξη προορίζεται για γεωργούς που συμμετέχουν στα κοινοτικά συστήματα ποιότητας που αναφέρονται στο Πεδίο Εφαρμογής του Μέτρου.

Με το καθεστώς αυτό καλύπτονται πιο συγκεκριμένα οι ακόλουθες δράσεις:

Κάλυψη των εξόδων ελέγχου / πιστοποίησης του γεωργού που υπόκειται από την Αρμόδια Αρχή ή από αναγνωρισμένο ιδιωτικό οργανισμό ελέγχου και πιστοποίησης για να επιβεβαιώνεται η συμμόρφωση με τις προδιαγραφές του

προϊόντος ή/ και τη νομοθεσία που διέπει την παραγωγή του συγκεκριμένου προϊόντος

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαιούχοι είναι οι γεωργοί και πιο συγκεκριμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμμετέχουν στα προγράμματα ποιότητας τροφίμων που καθορίζονται στο Πεδίο Εφαρμογής του Μέτρου.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΓΙΑ ΣΤΗΡΙΞΗ:

⇒ Σύστημα ποιότητας που προνοείται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 510/ 2006 του Συμβουλίου της 20^{ης} Μαρτίου 2006 για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων

Στο εν λόγω σύστημα μπορούν να ενταχθούν εκμεταλλεύσεις που συμμετέχουν στην παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ /ΠΓΕ τα οποία έχουν καταχωρηθεί στο “Κοινοτικό Μητρώο Προστατευόμενων Ονομασιών Προέλευσης και Προστατευόμενων Γεωγραφικών Ενδείξεων” με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) 510/2006. Στο παρόν στάδιο δεν υπάρχουν ονομασίες προϊόντων που είναι καταχωρημένες στο εν λόγω Κοινοτικό Μητρώο.

Σημειώνεται ότι πριν δοθεί οποιαδήποτε ενίσχυση σε δικαιούχο για ένα συγκεκριμένο προϊόν, θα γίνεται τροποποίηση του Προγράμματος και / ή σχετική κοινοποίηση στην αρμόδια Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με την ένταξη του συγκεκριμένου προϊόντος στο παρόν Καθεστώς του Μέτρου.

⇒ Σύστημα ποιότητας που προνοείται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2092/ 1991 του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 1991 περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής

Στο εν λόγω σύστημα ποιότητας μπορούν να ενταχθούν εκμεταλλεύσεις οι οποίες πληρούν τις πρόνοιες που καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 2092/1991 και στις οποίες παράγονται α) φυτικά προϊόντα που παράγονται από καλλιέργειες εσπεριδοειδών, φυλλοβόλα, ακρόδρυα, ελιές, χαρουπιές, φοινικιές, μπανάνες, αβοκάτο, μεσπιλιές, αμπέλια, λαχανικά, πατάτες, όσπρια και αράπικα φιστίκια, αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά, σιτηρά και άλλες ξηρικές καλλιέργειες, κτηνοτροφικά φυτά, τροπικά ή υποτροπικά φυτά (π.χ. μάγκο, παπάγια κ.α.) και, β)

κτηνοτροφικά προϊόντα από αιγοπρόβατα, όρνιθες αυγοπαραγωγής και κρεατοπαραγωγής βοοειδή.

⇒ Σύστημα ποιότητας που προνοείται στον Τίτλο VI του Κανονισμού (ΕΚ) 1493/1999 του Συμβουλίου της 17^{ης} Μαΐου 1999 για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς

Στο εν λόγω σύστημα ποιότητας εντάσσονται η Κουμανδαρία, καθώς και τέσσερις Οίνοι Ελεγχόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΟΕΟΠ) οι οποίοι είναι: ΟΕΟΠ Ακάμα, ΟΕΟΠ Βουνί Παναγιάς – Αμπελίτης, ΟΕΟΠ Πιτσιλιάς και ΟΕΟΠ Κρασχωρία Λεμεσού.

ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΤΗΣ ΣΩΣΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΛΕΨΗ

Σύστημα ποιότητας που προνοείται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 510/ 2006 του Συμβουλίου της 20^{ης} Μαρτίου 2006 για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων

- Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή των προνοιών του Κανονισμού (ΕΚ) 510/2006 είναι ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.
- Αρμόδιος Φορέας Ελέγχου για την τήρηση των προδιαγραφών των προϊόντων ΠΟΠ/ ΠΓΕ είναι το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σύστημα ποιότητας που προνοείται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2092/ 1991 του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 1991 περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής

Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή των προνοιών του Κανονισμού (ΕΚ) 2092/ 1992 είναι το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος το οποίο έχει υπό την αρμοδιότητά του την αναγνώριση και τον έλεγχο της σωστής λειτουργίας ιδιωτικών οργανισμών που έχουν την ευθύνη για τον έλεγχο και την πιστοποίηση των βιοκαλλιεργητών.

Σύστημα ποιότητας που προνοείται στον Τίτλο VI του Κανονισμού (ΕΚ) 1493/ 1999 του Συμβουλίου της 17^{ης} Μαΐου 1999 για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς

Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1493/ 1999, καθώς και για τον έλεγχο των προδιαγραφών των προϊόντων που καλύπτονται από το συγκεκριμένο σύστημα ποιότητας, είναι το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η στήριξη λειτουργεί ως κίνητρο του οποίου το ύψος καθορίζεται ανάλογα με το ύψος του πάγιου κόστους ή/ και του σταθερού ετήσιου κόστους που απορρέει από τη συμμετοχή στα στηριζόμενα προγράμματα για μέγιστη διάρκεια πέντε ετών. Η ενίσχυση που θα καταβάλλεται στους δικαιούχους είναι μέχρι τα 3.000 ευρώ ετήσια ανά εκμετάλλευση για περίοδο μέχρι 5 χρόνια.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΓΙΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

1. Όσον αφορά τα προϊόντα που καλύπτονται από το κοινοτικό σύστημα ποιότητας με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) 510/2006, θα καλύπτονται τα έξοδα ελέγχου και πιστοποίησης όπως αυτά καθορίζονται στους σχετικούς εθνικούς Κανονισμούς μετά από προσκόμιση απόδειξης από το φορέα ελέγχου. Το ποσό θα προσδιοριστεί στο Πρόγραμμα με την ένταξη των προϊόντων στο καθεστώς.
2. Όσον αφορά τα προϊόντα που καλύπτονται από το Κοινοτικό σύστημα ποιότητας με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) 2092 / 1991 (συμπεριλαμβανομένης και της βιολογικής μελισσοκομίας), θα καλύπτονται τα έξοδα ελέγχου και πιστοποίησης με 17 ευρώ/ δεκάριο ως μέγιστο ύψος και μετά από προσκόμιση απόδειξης από αναγνωρισμένο οργανισμό ελέγχου και πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής παραγωγής. Για σκοπούς επιδότησης της δράσης για τον έλεγχο και πιστοποίηση (με εξαίρεση τη βιολογική μελισσοκομία), η επιλέξιμη έκταση (δεκάρια) η οποία θα επιδοτείται θα είναι άμεσα συνδεδεμένη με την έκταση που θα επιδοτείται από το Καθεστώς 2.3.7 «Ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής γεωργικών προϊόντων».
3. Όσον αφορά τα προϊόντα που καλύπτονται από το κοινοτικό σύστημα προστασίας με βάση τον Τίτλο VI του Κανονισμού (ΕΚ) 1493/ 1999, θα καλύπτονται τα έξοδα ελέγχου και πιστοποίησης με μέγιστα ύψη ως ακολούθως: Έξοδα ελέγχου και πιστοποίησης 17 ευρώ/ δεκάριο ως μέγιστο και μετά από προσκόμιση απόδειξης από το φορέα ελέγχου.

Το πιο πάνω ποσό υπολογίστηκε λαμβάνοντας υπόψη την ισχύουσα τιμολόγηση των ετών 2004, 2005 και 2006.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Καθεστώς 1.8.1					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	2.000.000	2.000.000	4.000.000		4.000.000
%	50	50	100		100

Ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους, που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους της ενίσχυσης, σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις είναι ανεπαρκείς.

ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟ ΠΥΛΩΝΑ ΤΗΣ ΚΑΠ

Εκμεταλλεύσεις οι οποίες επιχορηγούνται από σχέδια ενίσχυσης που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού αρ. 1974/2006 δεν θα λαμβάνουν επιπλέον ενίσχυση όσον αφορά δράσεις που καλύπτονται από το καθεστώς αυτό.

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ

Τύπος Δείκτη	Δείκτης	Στόχος
Απόδοση	Αριθμός ενισχυμένων γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε συστήματα ποιότητας	3470 *
Αποτέλεσμα	Αξία της γεωργικής παραγωγής κάτω από αναγνωρισμένα συστήματα ποιότητας	10.000.000 €
Επίδραση	(1). Οικονομική μεγέθυνση	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(2) Παραγωγικότητα εργασίας	

* Περιλαμβάνονται περίπου 1000 εκμεταλλεύσεις βιολογικής καλλιέργειας, 570 εκμεταλλεύσεις παραγωγής Κουμανδαρίας, περίπου 1600 εκμεταλλεύσεις ΟΕΟΠ και 300 άλλες εκμεταλλεύσεις.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ 1.8.2

«Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης των προϊόντων στο πλαίσιο συστημάτων για την ποιότητα των τροφίμων»

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

133

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Υπάρχει η ανάγκη βελτίωσης της ενημέρωσης του καταναλωτή όσον αφορά την ύπαρξη προϊόντων που παράγονται με βάση κοινοτικά συστήματα ποιότητας με συγκεκριμένες προδιαγραφές. Γι' αυτό το λόγο μπορεί να δοθεί στήριξη σε ομάδες παραγωγών με σκοπό να ενημερώσουν τους καταναλωτές και να προωθήσουν τα προϊόντα τους τα οποία καλύπτονται από αυτά τα συστήματα ποιότητας.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Η στήριξη παρέχεται σε ομάδες παραγωγών παραγωγής προϊόντων ποιότητας κάτω από τα κοινοτικά συστήματα ποιότητας που αναφέρονται στο πεδίο εφαρμογής του Μέτρου. Είναι επιλέξιμες μόνο δράσεις ενημέρωσης, προώθησης και διαφήμισης.

Οι δράσεις ενημέρωσης και προώθησης που είναι επιλέξιμες για στήριξη είναι δράσεις που έχουν ως στόχο να επηρεάσουν τον καταναλωτή να αγοράσει γεωργικά προϊόντα ή τρόφιμα τα οποία καλύπτονται από τα συστήματα ποιότητας που αναφέρονται στο πεδίο εφαρμογής του Μέτρου. Τέτοιες δράσεις θα πρέπει να επικεντρώνονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ή πλεονεκτήματα του συγκεκριμένου προϊόντος ποιότητας, όπως την ποιότητα, τον ειδικό τρόπο παραγωγής, τα ψηλά επίπεδα ευημερίας των ζώων και το σεβασμό προς το

περιβάλλον. Επίσης, οι δράσεις μπορεί να περιλαμβάνουν τη διάδοση επιστημονικής και τεχνικής γνώσης για τα προϊόντα αυτά.

Οι δράσεις για να είναι επιλέξιμες πρέπει να τηρούν τα ακόλουθα:

- Μόνο δράσεις ενημέρωσης, προώθησης και διαφήμισης στην εσωτερική αγορά είναι δικαιούχες.
- Οι δράσεις δεν πρέπει να αφορούν εμπορικά σήματα.
- Οι δράσεις δεν πρέπει να προτρέπουν τους καταναλωτές στο να αγοράσουν ένα προϊόν με βάση τη συγκεκριμένη καταγωγή του, με εξαίρεση τα προϊόντα που καλύπτονται από το σύστημα για την ποιότητα το οποίο θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 510/2006 και τα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 1493/1999.
- Η καταγωγή του προϊόντος μπορεί να αναφέρεται /χρησιμοποιείται, με την προϋπόθεση ότι αυτή είναι δευτερεύουσα ως προς το κύριο μήνυμα.

Δράσεις ενημέρωσης και προώθησης οι οποίες καλύπτονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 2826/ 2000 δεν θα δικαιούνται στήριξης.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαιούχοι είναι “ομάδες παραγωγών”, όρος που σημαίνει ένα οργανισμό, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, ο οποίος ασχολείται με την παραγωγή, την προώθηση και την εμπορία προϊόντων τα οποία ανήκουν σε ένα από τα κοινοτικά συστήματα ποιότητας που καθορίζονται στο Πεδίο Εφαρμογής του Μέτρου.

Το Καθεστώς 1.8.2 εφαρμόζεται επίσης μέσα στα πλαίσια του Άξονα Προτεραιότητας 4 Leader δηλαδή μέσω των Ομάδων Τοπικής Δράσης.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

- *Προϊόντα που έχουν εγγραφεί στο Κοινοτικό Μητρώο Προστατευόμενων Ονομασιών Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενων Γεωγραφικών Ενδείξεων (ΠΓΕ) με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) 510/ 2006 του Συμβουλίου*

Στο παρόν στάδιο δεν υπάρχουν ονομασίες προϊόντων καταχωρημένες στο Κοινοτικό Μητρώο ΠΟΠ /ΠΓΕ. Αίτηση για κατοχύρωση της ονομασίας “Λουκούμι Γεροσκήπου” ως ΠΓΕ βρίσκεται στην περίοδο ενστάσεων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Υπάρχουν επίσης προϊόντα για τα οποία βρίσκεται αίτηση υπό εξέταση σε εθνικό επίπεδο (π.χ., Χαλλούμι, Λουκάνικο Πιτσιλιάς, Λούντζα Πιτσιλιάς, Χοιρομέρι Πιτσιλιάς, Ποσυρτή Πιτσιλιάς, Λουκάνικο Πάφου, Τραχανάς Κύπρου, Τυρί Πάφου, Φλαούνα Κύπρου, Κουφέτα Αμυγδάλου Γεροσκήπου).

Υπό το φως των πιο πάνω, σημειώνεται ότι πριν δοθεί οποιαδήποτε ενίσχυση σε δικαιούχο για ένα συγκεκριμένο προϊόν, θα γίνεται τροποποίηση του μέτρου και / ή σχετική κοινοποίηση στην αρμόδια Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με την ένταξη του συγκεκριμένου προϊόντος στο παρόν Καθεστώς του Μέτρου.

- Βιολογικά προϊόντα με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) 2092/ 1991 του Συμβουλίου
- Προϊόντα που κατοχυρώθηκαν με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) 1493/ 1999 (περιλαμβανομένης της Κουμανδαρίας και των τεσσάρων ΟΕΟΠ)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΕΧ-ΑΝΤΕ (ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ) ΕΛΕΓΧΟ ΓΙΑ ΤΟ ΥΛΙΚΟ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ, ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

Όλοι οι δικαιούχοι θα πρέπει, πριν από την έναρξη οποιασδήποτε δραστηριότητας, να παραδίδουν όλο το προκαταρκτικό υλικό στην Αρμόδια Αρχή εφαρμογής του Μέτρου για έλεγχο. Η Αρμόδια Αρχή εφαρμογής θα επιβεβαιώνει ότι όλο το προκαταρκτικό υλικό, ενημέρωσης, προώθησης και διαφήμισης που αφορά τη στηριζόμενη δράση συμμορφώνεται με την Κοινοτική νομοθεσία.

Στην περίπτωση που μία δράση αφορά ένα προϊόν το οποίο καλύπτεται από τα συστήματα ποιότητας που προνοούνται από τους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 510/ 2006 και (ΕΚ) 2092/ 1991, τότε ο Κοινοτικός λογότυπος που υποδεικνύει κάθε σύστημα ποιότητας πρέπει να εμφανίζεται στο υλικό, ενημέρωσης, προώθησης ή/ και διαφήμισης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Με το καθεστώς αυτό καλύπτονται οι πιο κάτω συγκεκριμένες δαπάνες:

- Η κάλυψη των δαπανών όσον αφορά την ενημέρωση του καταναλωτή για την ύπαρξη αυτών των προϊόντων και των προδιαγραφών τους (π.χ., σχεδιασμό /εκτύπωση/ διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων / αφισών ανά προϊόν ή ομάδα προϊόντων)
- Η κάλυψη δαπανών που σχετίζονται με την οργάνωση και /ή τη συμμετοχή σε εκθέσεις, εμποροπανηγύρια (fairs) και άλλες εκδηλώσεις
- Η κάλυψη των δαπανών που σχετίζονται με εκστρατείες προώθησης των προϊόντων αυτών
- Η κάλυψη των δαπανών που σχετίζονται με την προβολή, δημοσιότητα και διαφήμιση των προϊόντων αυτών (π.χ., διαφημιστικές καταχωρήσεις στα ΜΜΕ, ετοιμασία ιστοσελίδων, ενημερωτικών ταινιών)

Ο κάθε δικαιούχος, μαζί με την αίτηση καταβολής της ενίσχυσης, θα πρέπει να υποβάλει στην Αρμόδια Αρχή εφαρμογής του Μέτρου συγκεκριμένο και ολοκληρωμένο σχέδιο το οποίο να περιλαμβάνει όλες τις δράσεις που σκοπεύει να υλοποιήσει για περίοδο 1-3 χρόνια.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η στήριξη περιορίζεται μέχρι το 70% του επιλέξιμου κόστους της δράσης με μέγιστο ύψος επιδότησης τα 100 000 ευρώ ανά δικαιούχο ανά τριετία.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Καθεστώς 1.8.2					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	1.500.000	1.500.000	3.000.000	1.285.714	4.285.714
%	35	35	70	30	100

Ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους, που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους της ενίσχυσης, σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις είναι ανεπαρκείς.

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ

Τύπος Δείκτη	Δείκτης	Στόχος
Απόδοση	Αριθμός δράσεων που ενισχύονται	10
Αποτέλεσμα	Αξία της γεωργικής παραγωγής κάτω από αναγνωρισμένα συστήματα ποιότητας	50.000.000 €
Επίδραση	(1). Οικονομική μεγέθυνση	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(2) Παραγωγικότητα εργασίας	

* Με βάση τα συστήματα ποιότητας, υπάρχουν 3 στηριζόμενες δράσεις: δράσεις για τα προϊόντα ΠΟΠ/ ΠΓΕ, δράσεις για τα βιολογικά προϊόντα και δράσεις για τους οίνους ονομασίας προέλευσης (psr: produced in a specified region).

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Αριθμός στηριζόμενων δράσεων ανά σύστημα ποιότητας

ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟ ΠΥΛΩΝΑ

Εκμεταλλεύσεις οι οποίες επιχορηγούνται από σχέδια ενίσχυσης που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού αρ. 1974 / 2006 δεν θα λαμβάνουν επιπλέον ενίσχυση όσον αφορά δράσεις που καλύπτονται από το καθεστώς αυτό.

B) ΜΕΤΡΟ 2.4

“Δασώσεις”

Το Μέτρο περιλαμβάνει τρία επιμέρους Καθεστώτα ως ακολούθως:

1. Δάσωση Γεωργικής Γης,
2. Εγκατάσταση Γεωργοδασοπονικών Συστημάτων,
3. Δάσωση μη Γεωργικής Γης.

ΜΟΝΑΔΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Μονάδα εφαρμογής του Μέτρου είναι το Τμήμα Δασών.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Μέτρο 2.4					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	1.300.000	1.300.000	2.600.000	866.667	3.466.667
%	37.5	37.5	75	25	100

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Αναμένεται να υπάρξουν ανειλημμένες υποχρεώσεις της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου ύψους €844.000 σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού 1320/06. Οι ανειλημμένες αυτές υποχρεώσεις προκύπτουν από τα Μέτρα 2.4 και 3.2 του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ 2.4.1

“Δάσωση Γεωργικής Γης”

ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρα 36 (β) (i) και 43 Παράγραφοι 1,2,3 & 4 του Κανονισμού 1698/2005.

Άρθρα 30 και 31 και σημείο 5.3.2.2.1 του Παραρτήματος II του Καν. 1974/2006.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

221

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Τα δάση συμβάλλουν στην προστασία των εδαφών από τη διάβρωση, στην αντιμετώπιση του προβλήματος της ερημοποίησης, στην προστασία της βιοποικιλότητας, στη βελτίωση και προστασία των υδάτινων πόρων, στη βελτίωση του περιβάλλοντος, στην άμβλυση των κλιματικών αλλαγών, κ.λ.π.

Σε περιοχές έξω από τα κρατικά δάση, όπου η άσκηση της δασοπονίας είναι ανύπαρκτη, λόγω του χαμηλού παραγωγικού δυναμικού, παρουσιάζονται διάφορα περιβαλλοντικά προβλήματα όπως η διάβρωση, η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και του τοπίου της υπαίθρου, η μείωση της βιοποικιλότητας, η υποβάθμιση της ποιότητας των υδάτων, κ.λ.π. Τα προβλήματα αυτά μπορούν να αμβλυνθούν μέσα από τις δασώσεις.

Παράλληλα με τα πιο πάνω, τα τελευταία χρόνια ορισμένες από τις γεωργικές καλλιέργειες έχουν καταστεί οικονομικά ασύμφορες με αποτέλεσμα οι αγρότες να βρίσκονται σε προβληματισμό και να αναζητούν εναλλακτικές χρήσεις της γης τους.

Η δάσωση γεωργικής γης θα συμβάλει θετικά στην άμβλυση των περιβαλλοντικών αυτών προβλημάτων και ταυτόχρονα θα προσφέρει ένα εναλλακτικό τρόπο χρήσης της γεωργικής γης.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Οι κυριότεροι στόχοι του Καθεστώτος είναι:

- συμβολή στην προστασία του εδάφους από τη διάβρωση και την απερήμωση
- συμβολή στη διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας
- συμβολή στην προστασία και βελτίωση της ποιότητας των υδάτινων πόρων
- συμβολή στη βελτίωση του περιβάλλοντος και του τοπίου της υπαίθρου
- συμβολή στην εξασφάλιση συμπληρωματικού εισοδήματος στους γεωργούς των ορεινών περιοχών με την προσφορά εναλλακτικού τρόπου χρήσης της γεωργικής γης
- συμβολή στην άμβλυνση των κλιματικών αλλαγών
- επίλυση διαρθρωτικών αδυναμιών γεωργικού τομέα

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Βασικός σκοπός του Καθεστώτος είναι η προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και του τοπίου γενικότερα. Παράλληλα θα παρέχεται στους αγρότες η δυνατότητα εναλλακτικής χρήσης της γεωργικής τους γης.

Οι επιλέξιμες δράσεις και έργα του Καθεστώτος διαχωρίζονται σε δύο ομάδες: α) *Εγκατάσταση και Προστασία της Δασικής Φυτείας* και β) *Περιποίηση/ Συντήρηση της Δασικής Φυτείας*.

Οι δράσεις/ εργασίες που αφορούν την *Εγκατάσταση και Προστασία της Δασικής Φυτείας*:

Ενδεικτικά, περιλαμβάνουν την προετοιμασία του εδάφους, την προμήθεια του πολλαπλασιαστικού υλικού, την εγκατάσταση της φυτείας καθώς και τις εργασίες για προστασία από βιολογικούς και αβιοτικούς παράγοντες. Επίσης περιλαμβάνουν και τις εργασίες για το λεκάνωμα, το πότισμα, τη συντήρηση του αρδευτικού συστήματος, την καταπολέμηση ζιζανίων στη βολοφυτεία/ σποροφυτεία καθώς και την αναπλήρωση αποτυχιών της βολοφυτείας ή σποροφυτείας για τα πρώτα δύο χρόνια μετά τη φύτευση ή σπορά. Αυτό γίνεται για να εξασφαλισθεί η επιτυχία της δάσωσης γιατί τόσο το πότισμα και η καταπολέμηση ζιζανίων, όσο και η αναπλήρωση των αποτυχιών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της

διαδικασίας εγκατάστασης δασικής φυτείας κάτω από τις ιδιαίτερα ξηρικές συνθήκες που επικρατούν στις περιοχές εφαρμογής του Καθεστώτος.

Οι δράσεις/ εργασίες που αφορούν την *Περιποίηση/ Συντήρηση της Δασικής Φυτείας* ξεκινούν στο τέλος του δευτέρου χρόνου μετά τη φύτευση/ σπορά, διαρκούν τρία χρόνια και αποσκοπούν στην εξασφάλιση της φυτείας από βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες.

Τόσο σ' ότι αφορά την Εγκατάσταση και προστασία της φυτείας όσο και σ' ότι αφορά την Περιποίηση /Συντήρηση της φυτείας, σε κάθε περίπτωση δάσωσης δε θα είναι επιλέξιμες όλες οι εργασίες αλλά μόνο αυτές που είναι πλήρως δικαιολογημένες. Για παράδειγμα η περίφραξη της φυτείας είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση που υπάρχει πρόβλημα βόσκησης.

Αναφορικά με τη στήριξη στα πλαίσια του Καθεστώτος αυτού ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Η οικονομική ενίσχυση περιλαμβάνει:

- ενίσχυση για τις δαπάνες εγκατάστασης της φυτείας,
- ετήσια ενίσχυση ανά εκτάριο, για τα πρώτα τρία χρόνια μετά την εγκατάσταση της φυτείας, για τις δαπάνες περιποίησης/ συντήρησης της φυτείας για να εξασφαλισθεί η επιτυχία της δάσωσης,
- ετήσια πριμοδότηση ανά εκτάριο μέχρι 15 χρόνια, μετά τη φύτευση/ σπορά, ως αντιστάθμισμα της απώλειας του γεωργικού εισοδήματος.

β. Η στήριξη για τη δάσωση γεωργικών εκτάσεων η οποία αναλαμβάνεται από Δημόσιες Αρχές (Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή ενώσεις τους, Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου και Κρατικές Αρχές) καλύπτει μόνο τις δαπάνες εγκατάστασης,

γ. Στήριξη παρέχεται και στην περίπτωση μετατροπής αγρο-περιβαλλοντικής δέσμευσης σε δέσμευση δάσωσης γεωργικής γης,

δ. Στήριξη από το Καθεστώς δεν παρέχεται:

- σε γεωργούς που λαμβάνουν στήριξη για πρόωρη συνταξιοδότηση,
- για τη φύτευση χριστουγεννιάτικων δένδρων,

ε. Σε περίπτωση φύτευσης ειδών ταχείας ανάπτυξης για βραχυπρόθεσμη εκμετάλλευση (περίτροπος χρόνος λιγότερο από 15 χρόνια), η στήριξη καλύπτει μόνο τις δαπάνες εγκατάστασης.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΓΗΣ

Το Καθεστώς «Δάσωση Γεωργικής Γης», εστιάζεται μόνο στις καλλιέργειες όπως καθορίζονται κατωτέρω οι οποίες αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα και όπου ασκείται τακτικά γεωργική δραστηριότητα:

- αροτραίες καλλιέργειες, κυρίως ψυχανθή (σε πεδινές περιοχές)
- μανταρινοειδή (περιοχή κυρίως Αρακαπά)
- αμπέλια (οινοποιήσιμα και επιτραπέζια) – (κυρίως Επαρχίες Λεμεσού και Πάφου)
- φυλλοβόλα οπωροφόρα δένδρα (ορεινές και ημιορεινές περιοχές)

Η προϋπόθεση να ασκείται τακτικά γεωργική δραστηριότητα στην περίπτωση των αροτραίων καλλιεργειών σημαίνει ότι η γη τα τελευταία τρία χρόνια έφερε αροτραίες καλλιέργειες τουλάχιστον 1 χρόνο. Στην περίπτωση των άλλων καλλιεργειών σημαίνει διατήρηση των καλλιεργειών σε καλή κατάσταση που πρακτικά σημαίνει:

(α) μια καλλιέργεια το χρόνο ή απομάκρυνση της ανεπιθύμητης βλάστησης

(β) διατήρηση των δέντρων ή του αμπελιού σε καλή κατάσταση

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΟΥ

Εν προκειμένω, ως «γεωργός» ορίζεται το φυσικό πρόσωπο που είναι κάτοχος / διαχειριστής γεωργικής εκμετάλλευσης το οποίο αναλώνει το 25% των εργάσιμων ωρών εργασίας του στις εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται στις μειονεκτικές περιοχές και 50% του εργάσιμου χρόνου του στις υπόλοιπες περιοχές. Τα ανωτέρω αντιστοιχούν με την διατήρηση τουλάχιστον 6 δεκαρίων ξηρικής ή 2 δεκαρίων αρδευόμενης γης ή 1 δεκαρίου αρδευόμενης γης και 3 δεκαρίων ξηρικής γης για τις μειονεκτικές περιοχές και τη διατήρηση 12 δεκαρίων ξηρικής ή 4 δεκαρίων αρδευόμενης γης ή 2 δεκαρίων αρδευόμενης γης και 6 δεκαρίων ξηρικής γης.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΔΑΣΩΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΟΤΙ Η ΔΑΣΩΣΗ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

1. Προϋποθέσεις και Κριτήρια Επιλογής των Περιοχών

Περιβαλλοντικά προβλήματα όπως διάβρωση, ερημοποίηση, θέματα βιοποικιλότητας, προστασία των υδάτινων πόρων, κτλ παρουσιάζονται σ' όλες τις περιοχές της υπαίθρου εκτός των δασικών και ως εκ τούτου το Καθεστώς αυτό θα εφαρμοσθεί μόνο στα 4 είδη καλλιεργειών που αναφέρονται πιο πάνω. Αν οι διαθέσιμες πιστώσεις αποδειχτούν ανεπαρκείς θα γίνεται βαθμολόγηση των αιτήσεων με βάση κριτήρια τα οποία θα καθοριστούν στο εγχειρίδιο εφαρμογής πριν από την προκήρυξη.

Θα υπάρχει κριτήριο ελάχιστης έκτασης το οποίο έχει καθορισθεί στα 0,3 εκτάρια. Τα δάση που θα δημιουργούνται θα είναι σύμφωνα με τους ορισμούς του Άρθρου 30 του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 1974/2006 εκτός του κριτηρίου της ελάχιστης έκτασης το οποίο θα είναι 0,3 αντί 0,5 εκτάρια. Ο καθορισμός μικρότερης έκτασης είναι απαραίτητος για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα με το μικρό μέγεθος του κλήρου. Η έκταση των 0,3 εκταρίων θεωρείται ικανοποιητική από δασοκομικής άποψης.

Στο καθεστώς αυτό θα μπορεί να ενταχθεί και ενοικιαζόμενη γεωργική γη. Η διάρκεια της ενοικίασης πρέπει να είναι τουλάχιστο για 5 χρόνια. Θα απαιτείται η προσκόμιση αντιγράφου του ενοικιαστηρίου εγγράφου καθώς επίσης και γραπτή συγκατάθεση του ιδιοκτήτη για τη δάσωση.

Θα υπάρχει δέσμευση από τον ενοικιαστή και σύμφωνη γνώμη από τον ιδιοκτήτη για διατήρηση της δασικής φυτείας σε ικανοποιητική κατάσταση τουλάχιστον για 5 χρόνια μετά από την καταβολή της τελευταίας δόσης της ενίσχυσης.

Η γη που θα ενταχθεί στο Καθεστώς αυτό δεν θα μπορεί να επανενταχθεί στο ίδιο ή άλλο ανάλογο Μέτρο ή Καθεστώς.

2. ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΟΤΙ Η ΔΑΣΩΣΗ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Τα έργα δασώσεων που θα εκτελούνται στα πλαίσια του Καθεστώτος θα πρέπει να είναι συμβατά με το περιβάλλον και προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες. Ειδικότερα στις περιοχές του δικτύου "Φύση 2000" και σε περιοχές που περιλαμβάνονται σε πρόγραμμα λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με την Οδηγία 2000/ 60ΕΚ, η δάσωση πρέπει να είναι συμβατή με τους διαχειριστικούς

σκοπούς της κάθε περιοχής. Επίσης, θα πρέπει να είναι συμβατή με τους ακόλουθους Νόμους, Κανονισμούς και Οδηγίες:

- α) τον περί "Εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από ορισμένα έργα" Νόμο 140(I)/ 2005 (Οδηγία 85/ 337/ EEC όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 97/ 11/ EC)
- β) τους περί "Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού" Νόμους του 1991 έως 2002 (Οδηγία 99/105/EC).
- γ) τον περί "Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και τα Φυτικά Προϊόντα" Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς, 147(I) του 2003 (Οδηγία 2000/ 29/ EC).
- δ) τον περί "Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων" Νόμο 13(1)/ 2004 (Οδηγία 2000/ 60/ EC).
- ε) τον περί "Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της «Άγριας ζωής» Νόμο 153(I)/ 2003 (Οδηγία 92/ 43/ EC).
- στ) τον περί «Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων» Νόμο 152(I)/ 2003 (Οδηγία 79/ 409/ EC).

Θα απαιτείται η υποβολή Σχεδίου Δάσωσης, το οποίο θα πρέπει να περιλαμβάνει το δασοπονικό είδος, το φυτευτικό σύνδεσμο, τη μέθοδο δάσωσης (φύτευση ή σπορά), τον τρόπο προετοιμασίας του εδάφους, την εποχή εγκατάστασης της φυτείας, τα μέτρα περιποίησης, τα μέτρα προστασίας, κ.λ.π. Το Σχέδιο Δάσωσης θα εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή και θα υπόκειται σε αλλαγές εάν αυτό κρίνεται αναγκαίο. Κατά τη διαδικασία της έγκρισης θα εξετάζονται όλα ανεξαιρέτως τα στοιχεία έτσι που να διασφαλίζεται ότι η δάσωση είναι προσαρμοσμένη στις τοπικές συνθήκες και συμβατή με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις και μ' αυτόν τον τρόπο η επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού.

Θα χρησιμοποιούνται καθορισμένα αυτοφυή δασοπονικά είδη, και το αναπαραγωγικό υλικό θα είναι εγχώριας προέλευσης και παραγωγής. Κατά τον καθορισμό των ειδών ο οποίος θα γίνει σε μεταγενέστερο στάδιο θα ληφθούν υπόψη όλοι οι παράγοντες όπως η χρήση αυτοχθόνων ειδών, οι κίνδυνοι για τη βιοποικιλότητα, οι κίνδυνοι για τις πυρκαγιές κλπ. Ο ελάχιστος αποδεκτός αριθμός φυτών ανά εκτάριο είναι τα 450. Οι συστάδες που θα εγκαθίστανται θα είναι μικτές ή αμιγείς. Μικτές συστάδες θα είναι οι συστάδες που θα περιλαμβάνουν στη σύνθεση τους τουλάχιστον 30% πλατύφυλλα. Στα κριτήρια βαθμολόγησης των αιτήσεων θα περιλαμβάνεται και η σύνθεση των ειδών όπου θα ευνοούνται τα πλατύφυλλα και οι μικτές συστάδες.

3. Δικαιούχοι

Δικαίωμα συμμετοχής για το καθεστώς «Δάσωση Γεωργικής Γης» έχουν γεωργοί ή ενώσεις τους, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή ενώσεις τους συμπεριλαμβανομένων των Εκκλησιαστικών, Μοναστηριακών και άλλων θρησκευτικών αρχών. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν και οι Δημόσιες Αρχές (Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή ενώσεις τους, Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και Κρατικές Αρχές) αλλά με περιορισμούς στις ενισχύσεις (βλέπε Ύψος Ενίσχυσης).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ/ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΤΕΙΑΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΎΨΟΥΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΠΡΙΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΩΣ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΜΑ ΤΗΣ ΑΠΩΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

1. Εγκατάσταση και συντήρηση

Για τον υπολογισμό του ύψους ενίσχυσης λήφθηκαν υπόψη όλες οι δυνατές μέθοδοι και εργασίες εγκατάστασης και συντήρησης της δασικής φυτείας κάτω από τις ποικίλες κλιματεδαφικές συνθήκες που παρουσιάζονται στις περιοχές εφαρμογής του Καθεστώτος.

Ο καθορισμός του ύψους της δαπάνης για την εκτέλεση κάθε εργασίας στηρίχθηκε σε πραγματικά στοιχεία του Τμήματος Δασών, το οποίο εκτελεί ανάλογα έργα σε όλες τις περιοχές και περιβάλλοντα της Κύπρου, καθώς και στα σχετικά στοιχεία από την εφαρμογή του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 – 2006.

2. Ύψος απώλειας γεωργικού εισοδήματος

Το ύψος της απώλειας του γεωργικού εισοδήματος υπολογίστηκε με βάση την έκδοση του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών. Για τον καθορισμό του ύψους ενίσχυσης λήφθηκε υπόψη η αντιπροσωπευτική απώλεια εισοδήματος κατά ομάδα καλλιεργειών. Το ύψος απώλειας που θα δίνεται ανέρχεται σε 700 Ευρώ το εκτάριο/ έτος για τους γεωργούς και τις ενώσεις τους και σε 150 Ευρώ το εκτάριο/ έτος για κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Η επάρκεια και ακρίβεια των ποσών αναφορικά με τις πληρωμές έχουν ελεγχθεί από το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών.

ΥΨΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

1. Ύψος Ενίσχυσης

Η δημόσια δαπάνη για τις δαπάνες εγκατάστασης για τα έργα που θα αναλαμβάνει το δημόσιο θα ανέρχεται στο 100% της δαπάνης. Για τα έργα που θα αναλαμβάνει ο ιδιωτικός τομέας θα ανέρχεται στο 80% των επιλέξιμων δαπανών στις μειονεκτικές περιοχές και στις περιοχές Φύση 2000, και στο 70% στις λοιπές περιοχές.

Η δημόσια δαπάνη για τις δαπάνες περιποίησης/ συντήρησης θα ανέρχεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών.

Η ενίσχυση για τις δαπάνες εγκατάστασης και περιποίησης της φυτείας θα καταβάλλεται με βάση την τυπική δαπάνη (standard cost) των επιλέξιμων δράσεων και δεν θα είναι υποχρεωτική η προσκόμιση τιμολογίου ή άλλων λογιστικών εγγράφων.

Η ενίσχυση ανά εκτάριο δεν είναι προκαθορισμένη αλλά θα εξαρτάται από τις επιλέξιμες δράσεις που θα πραγματοποιούνται σε κάθε περίπτωση και οι οποίες θα είναι πλήρως δικαιολογημένες.

Η ετήσια πριμοδότηση ως αντιστάθμισμα της απώλειας του γεωργικού εισοδήματος θα καταβάλλεται για 15 χρόνια και θα ανέρχεται σε 700 Ευρώ/ ha στην περίπτωση των γεωργών ή των ενώσεων τους και σε 150 Ευρώ/ ha στην περίπτωση άλλων φυσικών προσώπων ή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου.

Η στήριξη για τη δάσωση γεωργικών εκτάσεων που ανήκουν σε δημόσιες αρχές καλύπτει μόνο τις δαπάνες εγκατάστασης. Στην περίπτωση όπου η γεωργική γη

που πρόκειται να δασωθεί είναι μισθωμένη από φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ο προαναφερόμενος περιορισμός δεν ισχύει.

2. Διαδικασία Χορήγησης της Ενίσχυσης

Η ενίσχυση για τις δαπάνες εγκατάστασης της φυτείας θα καταβάλλεται σε τρεις δόσεις. Η πρώτη δόση θα καταβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της φύτευσης/σποράς και κατόπιν υποβολής των απαραίτητων δικαιολογητικών και μετά το σχετικό έλεγχο. Η δεύτερη δόση θα καταβάλλεται ένα χρόνο μετά την φύτευση/σπορά και κατόπιν υποβολής των απαραίτητων δικαιολογητικών και έλεγχο των εργασιών. Η τρίτη δόση θα καταβάλλεται δύο χρόνια μετά τη φύτευση/σπορά και κατόπιν υποβολής των απαραίτητων δικαιολογητικών και έλεγχο των εργασιών.

Η ετήσια ενίσχυση για τις δαπάνες περιποίησης της φυτείας θα καταβάλλεται σε μια δόση μετά από την υποβολή σχετικού αιτήματος, μετά την αποπεράτωση και έλεγχο των εργασιών.

Η ετήσια πριμοδότηση που θα παρέχεται ως αντιστάθμισμα για την απώλεια του γεωργικού εισοδήματος θα καταβάλλεται σε μια δόση.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΑΣΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ, ΤΗ ΔΑΣΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ

1. Σύνδεση με το Εθνικό Δασικό Πρόγραμμα

Το Καθεστώς αυτό συνδέεται άμεσα με τη 2^η δράση του Εθνικού Δασικού Προγράμματος που αφορά τις δασώσεις και τη δασοκομία. Η δράση αυτή χαρακτηρίζεται ως πολύ μεγάλης σημασίας και η εφαρμογή της καλύπτει τόσο τα κρατικά δάση και τη χαλίτικη γη όσο και τη γεωργική και μη γη. Για τη δάσωση γεωργικής γης προβλέπεται ετήσια δαπάνη ύψους 170.000 Ευρώ περίπου.

2. Σύνδεση με τη Δασική Στρατηγική της Κοινότητας

Το Καθεστώς συνδέεται και με τη Δασική Στρατηγική της Κοινότητας η οποία αναφέρει τη στήριξη της δασοκομίας ως σημαντικού εργαλείου για τη διατήρηση και βελτίωση της βιολογικής ποικιλότητας, των συνθηκών διαβίωσης των ζώων και

φυτών, όπως επίσης και της σημασίας των δασών ως μέτρου κατά των κλιματικών αλλαγών. Επίσης, τονίζεται η συμβολή της δασοκομίας στο εισόδημα και την απασχόληση που επηρεάζουν την ποιότητα της ζωής.

3. Σύνδεση με την στρατηγική της κοινότητας για την αλλαγή του κλίματος

Το καθεστώς συνδέεται με την στρατηγική της Κοινότητας για την αλλαγή του κλίματος η οποία αναφέρει τη δάσωση ως ένα από τα μέτρα για άμβλυνση των κλιματικών αλλαγών.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΤΑΞΙΝΟΜΗΘΗΚΑΝ ΩΣ ΥΨΗΛΟΥ Ή ΜΕΤΡΙΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Οι περισσότερες περιοχές που θα ενταχθούν στο Καθεστώς «Δάσωση Γεωργικής Γης» καλύπτονται από το Σχέδιο Πυροπροστασίας ικανοποιητικά. Νέες εκτάσεις που δε θα καλύπτονται θα εντάσσονται κάτω από το υφιστάμενο Σχέδιο. Στις πλείστες όμως των περιπτώσεων λόγω της ενεργούς διαχείρισης που θα υπάρχει στα νέα αυτά δάση ο κίνδυνος έκρηξης και επέκτασης των πυρκαγιών θα είναι μειωμένος.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Καθεστώς 2.4.1					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	599.000	599.000	1.198.000	399.333	1.597.333
%	37.5	37.5	75	25	100

Ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους Μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Αναμένεται να υπάρξουν ανειλημμένες υποχρεώσεις της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου ύψους €504.000 σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού 1320/06. Οι ανειλημμένες αυτές υποχρεώσεις προκύπτουν από το Μέτρο 2.4 του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006.

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε

Τύπος δείκτη	Δείκτης	Στόχος
Απόδοση	Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν ενίσχυση για Δάσωση	30
	Έκταση γης που έχει δασωθεί	30 ha
Αποτέλεσμα	Έκταση υπό επιτυχή διαχείριση γης ενισχύοντας:	10 ha
	(α) τη βιοποικιλότητα και τις περιοχές απείρου φυσικού κάλλους	
	(β) την ποιότητα νερού	
	(γ) τον περιορισμό των κλιματικών αλλαγών	10 ha
	(δ) την ποιότητα εδάφους	
Επίδραση	(ε) την αποφυγή της περιθωριοποίησης και της εγκατάλειψης της γης	10 ha
	(4). Αντιστροφή της φθίνουσας πορείας της βιοποικιλότητας	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(5). Διατήρηση των δασικών περιοχών και των περιοχών απείρου φυσικού κάλλους	
	(6). Βελτίωση της ποιότητας του νερού	
	(7). Συνεισφορά στην απάμβλυνση των κλιματολογικών αλλαγών	

ΚΑΘΕΣΤΩΣ 2.4.3

«Δάσωση μη Γεωργικής Γης»

NΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρα 36 (β) (iii) και 45 Παράγραφοι 1,2 & 3 του Κανονισμού 1698/2005.

Άρθρο 30 και σημείο 5.3.2.2.3 του Παραρτήματος II του Καν. 1974/2006.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

223

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Σημαντικές εκτάσεις γης στην ύπαιθρο έχουν εγκαταλειφθεί από τους αγρότες για διάφορους λόγους, όπως για παράδειγμα η χαμηλή οικονομική απόδοση των γεωργικών καλλιεργειών, η προώθηση της σταβλισμένης κτηνοτροφίας σε βάρος της ελεύθερης βόσκησης, οι μετακινήσεις πληθυσμού από την ύπαιθρο στις πόλεις, κ.λ.π.

Εκτός από τις εγκαταλειμμένες γεωργικές εκτάσεις, μεταλλεία και λατομεία τα οποία έχουν εγκαταλειφθεί στο παρελθόν αποτελούν χώρους υποβάθμισης της αισθητικής και οικολογικής αξίας της υπαίθρου.

Στις πιο πάνω περιοχές η εκμετάλλευση και η διαχείριση είναι σχεδόν ανύπαρκτη με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται διάφορα περιβαλλοντικά προβλήματα όπως οι πυρκαγιές, η διάβρωση, η ερημοποίηση, η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και του τοπίου της υπαίθρου, η μείωση της βιοποικιλότητας, η μείωση της ποιότητας και ποσότητας των υδάτων, οι κλιματικές αλλαγές, κ.λ.π.

Το Καθεστώς αυτό θα συμβάλει θετικά στην άμβλυνση όλων αυτών των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Οι κυριότεροι στόχοι του καθεστώτος είναι:

- συμβολή στη διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας
- συμβολή στην προστασία της υπαίθρου από φυσικές καταστροφές όπως οι πλημμύρες και οι πυρκαγιές
- συμβολή στην προστασία του εδάφους από τη διάβρωση και την απερίμωση
- συμβολή στην προστασία και βελτίωση της ποιότητας των υδάτινων πόρων
- συμβολή στη βελτίωση του περιβάλλοντος και του τοπίου της υπαίθρου
- συμβολή στην εξασφάλιση συμπληρωματικού εισοδήματος στους γεωργούς των ορεινών περιοχών με την προσφορά εναλλακτικού τρόπου χρήσης της μη γεωργικής γης
- συμβολή στην άμβλυνση των κλιματικών αλλαγών

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Βασικός σκοπός του καθεστώτος είναι η προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και του τοπίου της υπαίθρου γενικότερα. Παράλληλα παρέχεται στους αγρότες η δυνατότητα εναλλακτικής χρήσης της γης που έχουν εγκαταλείψει.

Οι επιλέξιμες δράσεις και έργα του καθεστώτος διαχωρίζονται σε δύο ομάδες: α) Εγκατάσταση και Προστασία της Δασικής Φυτείας και β) Περιποίηση/ Συντήρηση της Δασικής Φυτείας.

Οι δράσεις/ εργασίες που αφορούν την Εγκατάσταση και Προστασία της Δασικής Φυτείας περιλαμβάνουν την προετοιμασία του εδάφους, την προμήθεια του πολλαπλασιαστικού υλικού, την εγκατάσταση της φυτείας καθώς και εργασίες για προστασία από βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες. Επίσης περιλαμβάνουν και τις εργασίες για το λεκάνωμα, το πότισμα, τη συντήρηση του αρδευτικού συστήματος, την καταπολέμηση ζιζανίων στη βολοφυτεία/ σποροφυτεία καθώς και την αναπλήρωση αποτυχιών της βολοφυτείας ή σποροφυτείας για τα πρώτα δύο χρόνια μετά τη φύτευση ή σπορά. Αυτό γίνεται για να εξασφαλισθεί η επιτυχία της δάσωσης γιατί τόσο το πότισμα και η καταπολέμηση ζιζανίων, όσο και η αναπλήρωση των αποτυχιών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας εγκατάστασης δασικής φυτείας κάτω από τις ιδιαίτερες ξηρικές συνθήκες που επικρατούν στις περιοχές εφαρμογής του Καθεστώτος.

Οι δράσεις/ εργασίες που αφορούν την Περιποίηση/ Συντήρηση της Δασικής Φυτείας ξεκινούν στο τέλος του δεύτερου χρόνου μετά τη φύτευση/ σπορά, διαρκεί τρία χρόνια και αποσκοπεί στην εξασφάλιση της φυτείας από βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες. Οι εργασίες αυτές είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση της εγκαταλειμμένης γεωργικής γης.

Τόσο σ' ότι αφορά την Εγκατάσταση και προστασία της φυτείας όσο και σ' ότι αφορά την Περιποίηση/Συντήρηση της φυτείας, σε κάθε περίπτωση δάσωσης δε θα είναι επιλέξιμες όλες οι εργασίες αλλά μόνο αυτές που είναι πλήρως δικαιολογημένες. Για παράδειγμα η περίφραξη της φυτείας είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση που υπάρχει πρόβλημα βόσκησης.

Αναφορικά με τη στήριξη στα πλαίσια του Καθεστώτος αυτού, ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Η οικονομική ενίσχυση περιλαμβάνει:

- ενίσχυση για τις δαπάνες εγκατάστασης της φυτείας,
- ετήσια ενίσχυση ανά εκτάριο, για τα πρώτα τρία χρόνια μετά την εγκατάσταση της φυτείας, για τις δαπάνες περιποίησης/ συντήρησης της φυτείας για να εξασφαλισθεί η επιτυχία της δάσωσης (εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση εγκαταλειμμένης γεωργικής γης),

β. Η στήριξη για τη δάσωση μη γεωργικών εκτάσεων η οποία αναλαμβάνεται από δημόσιες αρχές καλύπτει μόνο τις δαπάνες εγκατάστασης,

γ. Στήριξη παρέχεται και στην περίπτωση μετατροπής αγροπεριβαλλοντικής δέσμευσης σε δέσμευση δάσωσης μη γεωργικής γης,

δ. Στήριξη από το καθεστώς δεν παρέχεται:

- σε γεωργούς που λαμβάνουν στήριξη για πρόωρη συνταξιοδότηση
- για τη φύτευση χριστουγεννιάτικων δένδρων,

ε. Σε περίπτωση φύτευσης ειδών ταχείας ανάπτυξης για βραχυπρόθεσμη εκμετάλλευση (περίτροπος χρόνος λιγότερο από 15 χρόνια), η στήριξη καλύπτει μόνο τις δαπάνες εγκατάστασης.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΔΑΣΩΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

1. Προϋποθέσεις και Κριτήρια Επιλογής Περιοχών

Περιβαλλοντικά προβλήματα όπως διάβρωση, ερημοποίηση, θέματα βιοποικιλότητας, προστασία των υδάτινων πόρων, κτλ παρουσιάζονται σ' όλες τις περιοχές της υπαίθρου εκτός των δασικών. Το Καθεστώς αυτό θα εφαρμοσθεί μόνο σε περιοχές που εμπίπτουν σε μια από τις κατηγορίες όπως καθορίζονται πιο κάτω (επιλέξιμες εκτάσεις). Αν οι διαθέσιμες πιστώσεις αποδειχτούν ανεπαρκής θα γίνεται βαθμολόγηση των αιτήσεων με βάση κριτήρια τα οποία θα καθοριστούν στο εγχειρίδιο εφαρμογής πριν από την προκήρυξη.

Το Καθεστώς αυτό δε θα εφαρμόζεται στη «γεωργική γη» όπως ορίζεται στο Καθεστώς της «Δάσωσης Γεωργικής Γης».

Θα υπάρχει κριτήριο ελάχιστης έκτασης το οποίο έχει καθορισθεί στα 0,3 εκτάρια. Τα δάση που θα δημιουργούνται θα είναι σύμφωνα με τους ορισμούς του Άρθρου 30 του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 1974/2006 εκτός του κριτηρίου της ελάχιστης έκτασης το οποίο θα είναι 0,3 αντί 0,5 εκτάρια. Ο καθορισμός μικρότερης έκτασης είναι απαραίτητος για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα με το μικρό μέγεθος του κλήρου. Η έκταση των 0,3 εκταρίων θεωρείται ικανοποιητική από δασοκομικής άποψης.

Στο Καθεστώς αυτό θα μπορεί να ενταχθεί και ενοικιαζόμενη μη γεωργική γη. Η διάρκεια της ενοικίασης πρέπει να είναι τουλάχιστο για 5 χρόνια. Θα απαιτείται η προσκόμιση αντιγράφου του ενοικιαστηρίου εγγράφου καθώς επίσης και γραπτή συγκατάθεση του ιδιοκτήτη για τη δάσωση.

Θα υπάρχει δέσμευση για διατήρηση της δασικής φυτείας σε ικανοποιητική κατάσταση τουλάχιστον για 5 χρόνια.

Η γη που θα ενταχθεί στο Καθεστώς αυτό δεν θα μπορεί να επανενταχθεί στο ίδιο ή άλλο ανάλογο Μέτρο ή Καθεστώς.

2. Επιλέξιμες Εκτάσεις

Στις επιλέξιμες εκτάσεις του Καθεστώτος αυτού περιλαμβάνονται:

- Εγκαταλειμμένη γεωργική γη
- Περιοχές γυμνές ή με δασοκάλυψη μικρότερη από 10%
- Περιοχές που έχουν δασοκάλυψη πέραν του 10% αλλά μικρότερο του 30% στις οποίες υπάρχει πρόβλημα διάβρωσης
- Περιοχές εγκαταλειμμένων μεταλλείων και λατομείων

3. Δικαιούχοι

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή οι ενώσεις τους (συμπεριλαμβανομένων των Εκκλησιαστικών, Μοναστηριακών και άλλων Θρησκευτικών αρχών). Δικαίωμα συμμετοχής έχουν και οι Δημόσιες Αρχές (Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή ενώσεις τους, Ημικρατικοί Οργανισμοί και Κρατικές Αρχές).

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΟΤΙ Η ΔΑΣΩΣΗ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Τα έργα δασώσεων που θα εκτελεστούν στα πλαίσια του Καθεστώτος θα πρέπει να είναι συμβατά με το περιβάλλον και προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες. Ειδικότερα στις περιοχές του δικτύου "Φύση 2000" και σε περιοχές που περιλαμβάνονται σε πρόγραμμα λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/EK, η δάσωση πρέπει να είναι συμβατή με τους διαχειριστικούς σκοπούς της κάθε περιοχής. Επίσης, θα πρέπει να είναι συμβατά με τους ακόλουθους Νόμους, Κανονισμούς και Οδηγίες:

- α) τον περί "Εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από ορισμένα έργα" Νόμο 140(I)/ 2005 (Οδηγία 85/ 337/ EEC όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 97/ 11/ EC)
- β) τους περί "Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού" Νόμους του 1991 έως 2002 (Οδηγία 99/105/EC).
- γ) τον περί "Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και τα Φυτικά Προϊόντα" Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς, 147(I) του 2003 (Οδηγία 2000/29/EC).

- δ) τον περί "Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων" Νόμο 13(1)/2004 (Οδηγία 2000/60/EC).
- ε) τον περί "Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας ζωής" Νόμο 153(I)/2003 (Οδηγία 92/43/EC).
- στ) τον περί "Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων" Νόμο 152(I)/2003 (Οδηγία 79/409/EC).

Θα απαιτείται η υποβολή Σχεδίου Δάσωσης, το οποίο θα πρέπει να περιλαμβάνει το δασοπονικό είδος, το φυτευτικό σύνδεσμο, τη μέθοδο δάσωσης (φύτευση ή σπορά), τον τρόπο προετοιμασίας του εδάφους, την εποχή εγκατάστασης της φυτείας, τα μέτρα περιποίησης, τα μέτρα προστασίας, κ.λ.π. Το Σχέδιο Δάσωσης θα εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή και θα υπόκειται σε αλλαγές εάν αυτό κρίνεται αναγκαίο. Κατά τη διαδικασία της έγκρισης θα εξετάζονται όλα ανεξαιρέτως τα στοιχεία έτσι που να διασφαλίζεται ότι η δάσωση είναι προσαρμοσμένη στις τοπικές συνθήκες και συμβατή με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις και μ' αυτόν τον τρόπο η επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού.

Θα χρησιμοποιούνται καθορισμένα δασοπονικά είδη, και το αναπαραγωγικό υλικό θα είναι εγχώριας προέλευσης και παραγωγής. Κατά τον καθορισμό των ειδών ο οποίος θα γίνει σε μεταγενέστερο στάδιο θα ληφθούν υπόψη όλοι οι παράγοντες όπως η χρήση αυτοχθόνων ειδών, οι κίνδυνοι για τη βιοποικιλότητα, οι κίνδυνοι για τις πυρκαγιές κλπ. Ο ελάχιστος αποδεκτός αριθμός φυτών ανά εκτάριο είναι τα 450. Οι συστάδες που θα εγκαθίστανται θα είναι μικτές ή αμιγείς. Μικτές συστάδες θα είναι οι συστάδες που θα περιλαμβάνουν στη σύνθεση τους τουλάχιστον 30% πλατύφυλλα. Στα κριτήρια βαθμολόγησης των αιτήσεων θα περιλαμβάνεται και η σύνθεση των ειδών όπου θα ευνοούνται τα πλατύφυλλα και οι μικτές συστάδες.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΤΕΙΑΣ

Για τον υπολογισμό του ύψους ενίσχυσης λήφθηκαν υπόψη όλες οι δυνατές μέθοδοι και εργασίες εγκατάστασης και συντήρησης της δασικής φυτείας κάτω από τις ποικίλες κλιματεδαφικές συνθήκες που παρουσιάζονται στις περιοχές εφαρμογής του Καθεστώτος.

Ο καθορισμός του ύψους της δαπάνης για την εκτέλεση κάθε εργασίας στηρίχθηκε σε πραγματικά στοιχεία του Τμήματος Δασών, το οποίο εκτελεί ανάλογα έργα σε όλες τις περιοχές και περιβάλλοντα της Κύπρου, καθώς και στα

σχετικά στοιχεία από την εφαρμογή του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 – 2006.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Η επάρκεια και ακρίβεια των ποσών αναφορικά με τις πληρωμές έχουν ελεγχθεί από το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών.

ΥΨΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΦΥΤΕΙΑΣ

1. Ύψος Ενίσχυσης

Η δημόσια δαπάνη για τις δαπάνες εγκατάστασης για τα έργα που θα αναλαμβάνει το δημόσιο θα ανέρχεται στο 100% της δαπάνης. Για τα έργα που θα αναλαμβάνει ο ιδιωτικός τομέας θα ανέρχεται στο 80% των επιλέξιμων δαπανών στις μειονεκτικές περιοχές και στις περιοχές Φύση 2000 και στο 70% στις λοιπές περιοχές.

Η δημόσια δαπάνη για τις δαπάνες περιποίησης/ συντήρησης θα ανέρχεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών.

Η ενίσχυση για τις δαπάνες εγκατάστασης και περιποίησης της φυτείας θα καταβάλλεται με βάση την τυπική δαπάνη (standard cost) των επιλέξιμων δράσεων δεν θα είναι υποχρεωτική η προσκόμιση τιμολογίου ή άλλων λογιστικών εγγράφων. Η ενίσχυση ανά εκτάριο δεν είναι προκαθορισμένη αλλά θα εξαρτάται από τις επιλέξιμες δράσεις που θα πραγματοποιούνται σε κάθε περίπτωση και οι οποίες θα είναι πλήρως δικαιολογημένες.

2. Διαδικασία Χορήγησης της Ενίσχυσης

Η ενίσχυση για τις δαπάνες εγκατάστασης της φυτείας θα καταβάλλεται σε τρεις δόσεις. Η πρώτη δόση θα καταβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της φύτευσης/ σποράς και κατόπιν υποβολής των απαραίτητων δικαιολογητικών και μετά το σχετικό έλεγχο. Η δεύτερη δόση θα καταβάλλεται ένα χρόνο μετά την φύτευση/ σπορά και κατόπιν υποβολής των απαραίτητων δικαιολογητικών και έλεγχο των

εργασιών. Η τρίτη δόση θα καταβάλλεται δύο χρόνια μετά τη φύτευση/σπορά και κατόπιν υποβολής των απαραίτητων δικαιολογητικών και έλεγχου των εργασιών.

Η ετήσια ενίσχυση για τις δαπάνες περιποίησης της φυτείας θα καταβάλλεται σε μια δόση μετά από την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, μετά την αποπεράτωση και έλεγχο των εργασιών.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΑΣΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ, ΤΗ ΔΑΣΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

1. Σύνδεση με το Εθνικό Δασικό Πρόγραμμα

Το Καθεστώς συνδέεται άμεσα με τη 2^η δράση του Εθνικού Δασικού Προγράμματος που αφορά τις δασώσεις και τη δασοκομία. Η δράση αυτή χαρακτηρίζεται ως πολύ μεγάλης σημασίας και η εφαρμογή της καλύπτει τόσο τα κρατικά δάση και τη χαλίτικη γη όσο και τη γεωργική και μη γη. Για τη δάσωση εγκαταλειμμένης και υποβαθμισμένης γεωργικής γης καθώς και της χαλίτικης γης προβλέπεται ετήσια δαπάνη ύψους 374.000 Ευρώ.

2. Σύνδεση με τη Δασική Στρατηγική της Κοινότητας

Το Καθεστώς συνδέεται και με τη Δασική Στρατηγική της Κοινότητας η οποία αναφέρει τη στήριξη της δασοκομίας ως σημαντικού εργαλείου για τη διατήρηση και βελτίωση της βιολογικής ποικιλότητας, των συνθηκών διαβίωσης των ζώων και φυτών, όπως επίσης και τη σημασία των δασών ως μέτρου κατά των κλιματικών αλλαγών. Επίσης, τονίζεται η συμβολή της δασοκομίας στο εισόδημα και την απασχόληση που επηρεάζουν την ποιότητα της ζωής.

3. Σύνδεση με την στρατηγική της κοινότητας για την αλλαγή του κλίματος

Το καθεστώς συνδέεται με την στρατηγική της Κοινότητας για την αλλαγή του κλίματος η οποία αναφέρει τη δάσωση ως ένα από τα μέτρα για άμβλυνση των κλιματικών αλλαγών.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΤΑΞΙΝΟΜΗΘΗΚΑΝ ΩΣ ΥΨΗΛΟΥ Ή ΜΕΤΡΙΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Οι περισσότερες περιοχές που θα ενταχθούν στο καθεστώς «Δάσωση μη Γεωργικής Γης» καλύπτονται από το Σχέδιο Πυροπροστασίας ικανοποιητικά. Νέες εκτάσεις που δε θα καλύπτονται θα εντάσσονται κάτω από το υφιστάμενο Σχέδιο. Στις πλείστες όμως των περιπτώσεων λόγω της ενεργούς διαχείρισης που θα υπάρχει στα νέα αυτά δάση ο κίνδυνος έκρηξης και επέκτασης των πυρκαγιών θα είναι μειωμένος.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Καθεστώς 2.4.3					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	592.500	592.500	1.185.000	395.000	1.580.000
%	37.5	37.5	75	25	100

Ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους Μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Αναμένεται να υπάρξουν ανειλημμένες υποχρεώσεις της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου ύψους €340.000 σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού 1320/06. Οι ανειλημμένες αυτές υποχρεώσεις προκύπτουν από το Μέτρο 3.2 του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006.

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε

Τύπος δείκτη	Δείκτης	Στόχος
Απόδοση	Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν ενίσχυση για Δάσωση	60
	Έκταση γης που έχει δασωθεί	60 ha
Αποτέλεσμα	Έκταση υπό επιτυχή διαχείριση γης ενισχύοντας: (α) τη βιοποικιλότητα και τις περιοχές απείρου φυσικού κάλλους	10 ha
	(β) την ποιότητα νερού	10 ha
	(γ) τον περιορισμό των κλιματικών αλλαγών	
	(δ) την ποιότητα εδάφους	10 ha
	(ε) την αποφυγή της περιθωριοποίησης και της εγκατάλειψης της γης	30 ha
Επίδραση	(4). Αντιστροφή της φθίνουσας πορείας της βιοποικιλότητας	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(5). Διατήρηση των δασικών περιοχών και των περιοχών απείρου φυσικού κάλλους	
	(6). Βελτίωση της ποιότητας του νερού	
	(7). Συνεισφορά στην απάμβλυνση των κλιματολογικών αλλαγών	

Γ) ΜΕΤΡΟ 2.6

“Διατήρηση και Βελτίωση του Κοινωνικού και Οικολογικού Ρόλου των Δασών”

Το Μέτρο περιλαμβάνει τρία επιμέρους Καθεστώτα ως ακολούθως:

- (1) Μη παραγωγικές επενδύσεις
- (2) Δασοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις
- (3) Ενισχύσεις Φύση 2000

ΜΟΝΑΔΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Μονάδα εφαρμογής του Μέτρου είναι το Τμήμα Δασών.

Μέτρο 2.6					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	3.000.000	3.000.000	6.000.000		6.000.000
%	50	50	100		100

ΚΑΘΕΣΤΩΣ 2.6.1

«Μη παραγωγικές επενδύσεις»

ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρα 36 (β) (vii) και 49 Παράγραφος β του Κανονισμού 1698/2005.

Σημείο 5.3.2.2.7 του Παραρτήματος II του Κανονισμού 1974/2006.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

227

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Η ανάγκη της κυπριακής κοινωνίας και ιδιαίτερα των κατοίκων των μεγάλων αστικών κέντρων για αναψυχή στα δάση για καλύτερη ψυχική και σωματική υγεία, ολοένα και αυξάνεται λόγω της αυξημένης ρύπανσης του περιβάλλοντος και του σύγχρονου τρόπου ζωής. Υπάρχει επίσης ανάγκη για ποιοτική βελτίωση της προσφερόμενης αναψυχής αφού οι απαιτήσεις του ανθρώπου μεταβάλλονται συνεχώς.

Υπάρχει λοιπόν ανάγκη για ανάπτυξη των δασών και κατάλληλη οργάνωση τους ώστε να παρέχουν τη δυνατότητα αναβαθμισμένης ποιοτικά δασικής αναψυχής. Η ανάγκη για καλύτερη οργάνωση της δασικής αναψυχής προβάλλει πρώτιστα και από την απαίτηση να προστατευτεί το ίδιο το δάσος από κάθε ζημιά που μπορεί να προκύψει από την ανοργάνωτη περιπλάνηση των περιηγητών στο δάσος.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Οι κυριότεροι επιμέρους ειδικοί στόχοι του Καθεστώτος είναι:

- Η προστασία των δασών από την ανοργάνωτη περιπλάνηση των περιηγητών.
- Η βελτίωση της προσφερόμενης δασικής και περιβαλλοντικής ενημέρωσης και εκπαίδευσης και μέσω αυτής η ευαισθητοποίηση του κοινού για προστασία των δασών.
- Η αύξηση της δυναμικότητας των εκδρομικών και κατασκηνωτικών χώρων.
- Η ποιοτική βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρονται στους εκδρομικούς και κατασκηνωτικούς χώρους.
- Η βελτίωση και επέκταση του δικτύου μονοπατιών μελέτης της φύσης.
- Η αύξηση του αριθμού θέσεων θέας.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Βασικός σκοπός του Καθεστώτος είναι η οργάνωση και η βελτίωση των υπηρεσιών της δασικής αναψυχής καθώς και του δασοτουρισμού και οικοτουρισμού.

Το Καθεστώς αυτό περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

- Δημιουργία Κέντρων Επισκεπτών.
- Δημιουργία νέων και αναβάθμιση υφισταμένων εκδρομικών και κατασκηνωτικών χώρων.
- Δημιουργία ενός Εκθετηρίου δασικών εργαλείων και άλλου εξοπλισμού (όπως πριόνια, εργαλεία κλάδευσης και φύτευσης, κλπ.)
- Δημιουργία νέων και αναβάθμιση υφισταμένων μονοπατιών μελέτης της φύσης.
- Ανάδειξη θέσεων θέας.
- Ανάδειξη στοιχείων της δασικής κληρονομιάς (ανάπλαση χώρων παραδοσιακών καμινιών συλλογής πίσσας, νερόμυλων, γεφυριών, κλπ.) Η συγκεκριμένη δράση εφαρμόζεται και μέσω του Άξονα 4 Leader μέσω δηλαδή των Ομάδων Τοπικής Δράσης

Οι δράσεις του Καθεστώτος αυτού θα εφαρμόζονται σε δασικές περιοχές όπως ορίζονται στο Άρθρο 30 του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 1974/2006. Όλα τα έργα που θα γίνουν κάτω από το Μέτρο αυτό δε θα αυξάνουν σημαντικά την οικονομική αξία του δάσους στο οποίο γίνεται το έργο. Επίσης τα έργα δε θα χρησιμοποιούνται για επιχειρηματικούς σκοπούς. Θα πρέπει ακόμη να υπάρχει η ανάγκη να προστατευθεί το ίδιο το δάσος από τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από την ανοργάνωτη περιπλάνηση των περιηγητών στο δάσος (ο κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιών και ζημιών στην χλωρίδα και πανίδα).

Σημειώνεται ότι το μέτρο 3.2 εφαρμόζεται εκτός δασικών περιοχών και ως εκ τούτου ο διαχωρισμός είναι σαφής και δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος επικάλυψης μεταξύ των δύο μέτρων. Σε περίπτωση που ένα έργο περιλαμβάνει και δασικές και μη δασικές περιοχές τούτο θα ενταχθεί στο μέτρο όπου περιλαμβάνεται το μεγαλύτερο μέρος του έργου.

ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΤΥΓΧΑΝΟΥΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

(α) Κατασκηνωτικός χώρος ορίζεται η ανάπτυξη που προσφέρει διευκολύνσεις για υπαίθρια διανυκτέρευση σε μη μόνιμα καταλύματα (πχ τροχόσπιτα και αντίσκηνα) με σκοπό την προφορά απόλαυσης της φύσης.

(β) Εκδρομικός χώρος ορίζεται η ανάπτυξη που προσφέρει κατάλληλα διαρρυθμισμένο και εξοπλισμένο χώρο όπου δεν δημιουργούνται κίνδυνοι, για παρασκευή και λήψη υπαίθριου γεύματος με σκοπό την προσφορά απόλαυσης της φύσης.

(γ) Μονοπάτια μελέτης της φύσης ορίζονται οι προσφερόμενες διαδρομές για πεζούς σε δασικές περιοχές για απόλαυση και μελέτη της φύσης.

(δ) Τα Κέντρα Επισκεπτών είναι αναπτύξεις οι οποίες έχουν ως πρωταρχικό σκοπό την ενημέρωση, επιμόρφωση και εκπαίδευση του επισκέπτη σε θέματα χλωρίδας, πανίδας και οικολογίας συγκεκριμένων περιοχών, καθώς επίσης και γεωλογίας ή άλλων περιβαλλοντικών θεμάτων. Τα κέντρα αυτά δύνανται να συμβάλλουν σημαντικά στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης.

(ε) Το Εκθετήριο δασικών εργαλείων και άλλου εξοπλισμού έχει ως σκοπό την επιμόρφωση και την ενημέρωση του επισκέπτη για τις μεθόδους και μέσα συγκομιδής και επεξεργασίας του ξύλου και άλλων δασικών προϊόντων καθώς και τα παράγωγα τους αλλά και για άλλα συναφή δασικά θέματα.

(ζ) Σημείο θέας είναι η ανάπτυξη η οποία προσφέρει στον επισκέπτη απρόσκοπτη αισθητική απόλαυση της θέας και του τοπίου.

(η) Η ανάδειξη στοιχείων δασικής κληρονομιάς αφορά την ανάπλαση παραδοσιακών κατασκευών, στοιχείων και χώρων που σχετίζονται με δασικές δραστηριότητες παλαιότερων εποχών για τις οποίες δεν υπάρχει πλέον παραγωγική δραστηριότητα. Τα έργα αυτά συμβάλλουν στην προβολή των παραδοσιακών δασικών δραστηριοτήτων.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαιούχοι είναι οι Εκκλησιαστικές, Μοναστηριακές και άλλες Θρησκευτικές Αρχές, οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή οι ενώσεις τους, οι Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου, οι Κρατικές Αρχές.

Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι ακόλουθες:

- Ετοιμασία μελετών και σχεδίων.
- Επίβλεψη της εκτέλεσης του έργου.
- Διαμόρφωση και καθαρισμοί χώρων και διάνοιξη μονοπατιών.
- Προμήθεια, κατασκευή και εγκατάσταση των αναγκαίων κατασκευών και διευκολύνσεων, όπως τραπεζιών, παιδικών χαρών, αποχωρητηρίων, σκυβαλοδοχείων, βρυσών, συστημάτων ύδρευσης, αποχέτευσης και ηλεκτροδότησης και άλλα συναφή στους εκδρομικούς και κατασκηνωτικούς χώρους.
- Έργα ή εργασίες για την αναγκαία τοπιοτέχνηση και αισθητική βελτίωση των χώρων εφόσον συνάδουν με τους στόχους του έργου.
- Διαμόρφωση, συντήρηση, κατάλληλη αναπαλαίωση υφισταμένων κτιριακών εγκαταστάσεων ή κατασκευή νέων κτιριακών εγκαταστάσεων για τη δημιουργία Κέντρων Επισκεπτών και του Εκθετηρίου δασικών εργαλείων και άλλου εξοπλισμού.
- Έργα ανάπλασης στοιχείων δασικής κληρονομιάς.
- Ετοιμασία πληροφοριακού και ενημερωτικού υλικού για όλα τα έργα.
- Προμήθεια εκθεμάτων και εξοπλισμού.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 36(Β)(V) ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 1698/2005 – ΔΑΣΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Στο παρόν στάδιο στο Καθεστώς των δασοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων δεν περιλαμβάνονται ενισχύσεις που αφορούν επενδύσεις.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΕΝΙΣΧΥΘΟΥΝ ΠΡΟΣ ΤΕΡΨΙΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Οι δασικές περιοχές οι οποίες θα καλυφθούν από τη δράση θα παρέχουν βελτιωμένη υποδομή έργων αναψυχής η οποία θα αναδεικνύει το δασικό περιβάλλον προς τέρψιν του ευρύτερου κοινού.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΑΣΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΑΣΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

1. Σύνδεση με το Εθνικό Δασικό Πρόγραμμα

Το Καθεστώς αυτό συνδέεται άμεσα με την 4^η δράση του Εθνικού Δασικού Προγράμματος η οποία αφορά την προστασία των οικοσυστημάτων, της χλωρίδας, της πανίδας και της δασικής κληρονομιάς. Ειδικότερα βοηθά στην υλοποίηση των Μέτρων με αρ. 3, 7, 8 και 10 που αφορούν αντίστοιχα την Ανάπτυξη των Εθνικών Δασικών Πάρκων, τη δημιουργία Κέντρων Επισκεπτών, τη διατήρηση της δασικής κληρονομιάς και την ανέγερση Εκθετηρίου δασικών εργαλείων και άλλου εξοπλισμού.

2. Σύνδεση με τη Δασική Στρατηγική της Κοινότητας

Τα Μέτρα του Καθεστώτος αυτού συνάδουν πλήρως με τη Δασική Στρατηγική της Κοινότητας και ειδικά με τα Άρθρα 2θ και 3 που αφορούν αντίστοιχα τη συμβολή της δασοκομίας στην ποιότητα ζωής και τη βιώσιμη διαχείριση των δασών με βάση τις οικολογικές, κοινωνικές και πολιτιστικές τους λειτουργίες.

3. Σύνδεση με της Στρατηγική της Κοινότητας για τις Κλιματικές Αλλαγές

Το καθεστώς αυτό συνδέεται με τη στρατηγική της Κοινότητας για την αλλαγή του κλίματος επειδή οι δράσεις του έμμεσα αποσκοπούν στην προστασία των δασών αφού μπορούν να θεωρηθούν ως μέτρα πρόληψης των πυρκαγιών. Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως η πρόληψη των πυρκαγιών θεωρείται ως ένα από τα κατ'έξοχή διαχειριστικά μέτρα που μπορεί να συμβάλει στην άμβλυνση της αλλαγής του κλίματος με την αποτροπή της αποδάσωσης.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ

Οι δράσεις του καθεστώτος αυτού θεωρούνται ως μέτρα πρόληψης των πυρκαγιών και είναι πλήρως συμβατές με το Σχέδιο Πυροπροστασίας των Δασών.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Καθεστώς 2.6.1					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	2.500.000	2.500.000	5.000.000		5.000.000
%	50	50	100		100

Ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους Μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

Το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης θα ανέρχεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών. Για την καταβολή της οικονομικής ενίσχυσης θα είναι υποχρεωτική η προσκόμιση τιμολογίου ή άλλων λογιστικών εγγράφων.

Η ενίσχυση θα καταβάλλεται σε δύο δόσεις. Η πρώτη δόση θα ανέρχεται στο 60% της συνολικής ενίσχυσης και θα καταβάλλεται μετά από την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, μετά την εκτέλεση της αντιστοίχου εργασίας και μετά το σχετικό έλεγχο. Η δεύτερη δόση θα ανέρχεται στο 40% και θα καταβάλλεται μετά από την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, μετά την αποπεράτωση και έλεγχο των εργασιών.

Σε περίπτωση που οι διαθέσιμες πιστώσεις αποδειχθούν ανεπαρκείς θα γίνεται βαθμολόγηση των αιτήσεων που θα πληρούν τις καθορισμένες προϋποθέσεις με βάση κριτήρια που θα καθοριστούν σε μεταγενέστερο στάδιο.

Έχει καθορισθεί ανώτατο όριο ενίσχυσης για κάθε έργο. Το ανώτατο αυτό όριο οικονομικής ενίσχυσης καθορίστηκε με βάση πραγματικά στοιχεία που τηρεί το Τμήμα Δασών για την εκτέλεση αυτών των έργων καθώς και με βάση τα σχετικά στοιχεία από την εφαρμογή του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Δεν υπάρχουν δεσμεύσεις από το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006.

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε.

Τύπος δείκτη	Δείκτης	Στόχος 2007- 2013
Απόδοση	Αριθμός υποστηριζόμενων δασοκτημόνων	30
	Συνολικό ύψος επενδύσεων	5.000.000 €
Αποτέλεσμα	Έκταση υπό επιτυχή διαχείριση γης ενισχύοντας:	Οι δείκτες αυτοί σχετίζονται με την κατηγορία των επενδύσεων που αφορούν περιβαλλοντικές δεσμεύσεις και δεν έχουν εφαρμογή επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν τη δεύτερη κατηγορία των επενδύσεων δηλ. τη βελτίωση της δασικής αναψυχής
	(α) τη βιοποικιλότητα και τις περιοχές απείρου φυσικού κάλλους	
	(β) την ποιότητα νερού	
	(γ) τον περιορισμό των κλιματικών αλλαγών	
	(δ) την ποιότητα εδάφους	
	(ε) την αποφυγή της περιθωριοποίησης και της εγκατάλειψης της γης	
Επίδραση	(4). Αντιστροφή της φθίνουσας πορείας της βιοποικιλότητας	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(5). Διατήρηση των δασικών περιοχών και των περιοχών απείρου φυσικού κάλλους	
	(6). Βελτίωση της ποιότητας του νερού	
	(7). Συνεισφορά στην απάμβλυνση των κλιματολογικών αλλαγών	

Δ) ΜΕΤΡΟ 3.1

«Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων και προώθηση της πολιτιστικής Κληρονομιάς»

ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ:

Άρθρο 52, 55 και 57(β) του Κανονισμού (Ε.Ε) 1698/2005,

Κανονισμός (ΕΕ) 1974/2006, Παράρτημα II, σημείο 5.3.3.1.3

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

(313), 323

ΜΟΝΑΔΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Μονάδα εφαρμογής του Μέτρου είναι το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 3.1

Μέτρο 3.1					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	2.667.054	2.667.054	5.334.107	592.678	5.926.785
%	45	45	90	10	100

Ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Η αποψίλωση του πληθυσμού στις περιοχές της υπαίθρου λόγω της γήρανσης του αγροτικού πληθυσμού και της απροθυμίας των νέων να εγκατασταθούν στην ύπαιθρο, είναι ένα από τα σοβαρά προβλήματα που οδηγούν στην εγκατάλειψη των περιοχών της υπαίθρου.

Το Μέτρο αυτό αποτελεί κίνητρο για νέες δραστηριότητες που θα αναζωογονήσουν την οικονομία των περιοχών αυτών, θα τις καταστήσουν πιο ελκυστικές και θα βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων τους.

Συγκεκριμένα το μέτρο στοχεύει στη στήριξη και ενθάρρυνση κυρίως των δημόσιων επενδύσεων στον Τομέα του Τουρισμού στην Ύπαιθρο μέσω της υλοποίησης έργων υποδομής και δράσεων με επίκεντρο τον Αγροτουρισμό σε δήμους/κοινότητες της υπαίθρου.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Η προώθηση της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης ως κύρια διέξοδο οικονομικής διαφοροποίησης των περιοχών της υπαίθρου με στόχο:

- Τη συγκράτηση του πληθυσμού

Η ενθάρρυνση των αγροτών, στη δραστηριοποίηση σε μια ήπια μορφής τουριστική δραστηριότητα είναι ένας ουσιαστικός τρόπος να συμπληρώνει κατά τη διάρκεια όλου του έτους η αγροτική οικογένεια, το χαμηλό και αβέβαιο εισόδημά της

Επίσης θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση της αποψίλωσης του πληθυσμού αφού μπορούν να βρουν απασχόληση οι νέοι, οι αγρότισσες και γενικά οι κάτοικοι των οικονομικά ασθενέστερων και μειονεκτικών περιοχών της υπαίθρου.

Επιπρόσθετα επιτυγχάνεται η διατήρηση και διάδοση των εθίμων, της λαογραφίας, της χειροτεχνίας, των παραδοσιακών τεχνών και εργασιών και των ασχολιών που τείνουν να εκλείψουν καθώς και η ανάδειξη της διαφορετικότητας και μοναδικότητας του κάθε τόπου.

- Την ανάδειξη των αξιόλογων περιβαλλοντικών και πολιτιστικών στοιχείων της υπαίθρου και τη βιώσιμη αξιοποίηση του φυσικού, ιστορικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος

Το Αγροτουριστικό Πακέτο μπορεί να εμπλουτισθεί με ποικίλες δραστηριότητες όπως την πεζοπορία, την ορειβάσια, την ποδηλασία, την τοξοβολία, την ιππασία και άλλες μορφές δραστηριοτήτων, που συνδυάζουν τον τουρισμό περιπέτειας και οι οποίες συμβάλλουν στην ενθάρρυνση της παραμονής στην ύπαιθρο.

Ιδιαίτερη θέση όμως κατέχουν στον αγροτουρισμό και οι δραστηριότητες που αξιοποιούν τα πολιτιστικά, θρησκευτικά, λαογραφικά, αρχιτεκτονικά, γαστρονομικά στοιχεία της περιοχής. Έτσι η αξιοποίηση της δυνατότητας επίσκεψης και ξενάγησης σε παλιά μοναστήρια, εκκλησίες, γεφύρια, οινοποιεία, τυροκομία, εργαστήρια χειροτεχνίας, η συμμετοχή σε πανηγύρια και τοπικές γιορτές, στο μάζεμα της ελιάς ή του τρύγου, ακόμα και τα μαθήματα τοπικής κουζίνας, όλα μπορούν να προσδώσουν στον Αγροτουρισμό την ξεχωριστή τοπική ταυτότητα και να τον αναδείξουν σε μοναδικό προϊόν.

- Τη δημιουργία και διατήρηση ενός ρεύματος επισκεπτών και περιηγητών ειδικού ενδιαφέροντος

Ο Αγροτουρισμός αποτελεί για τους επισκέπτες ευκαιρία για ποιοτική φιλοξενία σε ένα λιτό περιβάλλον με τοπικό χαρακτήρα για επαφή του επισκέπτη με την αγροτική ζωή, τις καλλιέργειες, τις αγροτικές εργασίες, την φύση, τη χλωρίδα και την πανίδα και τα ήθη και τα έθιμα μιας περιοχής που αναβιώνουν με αυθεντικό τρόπο.

- Την ενίσχυση της προώθησης και πώλησης των τοπικών προϊόντων

Μέσω του Μέτρου επιδιώκεται και η γνωριμία και εξοικείωση των περιηγητών με τα τοπικά προϊόντα και στάδια παραγωγής και μεταποίησης τους και την προώθηση τους με αποτέλεσμα την περαιτέρω βελτίωση των εισοδημάτων του αγροτικού πληθυσμού.

- Τη συμπληρωματικότητα και βελτίωση της βιωσιμότητας και αποτελεσματικότητας των επενδυτικών προγραμμάτων και δράσεων που χρηματοδοτούνται από άλλα προγράμματα με επίκεντρο τον Αγροτουρισμό

Οι δραστηριότητες του Μέτρου αυτού είναι συμπληρωματικές των επενδυτικών δραστηριοτήτων που προωθούνται μέσω του Σχεδίου Παροχής Χορηγιών προς Μικρές και Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, για προώθηση εναλλακτικών οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον Αγροτουρισμό αλλά και άλλων Υποστηρικτικών Υποδομών που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ:

Το Μέτρο προωθεί τη δημιουργία τουριστικής υποδομής σε Δήμους/Κοινότητες της υπαίθρου για τη δημιουργία και λειτουργία υποδομών υποστήριξης του αγροτουρισμού. Τα επιλέξιμα έργα υποστηρίζουν τη δημιουργία κυρίως δημόσιων υποδομών σε μια ή περισσότερες από τις πιο κάτω κατηγορίες:

α. Κέντρα Πληροφόρησης (313)

Στα πλαίσια της κατηγορίας αυτής μπορούν να υλοποιηθούν έργα σε κέντρα πληροφόρησης των περιηγητών για πολιτιστικά θέματα που πηγάζουν από την περιοχή της υπαίθρου.

Τα κέντρα πληροφόρησης θα παρέχουν ενημέρωση για το πολιτιστικό περιβάλλον και αποσκοπούν στην ενημέρωση/εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση των επισκεπτών. Θα απασχολείται εκπαιδευμένο προσωπικό το οποίο θα παρέχει στους επισκέπτες προφορικές πληροφορίες για σημεία αξιόλογης ιστορικής αξίας καθώς και έντυπο ενημερωτικό υλικό.

Στα κέντρα αυτά θα μπορούν να διοργανώνονται προβολές εκπαιδευτικού περιεχομένου με οπτικοακουστικό υλικό και θα αποτελούν αφετηρία για μία ξενάγηση στην κοινότητα ή σύνολο κοινοτήτων. Θα μπορούν να φιλοξενούν μικρές εκθέσεις με πληροφορίες για την ιστορία και πολιτιστικά χαρακτηριστικά. Επίσης θα διοργανώνονται ξεναγήσεις και προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για μαθητές.

β. Θεματικές Διαδρομές (313)

Στα πλαίσια της κατηγορίας αυτής θα υλοποιηθούν έργα εντοπισμού, σύνδεσης και σηματοδότησης σημείων τουριστικού ενδιαφέροντος του ιδίου ή διαφορετικού (αλλά συναφούς) θέματος με διάφορους τρόπους (μονοπάτια για πεζούς, χρησιμοποίηση διαφόρων μεταφορικών μέσων, σηματοδότηση, οργάνωση κλπ). Επίσης ενθαρρύνεται η αξιοποίηση τοποθεσιών ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς, μονοπάτια και ανάπλαση/ βελτίωση θέσεων θέας εκτός των δασικών περιοχών. Συγκεκριμένα παραδείγματα είναι τα εξής:

- **Θρησκευτικές Διαδρομές**

Οι διαδρομές αυτές ακολουθούν τα σημαντικότερα θρησκευτικά μνημεία της ευρύτερης περιοχής. Στα μνημεία αυτά συμπεριλαμβάνονται εκκλησίες και μοναστήρια μεγάλης θρησκευτικής και αρχαιολογικής αξίας. Μέσω των διαδρομών αυτών οι περιηγητές εκτός από την πρόσβαση στους χώρους των θρησκευτικών μνημείων μπορούν να γνωρίσουν τα τοπικά έθιμα και να πάρουν μέρος σε εκδηλώσεις, κυρίως πανηγύρια, που αποτελούν σημαντικές πολιτιστικές δραστηριότητες για την κάθε περιοχή. Επίσης μπορούν να διανυκτερεύσουν αν το επιθυμούν στα καταλύματα και τα εστιατόρια της περιοχής τα οποία που μπορούν να καλύψουν ένα μεγάλο εύρος των αναγκών των επισκεπτών.

- **Ιστορικές Διαδρομές**

Οι Ιστορικές διαδρομές μπορούν να περιλαμβάνουν σειρά από τοποθεσίες και μνημεία μεγάλης ιστορικής σημασίας καθώς και θεματικά μουσεία της ευρύτερης περιοχής.

- **Ιαματικές Διαδρομές**

Οι διαδρομές αυτές απευθύνονται σε περιηγητές που ενδιαφέρονται να επισκεφτούν τα Ιαματικά Λουτρά ή άλλες Θεραπευτικές Μονάδες της περιοχής καθώς και να διανυκτερεύσουν αν το επιθυμούν σε καταλύματα και να επισκεφτούν τα εστιατόρια και άλλες επισιτιστικές μονάδες που λειτουργούν στην ευρύτερη περιοχή.

- **Ποδηλατικές Διαδρομές και άλλες μορφές Εναλλακτικού Αθλητισμού**

Οι διαδρομές αυτές εκτός από το εξαιρετο φυσικό περιβάλλον παρέχουν στον επισκέπτη την δυνατότητα να ασχοληθεί με διάφορα είδη εναλλακτικού αθλητισμού όπως ποδηλασία, σκοποβολή, τοξοβολία, πεζοπορία, ορειβασία, ιππασία, κτλ, τα οποία σχετίζονται με την μορφολογία και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής.

- **Πολιτιστικές Διαδρομές**

Οι διαδρομές αυτές καλύπτουν τις σημαντικότερες πολιτιστικές εκδηλώσεις των περιοχών της υπαίθρου και σχετίζονται από πλευράς αντικειμένου τόσο με κάποια θρησκευτική όσο και μια ιστορική διαδρομή. Οι διαδρομές αυτές μπορούν να αξιοποιήσουν το γεγονός ότι πολλές από τις εκδηλώσεις κυρίως πανηγύρια, που γίνονται σε διάφορες περιοχές γίνονται χρονικά ταυτόχρονα ή πολύ κοντά με αποτέλεσμα κάποιος ο οποίος θα ήθελε να παρακολουθήσει μια σειρά τέτοιων

εκδηλώσεων να μπορεί να καλύψει σε ένα τριήμερο ή ακόμη και μια εβδομάδα με σειρά επισκέψεων σε περιοχές και στις αντίστοιχες εκδηλώσεις τους, αποκομίζοντας έτσι μια αρκετά σαφή εικόνα για τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

- **Μονοπάτια Γνωριμίας με τα Τοπικά Προϊόντα**

Στην ύπαιθρο η δημιουργία τουριστικών διαδρομών επιτρέπει την γνωριμία με τα παραδοσιακά τοπικά προϊόντα της περιοχής όπου ο επισκέπτης εξοικειώνεται με τα στάδια παραγωγής και μεταποίησης ορισμένων προϊόντων όπως το χαλούμι, τα γλυκά του κουταλιού, κ.α. Σε αυτή την κατηγορία εντάσσονται και οι "Δρόμοι του κρασιού", όπου το τουριστικό κοινό έχει τη δυνατότητα να ενημερωθεί για τα στάδια παραγωγής του κρασιού ξεκινώντας από τον αμπελώνα και τη φροντίδα του, τον τρύγο, τα παραδοσιακά πατητήρια, τα κελάρια κτλ. Ο επισκέπτης τέλος έχει τη δυνατότητα να γευτεί ή/και να προμηθευτεί κρασί από τις κάβες των παραγωγών, καθώς επίσης και τη δυνατότητα να γευτεί παραδοσιακά εδέσματα που έχουν σαν βάση το κρασί.

Μέτρο 3.1 (α, β) κωδικός 313					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	1.167.053,05	1.167.053,5	2.334.107	259.345	2.593.452
%	45	45	90	10	100

Τύπος δείκτη	Δείκτης	Στόχος
Απόδοση	Συνολικός αριθμός ενισχυμένων τουριστικών δραστηριοτήτων	10
	Συνολικό ύψος επένδυσης	2.593.452 €
Αποτέλεσμα	Επιπλέον αριθμός επισκεπτών	200.000
Επίδραση	(1). Οικονομική μεγέθυνση	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(2). Δημιουργία απασχόλησης	

γ. Θεματικά ή τοπικά/περιφερειακά μουσεία (Μουσεία αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς) (323)

Στα πλαίσια της κατηγορίας αυτής μπορούν δημιουργηθούν μουσεία τα οποία θα συμβάλλουν, ανάλογα με το θεματικό πλαίσιο που θα επιλεγεί, στην ανάδειξη και προβολή της ιστορίας, της πολιτιστικής ταυτότητας (ιστορικά μουσεία, μουσεία λαϊκής τέχνης, μουσεία αγροτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς).

Τα μουσεία αυτά όχι μόνο θα ενημερώνουν και θα προβάλλουν την περιοχή στους επισκέπτες, αλλά θα συμβάλλουν επίσης στην διατήρηση και μεταβίβαση της κληρονομιάς στους νέους της περιοχής. Θα λειτουργήσουν επίσης ως πόλοι έλξης, με επίκεντρο τα τοπικά προϊόντα, την ιστορία και τις παραδοσιακές τέχνες-επαγγέλματα, για οργανωμένες και μεμονωμένες περιηγήσεις, με σκοπό τη διαμόρφωση των κατάλληλων προορισμών και διαδρομών και την προώθηση των τοπικών προϊόντων.

Έτσι πέρα από εκδηλώσεις και παρουσιάσεις των εκθεμάτων στόχος είναι αυτά τα μουσεία να λειτουργούν και ως εργαστήρια, όπου ο επισκέπτης θα μπορεί να δει αλλά και να συμμετάσχει στην διαδικασία κατασκευής παραδοσιακών προϊόντων ή αντικειμένων, όπως ξυλογλυπτική, υφαντική με αργαλειό και αγγειοπλαστική. Επίσης ο επισκέπτης θα μπορεί να περνά τον χρόνο του εποικοδομητικά συμμετέχοντας στην μεταποίηση αγροτικών προϊόντων, όπως απόσταξη ζιβανίας, παρασκευή διαφόρων εδεσμάτων και σε άλλες χειροτεχνικές δραστηριότητες.

Προτεραιότητα θα δίνεται σε παρεμβάσεις που σχετίζονται με αποκατάσταση οικοδομών και μετατροπή τους σε χώρους παρουσίασης εκθεμάτων.

Σε όλες τις Δράσεις του Μέτρου περιλαμβάνεται η δημιουργία πρασίνου.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Οι Δικαιούχοι/Φορείς Υλοποίησης όπως προσδιορίζονται από την πρόσκληση για την συγκεκριμένη κατηγορία έργων είναι:

1. Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
2. Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας
3. Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού
4. Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας
5. Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου
6. Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου

Το Μέτρο 3.1 εφαρμόζεται επίσης μέσα στα πλαίσια του Άξονα Προτεραιότητας 4 Leader δηλαδή μέσω των Ομάδων Τοπικής Δράσης, για συγκεκριμένες κατηγορίες δράσεων που θα καθορίζονται με σαφήνεια στην προσεχή προκήρυξη του Leader.

Κρίσιμο στάδιο στην αξιολόγηση του έργου είναι η επιβεβαίωση της διαχειριστικής επάρκειας των Δικαιούχων, βάσει του Θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας τους, της Οργανωτικής δομής /διάκριση καθηκόντων, της Στελέχωσης τους, των Εφαρμοζόμενων διαδικασιών λειτουργίας τους και της Υλικοτεχνικής τους Υποδομής.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Για τα δημόσια έργα υποδομής το ύψος ενίσχυσης θα κυμαίνεται από 85% μέχρι 95%, ανάλογα με το ισχύον ποσοστό συμμετοχής της Κοινότητας/Δήμου για την υλοποίηση έργων υποδομής από το κρατικό προϋπολογισμό. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις οι Κοινότητες / Δήμοι κατηγοριοποιούνται σε δύο κατηγορίες.

Στην περίπτωση εφαρμογής του μέτρο μέσα στα πλαίσια του Άξονα 4 Leader ισχύουν τα ίδια ποσοστά που ισχύουν για την Κοινότητα στην οποία εκτελείται το έργο σύμφωνα πάντα με τις εθνικές διατάξεις. Με τον ίδιο τρόπο καθορίζεται και το ύψος ενίσχυσης στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι ο ΚΟΤ.

Σημειώνεται ότι ως ιδιωτική συμμετοχή για σκοπούς του παρόντος μέτρου θεωρείται η συμμετοχή της Κοινότητας / Δήμου, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ή του αιτητή μέσω της Ομάδας Τοπικής Δράσης μέσα στα πλαίσια του Άξονα 4).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Ο Δικαιούχος, μετά από τους απαραίτητους ελέγχους, αναπληρώνει το αντίστοιχο ποσό στον εργολάβο/συμβασιούχο από εθνικούς πόρους. Οι πληρωμές αυτές περιλαμβάνονται στο Δελτίο Παρακολούθησης Οικονομικού Αντικειμένου Υποέργου (ΔΠΟΑ), το οποίο υποβάλλεται από τον Δικαιούχο στον Ανάδοχο/ Μονάδα Εφαρμογής (ΥΠΕΣ) κατά τακτά χρονικά διαστήματα ανάλογα με την πρόοδο του έργου. Ο τελευταίος, αφού διενεργήσει τους δικούς του ελέγχους που αφορούν στην επιλεξιμότητα των δαπανών με βάση τους Εθνικούς και Κοινοτικούς κανονισμούς, ξεχωριστού λογιστικού προγράμματος ή μερίδας για το κάθε έργο, έτσι που να υποστηρίζεται μια επαρκής διαδρομή ελέγχου, στην ύπαρξη τιμολογίων ή/και άλλων αποδεικτικών στοιχείων και στην τήρηση των νενομισμένων διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων κτλ, προχωρεί στην επικύρωση του ΔΠΟΑ στον Οργανισμό Πληρωμών, ο οποίος με τη σειρά του, με βάση τη βεβαίωση του Ανάδοchu/Μονάδας Εφαρμογής και των δειγματοληπτικών ελέγχων που ο ίδιος διενεργεί, εξάγει την Αίτηση Πληρωμής προς τον Δικαιούχο.

Λεπτομέρειες για τα πιο πάνω θα καθορίζονται στους οδηγούς εφαρμογής του Μέτρου και θα βασίζονται στους σχετικούς κανονισμούς της Ε.Ε και τις ισχύουσες κυβερνητικές διαδικασίες.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Μέτρο 3.1 (γ) κωδικός 323					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	1.500.000	1.500.000	3.000.000	333.333	3.333.333
%	45	45	90	10	100

Ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

Τύπος δείκτη	Δείκτης	Στόχος
Απόδοση	Αριθμός χωριών στα οποία πραγματοποιήθηκαν οι δράσεις	10
	Συνολικό ύψος επένδυσης	3.333.333 €
Αποτέλεσμα	Πληθυσμός στις αγροτικές περιοχές ο οποίος ωφελείται από τις βελτιωμένες υπηρεσίες	230.000
Επίδραση	(1). Οικονομική μεγέθυνση	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(2.) Δημιουργία απασχόλησης	

Ε) ΜΕΤΡΟ 3.2

«Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού πλούτου»

ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ:

Άρθρο 52, 56 και 57 του Κανονισμού (Ε.Ε) 1698/2005,
Κανονισμός 1974/2006 και Παράρτημα II, σημείο 5.3.3.2

ΚΩΔΙΚΟΣ

(321), 322, (323)

ΜΟΝΑΔΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Μονάδα εφαρμογής του Μέτρου είναι το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:

Μέτρο 3.2					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	11.647.803	11.647.803	23.295.606	2.588.400	25.884.006
%	45	45	90	10	100

Ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ:

Το Μέτρο προνοεί υλοποίηση έργων υποδομής για την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής στις κοινότητες της υπαίθρου που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη διατήρηση του τοπικού πληθυσμού και ειδικά των νέων. Η τάση πληθυσμιακής αποδυνάμωσης, που σημειώνεται τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, έχει οδηγήσει στην εγκατάλειψη πολλών κοινοτήτων και στη υποβάθμιση της δημόσιας υποδομής.

Η αναβάθμιση τόσο του περιβάλλοντος όσο και της πολιτιστικής παράδοσης μιας περιοχής αποτελούν σημαντικό πλεονέκτημα για την προσέλκυση σύγχρονων επιχειρήσεων και για την ανάπτυξη του τουρισμού, μια από τις σημαντικότερες πηγές εναλλακτικού εισοδήματος για τους κατοίκους των αγροτικών περιοχών.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ:

- η βελτίωση του δομημένου περιβάλλοντος των Κοινοτήτων της υπαίθρου έτσι ώστε να διαμορφωθούν σε πιο ελκυστικά μέρη για διαβίωση και προσέλκυση οικονομικών δραστηριοτήτων.
- η υλοποίηση παρεμβάσεων για την περιβαλλοντική προστασία, διαχείριση και ανάδειξη παραδοσιακών στοιχείων του ανθρωπογενούς αγροτικού περιβάλλοντος, με στόχο την διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και φυσικού πλούτου.
- η προστασία, συντήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και δημιουργία/ αναβάθμιση της κοινωνικής και πολιτιστικής υποδομής σε ολόκληρη τη Κύπρο καθώς και στην αναζωογόνηση του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος των κοινοτήτων της υπαίθρου και τη διατήρηση του πληθυσμού της.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ:

Οι Δικαιούχοι/ Φορείς Υλοποίησης όπως προσδιορίζονται από την πρόσκληση για την συγκεκριμένη κατηγορία έργων είναι:

1. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
2. Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας
3. Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού

4. Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας
5. Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου
6. Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου

Το Μέτρο 3.2 εφαρμόζεται επίσης μέσα στα πλαίσια του Άξονα Προτεραιότητας 4 Leader δηλαδή μέσω των Ομάδων Τοπικής Δράσης, για συγκεκριμένες κατηγορίες δράσεων που θα καθορίζονται με σαφήνεια στην προσεχή προκήρυξη του Leader.

Κρίσιμο στάδιο στην αξιολόγηση του έργου είναι η επιβεβαίωση της διαχειριστικής επάρκειας των Δικαιούχων, βάσει του Θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας τους, της Οργανωτικής δομής /διάκριση καθηκόντων, της Στελέχωσης τους, των Εφαρμοζόμενων διαδικασιών λειτουργίας τους και της Υλικοτεχνικής τους Υποδομής.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ:

Το Μέτρο στηρίζει τις δημόσιες επενδύσεις για τη βελτίωση του δομημένου περιβάλλοντος των κοινοτήτων της υπαίθρου ώστε να διαμορφωθούν σε πιο ελκυστικές περιοχές για διαβίωση, παραμονή πληθυσμού, προσέλκυση οικονομικών δραστηριοτήτων και δημιουργία θέσεων εργασίας. Επιλέξιμες δράσεις του Μέρους είναι:

3.2.1. Ανάπτυξη Κέντρων Κοινοτικών / Κοινωνικών Παροχών (321)

Στα πλαίσια της κατηγορίας αυτής δίνεται η δυνατότητα να δημιουργηθούν:

- **Πολιτιστικά κέντρα**, τα οποία θα φιλοξενούν ποικίλες δραστηριότητες όπως θέατρο, μουσική, δημοτικούς χορούς, εκθέσεις ζωγραφικής, χειροτεχνίας κ.α. σε κοινότητες κάτω των 500 μέτρων.
- **Πολυκέντρα Νεότητας (ηλικίες 12-30)**, όπου οι νέοι θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν δωρεάν το Διαδίκτυο και να διδαχθούν δωρεάν μαθήματα Πληροφορικής. Στο ίδιο κτίριο θα μπορεί να λειτουργούν τμήματα θεάτρου και θεατρικού παιχνιδιού, μουσικής και χορού, καθώς και ζωγραφικής, πηλοπλαστικής και άλλων χειροτεχνικών δραστηριοτήτων για μικρούς και μεγάλους, αίθουσες εκδηλώσεων και διδασκαλίας οργάνων μουσικής.

- **Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ηλικίες 6 - 12)** στα οποία τα παιδιά θα μπορούν να απασχολούνται εκτός σχολικού ωραρίου και να αξιοποιούν τον ελεύθερο τους χρόνο ατομικά ή μέσα από οργανωμένες ομάδες εργαστηρίων.
- **Βιβλιοθήκες νέας τεχνολογίας** στις οποίες οι χρήστες μπορούν να έχουν εύκολη πρόσβαση στους καταλόγους δεδομένων της βιβλιοθήκης και αναζήτηση πληροφοριών από περιοδικά και άλλα έντυπα μέσω διεθνών βάσεων δεδομένων. Στις βιβλιοθήκες αυτές δίνεται επίσης η δυνατότητα να διοργανώνονται διάφορα προγράμματα όπως συζητήσεις για βιβλία, προγράμματα σχολικών διακοπών και ανάγνωση παραμυθιών για παιδιά. Στο ίδιο κτίριο οι νέοι θα μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν δωρεάν το διαδίκτυο.
- **Δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης** στις οποίες οι κάτοικοι των κοινοτήτων της υπαίθρου θα μπορούν να έχουν εύκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Για το σκοπό αυτό προσφέρουν συνολική και λεπτομερή ενημέρωση σχετικά με τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας, τα άτομα που αναζητούν εργασία και άλλα σχετικά θέματα.
- **Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων**, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων και την παραμονή τους στο φυσικό και οικογενειακό τους περιβάλλον καθώς και τη διατήρηση μιας φυσιολογικής κοινωνικής και εργασιακής ζωής των μελών του οικογενειακού και συγγενικού περιβάλλοντος που ασχολούνται με την φροντίδα των ατόμων αυτών. Στα κέντρα αυτά θα φιλοξενοούνται κατά την διάρκεια της μέρας για να περνούν εποικοδομητικά τις ελεύθερες τους ώρες και άτομα τα οποία δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα και των οποίων το οικογενειακό περιβάλλον που τα φροντίζει, εργάζεται ή αντιμετωπίζει σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα ή προβλήματα υγείας και αδυνατεί να ανταποκριθεί στην φροντίδα που έχει αναλάβει.

Σε όλες τις Δράσεις του Μέτρου περιλαμβάνεται η δημιουργία πρασίνου.

Καθεστώς 3.2.1					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	3.494.341	3.494.341	6.988.682	776.520	7.765.202
%	45	45	90	10	100

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ

Τύπος δείκτη	Δείκτης	Στόχος
Απόδοση	Αριθμός δράσεων που ενισχύονται	15
	Συνολικό ύψος επένδυσης	7.765.202
Αποτέλεσμα	Πληθυσμός στις αγροτικές περιοχές ο οποίος ωφελείται από τις βελτιωμένες υπηρεσίες	230.000
Επίδραση	(1). Οικονομική μεγέθυνση	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(2.) Δημιουργία απασχόλησης	

3.2.2. Αναζωογόνηση και Ανάπτυξη της Υπαίθρου (322)

Ανάπλαση και Επέκταση Υποδομών στις Κοινότητες της Υπαίθρου

Ανάπλαση/ προστασία των δημόσιων χώρων (π.χ. πλατείες, πεζοδρόμια, χώροι πρασίνου,, εξοπλισμός ανοικτού χώρου, κλπ) για ανάδειξη των πολιτιστικών χαρακτηριστικών των κοινοτήτων καθώς και βελτίωση/αναβάθμιση χωρητικών και αγροτικών δρόμων σε κοινότητες με υψόμετρο κάτω των 500 μέτρων.

Το σύνολο των παρεμβάσεων του Μέτρου θα επικεντρωθεί σε οικισμούς οι οποίοι είτε είναι χαρακτηρισμένοι ως παραδοσιακοί και διατηρητέοι είτε παρουσιάζουν

σημαντικά προβλήματα υποβάθμισης. Προτεραιότητα θα δίνεται στις κοινότητες για τις οποίες έχει ετοιμαστεί ρυθμιστικό σχέδιο στο οποίο αντιμετωπίζεται συνολικά ο οικίσκος ή σύνταξη σχεδίου αναβάθμισης/ανάπλασης του οικίσκου το οποίο περιλαμβάνει σύνολο μελετών για συγκεκριμένα κτίρια ή περιβάλλοντα στοιχεία του οικίσκου.

Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται επίσης και η **Αποκατάσταση εξωτερικών όψεων ιδιωτικών κτιρίων** τα οποία βρίσκονται σε περιοχές οικισμών για τις οποίες έχει συνταχθεί η μελέτη ανάπλασης. Επιχορηγείται αποκλειστικά η αποκατάσταση της εξωτερικής όψης του κτιρίου, ενώ δεν περιλαμβάνεται στην ενίσχυση οποιαδήποτε μετατροπή στο εσωτερικό του κτιρίου.

Απαραίτητη η εξασφάλιση της συνέναισης των ιδιοκτητών.

Καθεστώς 3.2.2					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	6.988.864	6.988.864	13.977.728	1.553.080	15.530.808
%	45	45	90	10	100

Τύπος δείκτη	Δείκτης	Στόχος
Απόδοση	Αριθμός χωριών στα οποία πραγματοποιήθηκαν οι δράσεις	12
	Συνολικό ύψος επένδυσης	15.530.808 €
Αποτέλεσμα	Πληθυσμός στις αγροτικές περιοχές ο οποίος ωφελείται από τις βελτιωμένες υπηρεσίες	230.000
Επίδραση	(1). Οικονομική μεγέθυνση	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(2.) Δημιουργία απασχόλησης	

3.2.3. Διατήρηση και Αναβάθμιση της Αγροτικής Κληρονομιάς (323)

Στην κατηγορία αυτή επίσης περιλαμβάνεται η υλοποίηση έργων που αφορούν στην προστασία και ανάδειξη παραδοσιακών στοιχείων του ανθρωπογενούς αγροτικού περιβάλλοντος (μύλοι, γεφύρια, βρύσες, μοναστήρια κ.α) και η ανάπλαση χώρων που σχετίζονται με γεωργικές δραστηριότητες παλαιότερων εποχών για τις οποίες δεν θα υπάρχει παραγωγική δραστηριότητα/ οικονομική εκμετάλλευση (π.χ. παραδοσιακά ελαιοτριβεία, κλπ).

Επίσης περιλαμβάνονται κίνητρα για την αξιοποίηση τοποθεσιών ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς, μονοπάτια και ανάπλαση/ βελτίωση θέσεων θέας εκτός των δασικών περιοχών.

Προτεραιότητα δίνεται στα έργα της που χωροθετούνται μέσα στην περιοχή για την οποία έχει συνταχθεί ρυθμιστικό σχέδιο.

Σημειώνεται επίσης ότι η αποκατάσταση του κτιρίου δεν μπορεί να δημιουργεί έσοδα για τον φορέα της επένδυσης για αυτό στο πλαίσιο της κατηγορίας αυτής δεν επιδοτείται η αγορά παραγωγικού εξοπλισμού οποιασδήποτε μορφής.

Καθεστώς 3.2.3					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	1.164.598	1.164.598	2.329.196	258.800	2.587.996
%	45	45	90	10	100

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ

Τύπος δείκτη	Δείκτης	Στόχος
Απόδοση	Αριθμός χωριών στα οποία πραγματοποιήθηκαν οι δράσεις	10
	Συνολικό ύψος επένδυσης	2.587.996 €

Αποτέλεσμα	Πληθυσμός στις αγροτικές περιοχές ο οποίος ωφελείται από τις βελτιωμένες υπηρεσίες	230.000
Επίδραση	(1). Οικονομική μεγέθυνση	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(2.) Δημιουργία απασχόλησης	

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Για τα δημόσια έργα υποδομής το ύψος ενίσχυσης θα κυμαίνεται από 85% μέχρι 95%, ανάλογα με το ισχύον ποσοστό συμμετοχής της Κοινότητας/Δήμου για την υλοποίηση έργων υποδομής από το κρατικό προϋπολογισμό. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις οι κοινότητες / δήμοι κατηγοριοποιούνται σε δύο κατηγορίες.

Στην περίπτωση εφαρμογής του μέτρο μέσα στα πλαίσια του Άξονα 4 Leader ισχύουν τα ίδια ποσοστά που ισχύουν για την Κοινότητα στην οποία εκτελείται το έργο σύμφωνα πάντα με τις εθνικές διατάξεις. Με τον ίδιο τρόπο καθορίζεται και το ύψος ενίσχυσης στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι ο ΚΟΤ.

Σημειώνεται ότι ως ιδιωτική συμμετοχή για σκοπούς του παρόντος μέτρου θεωρείται η συμμετοχή της κοινότητας / δήμου, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ή του αιτητή μέσω της Ομάδας Τοπικής Δράσης μέσα στα πλαίσια του Άξονα 4).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Ο Δικαιούχος, μετά από τους απαραίτητους ελέγχους, αναπληρώνει το αντίστοιχο ποσό στον εργολάβο/συμβασιούχο από εθνικούς πόρους. Οι πληρωμές αυτές περιλαμβάνονται στο Δελτίο Παρακολούθησης Οικονομικού Αντικειμένου Υποέργου (ΔΠΟΑ), το οποίο υποβάλλεται από τον Δικαιούχο στον Ανάδοχο/Μονάδα Εφαρμογής (ΥΠΕΣ) κατά τακτά χρονικά διαστήματα ανάλογα με την πρόοδο του έργου. Ο τελευταίος, αφού διενεργήσει τους δικούς του ελέγχους που αφορούν στην επιλεξιμότητα των δαπανών με βάση τους Εθνικούς και Κοινοτικούς κανονισμούς, ξεχωριστού λογιστικού προγράμματος ή μερίδας για το κάθε έργο, έτσι που να υποστηρίζεται μια επαρκής διαδρομή ελέγχου, στην ύπαρξη τιμολογίων ή/και άλλων αποδεικτικών στοιχείων και στην τήρηση των νενομισμένων διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων κτλ, προχωρεί στην επικύρωση του ΔΠΟΑ στον Οργανισμό Πληρωμών, ο οποίος με τη σειρά του, με

βάση τη βεβαίωση του Ανάδοχου/Μονάδας Εφαρμογής και των δειγματοληπτικών ελέγχων που ο ίδιος διενεργεί, εξάγει την Αίτηση Πληρωμής προς τον Δικαιούχο.

Λεπτομέρειες για τα πιο πάνω θα καθορίζονται στους οδηγούς εφαρμογής του Μέτρου και θα βασίζονται στους σχετικούς κανονισμούς της Ε.Ε και τις ισχύουσες κυβερνητικές διαδικασίες.

ΣΤ) METPO 4.1 (LEADER)

«Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης»

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ:

413, (411), (412),

NΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρα 61, 62, 63, 64, 65 του Κανονισμού 1698/2005

Άρθρο 37 του Κανονισμού (ΕΚ) 1974/2006

ΜΟΝΑΔΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης για την υλοποίηση της στρατηγικής τους, προβαίνουν σε προκηρύξεις, παραλαμβάνουν τις αιτήσεις, αξιολογούν και επιλέγουν τις δράσεις τους και εν συνεχεία χρησιμοποιούν τις δομές των Μονάδων Εφαρμογής των αντίστοιχων μέτρων για θέματα ελέγχου και παρακολούθησης. Η ενημέρωση των δικαιούχων για την έγκριση ή απόρριψη των αιτήσεων τους γίνεται από τις ΟΤΔ.

Με το Μέτρο αυτό καθιερώνονται τα καθεστώτα ενίσχυσης για την εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό την επίτευξη των στόχων ενός ή περισσότερων από τους τρεις άλλους Άξονες του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

Το Μέτρο αυτό αποτελείται από τρία (3) Καθεστώτα ως εξής:

Κωδικός Καθεστώτος	Τίτλος Καθεστώτος	Ποσό σε ευρώ
411	Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα γεωργίας και της δασοκομίας.	2.450.000
412	Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου	500.000
413	Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.	3.875.000

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Οι υποψήφιοι ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλλουν προτάσεις Τοπικών Στρατηγικών Αγροτικής Ανάπτυξης στα πλαίσια σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος η οποία θα γίνει από το Τμήμα Γεωργίας άμεσα μετά την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα περισσότερων από μία προκηρύξεων δεδομένου ότι η Κύπρος συμμετέχει για πρώτη φορά στο πρόγραμμα LEADER. Οι επόμενες προκηρύξεις θα διεξαχθούν το αργότερο μέσα σε δύο χρόνια από την έναρξη του ΠΑΑ.

Για να δικαιούται μια ομάδα πρωτοβουλίας ενίσχυση μέσα από τα Μέτρα που εμπίπτουν στον Άξονα Leader θα πρέπει να ακολουθήσει την πιο κάτω διαδικασία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Υποβολή αίτησης

Η αίτηση θα πρέπει να συμπεριλάβει την περιγραφή της Ομάδας καθώς και τη Στρατηγική Αγροτικής Ανάπτυξης της περιοχής. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία θεσπίζεται με βάση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου,

εξετάζει κατά πόσο τηρούνται τα κριτήρια επιλογής των Ομάδων και αξιολογεί τη στρατηγική τους.

Α. Κριτήρια επιλογής των ΟΤΔ (η τήρηση των κριτηρίων αυτών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιολόγηση της στρατηγικής των ΟΤΔ):

1. Η γεωγραφική περιοχή δράσης της ομάδας πρέπει να καθορίζεται επακριβώς. Η περιοχή της ΟΤΔ δεν απαιτείται να ορίζεται με βάση διοικητικά όρια αλλά στην αίτηση θα πρέπει να προσδιορίζεται σε σημαντικό βαθμό η έκταση (απαραίτητη η χρήση χάρτη). Κάθε περιοχή/ κοινότητα θα πρέπει να ανήκει σε μια μόνο ΟΤΔ (ΟΤΔ στις οποίες υπάρχουν περιοχές που αλληλοκαλύπτονται με άλλες ομάδες δεν ικανοποιούν το κριτήριο αυτό) Στην ΟΤΔ θα πρέπει να μετέχουν περισσότερες από 7 κοινότητες.
2. Η περιοχή που καλύπτεται από την ΟΤΔ θα πρέπει να παρουσιάζει συνοχή και να διαθέτει επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη ανθρώπινου δυναμικού καθώς και χρηματοοικονομικών πόρων, προκειμένου να στηρίζει μια βιώσιμη αναπτυξιακή στρατηγική. Ο καθορισμός της περιοχής θα πρέπει να περιλαμβάνει τον πληθυσμό της περιοχής καθώς επίσης και αιτιολόγηση για την ύπαρξη ικανοποιητικών οικονομικών και ανθρώπινων πόρων. Ο πληθυσμός των ΟΤΔ δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 150 000 κατοίκους και θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος από 5 000 κατοίκους. Ωστόσο σε συγκεκριμένες και πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να εγκρίνει κατ' εξαίρεση ΟΤΔ που δεν πληρούν το κριτήριο αυτό. Οι ΟΤΔ αυτές μπορεί να συμπεριλαμβάνουν περιοχές οι οποίες λόγω εξωγενών πολιτικών παραγόντων (Τουρκικής εισβολής, κατοχής) έχουν μείνει απομονωμένες και δεν μπορούν να ενωθούν με καμία άλλη ΟΤΔ λόγω κυρίως της δύσκολης πρόσβασης σε αυτές.
3. Η ΟΤΔ θα πρέπει να έχει νομική υπόσταση. Νομική μορφή της ΟΤΔ θα πρέπει να είναι αυτή της Εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση χωρίς μετοχικό κεφάλαιο ή Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης με μετοχές, μέλη της οποίας αποτελούν διάφοροι κοινωνικοοικονομικοί φορείς της συγκεκριμένης περιοχής (δημόσιοι και ιδιωτικοί). Στα πλαίσια του κριτηρίου αυτού οι ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλουν μαζί με την αίτηση τους πιστοποιητικό εγγραφής που εκδόθηκε από τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη καθώς και καταστατικό, στο οποίο να περιγράφεται ο τρόπος λειτουργίας και οι τομείς

παρέμβασης καθώς και το όραμα της ομάδας για την αναπτυξιακή προσπάθεια. Μέσα από το καταστατικό θα πρέπει επίσης να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της εταιρικής σχέσης και η ικανότητα διαχείρισης δημόσιων κονδυλίων. Πρέπει επίσης να τονίζεται ο κοινωφελής σκοπός της Ομάδας. Μαζί με το πιστοποιητικό εγγραφής και το καταστατικό οι ΟΤΔ θα πρέπει να επισυνάπτουν απόσπασμα πρακτικών της ΟΤΔ (του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΤΔ) στο οποίο να φαίνεται ότι συμφωνήθηκε η δημιουργία και λειτουργία της ΟΤΔ η οποία θα υποβάλει αίτηση για συμμετοχή στον Άξονα Leader όπως περιγράφεται στο καταστατικό. Επίσης θα πρέπει να επισυνάπτεται μητρώο των μελών υπογραμμένο από κάθε μέλος, στο οποίο να φαίνονται ο φορέας που εκπροσωπείται και η ιδιότητα του κάθε μέλους.

4. Για τη διασφάλιση της ορθής και αποδοτικής λειτουργίας της ΟΤΔ θα πρέπει η ΟΤΔ να εργοδοτεί εξειδικευμένο προσωπικό.

5. Στο επίπεδο λήψης αποφάσεων, οι οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι, καθώς και άλλοι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, όπως οι γεωργοί, οι αγρότισσες, οι νέοι και οι ενώσεις, πρέπει να αποτελούν τουλάχιστον το 50% της τοπικής εταιρικής σχέσης.

6. Η ΟΤΔ θα πρέπει να υποδείξει ένα διοικητικό και οικονομικό επικεφαλής φορέα (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ικανό να διαχειρίζεται δημόσια κονδύλια και να εξασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία της εταιρικής σχέσης.

B. Κριτήρια και Διαδικασία Αξιολόγησης της Στρατηγικής των ΟΤΔ:

1. Η κάθε υποψήφια ΟΤΔ υποβάλλει στην Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης πρόταση Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης λαμβάνοντας υπόψη τις αδυναμίες και τα δυνατά σημεία της περιοχής παρέμβασης. Η στρατηγική θα πρέπει να στοχεύει σε ένα ή περισσότερους από τους τρεις Άξονες του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα γεωργίας και της δασοκομίας, βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου, βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της Αγροτικής Οικονομίας) για την περιοχή παρέμβασης της. Μαζί με τη στρατηγική θα πρέπει να υποβάλλεται χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δράσεων καθώς και προϋπολογισμός με αντίστοιχη κατανομή πιστώσεων σε κάθε ένα από τους άξονες στους οποίους στοχεύει η στρατηγική τους. Ο προϋπολογισμός θα πρέπει

να είναι ρεαλιστικός σε σχέση με τις δυνατότητες του Άξονα 4 και τις τεκμηριωμένες ανάγκες της περιοχής.

2. Η στρατηγική της Ομάδας θα πρέπει να αποδεικνύεται πως είναι προϊόν διαβούλευσης με τους εταίρους από τους οποίους αποτελείται η Ομάδα

3. Η στρατηγική της Ομάδας θα πρέπει να συνταχθεί σύμφωνα με συνημμένο στην πρόσκληση του Τμήματος Γεωργίας τυποποιημένο έγγραφο.

4. Η στρατηγική της Ομάδας θα αξιολογηθεί βάση των πιο κάτω κριτηρίων:

(α) Εμπειριστατωμένη ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης

(β) Περιεκτική ανάλυση SWOT. Η SWOT θα πρέπει στη συνέχεια να αναλύεται σε βάθος έτσι ώστε να υποδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο μέσα από τις δράσεις της η ΟΤΔ θα μπορέσει να υπερνικήσει τις αδυναμίες της στηριζόμενη στα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και εκμεταλλευόμενη τις ευκαιρίες που θα παρουσιαστούν λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις επικείμενες απειλές.

(γ) Σαφής καθορισμός των στόχων της ομάδας και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων από την εφαρμογή της στρατηγικής

(δ) Εξειδίκευση των προτεινόμενων δράσεων ανάλογα με τις ανάγκες της περιοχής και τους στόχους της Ομάδας

(ε) Συμπερίληψη τυχόν καινοτόμων δράσεων

(στ) Συμπερίληψη τυχόν δράσεων συνεργασίας

5. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης μπορεί να ζητήσει απόψεις από ειδικούς (κυβερνητικές ή μη υπηρεσίες) για την εξέταση ειδικών θεμάτων που προκύπτουν από την αίτηση.

6. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης, εάν η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης αποφασίσει πως η συγκεκριμένη Ομάδα μπορεί να εγκριθεί ως ΟΤΔ, εκδίδεται η προκαταρκτική έγκριση του Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας της στρατηγικής των ΟΤΔ με αντίστοιχη κατανομή πιστώσεων, η οποία κοινοποιείται στην ΟΤΔ. Η ΟΤΔ οφείλει να αναμορφώσει το πρόγραμμα της στο ύψος της εγκεκριμένης πίστωσης και σύμφωνα με τυχόν παρατηρήσεις της Τεχνικής Επιτροπής Αξιολόγησης. Μετά την ολοκλήρωση της πιο πάνω διαδικασίας εκδίδεται βεβαίωση του Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας για την οριστική έγκριση του τοπικού προγράμματος και καλείται η ομάδα για υπογραφή σύμβασης με το Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας στην οποία θα αποτυπωθούν

λεπτομερώς οι υποχρεώσεις της, οι όροι και οι διαδικασίες εφαρμογής της στρατηγικής.

7. Σε περίπτωση που η ΟΤΔ επιθυμεί να τροποποιήσει τη στρατηγική της ή να προβεί σε αλλαγές στον προτεινόμενο προϋπολογισμό θα πρέπει να υποβάλει αίτηση στην Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης στην οποία θα τεκμηριώνονται οι λόγοι για τους οποίους επιθυμεί η ΟΤΔ να προβεί στις τροποποιήσεις αυτές και θα αναλύονται οι επιπτώσεις στον προτεινόμενο προϋπολογισμό της ΟΤΔ. Οι εν λόγω αιτήσεις θα εξετάζονται και θα εγκρίνονται ή θα απορρίπτονται από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης.

8. Στις περιπτώσεις απόρριψης προτάσεων στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης το Τμήμα Γεωργίας ενημερώνει εγγράφως την Ομάδα με αναλυτική αιτιολογία για τους λόγους απόρριψης της αίτησης. Απόρριψη της αίτησης δεν αποκλείει το δικαίωμα της ομάδας πρωτοβουλίας να υποβάλει νέα αίτηση αναγνώρισης, στην επόμενη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

9. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης θα ελέγχει τις ΟΤΔ όσον αφορά την εκ μέρους τους τήρηση των προϋποθέσεων έγκρισης και λειτουργίας τους.

10. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι οι όροι, τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν πιο πάνω καθώς και οι διαδικασίες υλοποίησης των δράσεων, όπως περιγράφονται στη συνέχεια, δεν τηρούνται η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης επιβάλλει κυρώσεις και αποφασίζει, εφόσον είναι αναγκαίο, την ανάκληση της αναγνώρισης της ΟΤΔ.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΤΔ

Αναμένεται η δημιουργία κατά το μέγιστο έξι ΟΤΔ, για να διασφαλίζεται η άμιλλα μεταξύ των Ομάδων σύμφωνα με το άρθρο 37 του Κανονισμού (ΕΚ) 1974/2006.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το Μέτρο θα εφαρμόζεται σε όλες τις Αγροτικές Περιοχές με έμφαση τις ορεινές και ημιορεινές.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΟΤΔ:

1. Δράσεις που εμπίπτουν μέσα στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013
2. Δράσεις που δεν εμπίπτουν μέσα στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Μέτρο 4.1					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	3.412.500	3.412.500	6.825.000	3.741.667	10.566.667
%					100

Ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους Μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε.

Τύπος δείκτη	Δείκτης	Στόχος
Απόδοση	Αριθμός Ομάδων Τοπικής Δράσης	6
	Αριθμός έργων που χρηματοδοτούνται από Ομάδες Τοπικής Δράσης	30
	Αριθμός των δικαιούχων που ενισχύονται	30
	Συνολική έκταση (km ²) που καλύπτεται από Ομάδες Τοπικής Δράσης	5.500
	Συνολικός πληθυσμός στις περιοχές που καλύπτονται από Ομάδες Τοπικής Δράσης	130.000

Αποτέλεσμα	Μικτός αριθμός θέσεων εργασίας που δημιουργούνται	20*
	Αριθμός συμμετεχόντων που ολοκλήρωσαν με επιτυχία μία εκπαιδευτική δραστηριότητα	_**
Επίδραση	(1). Οικονομική μεγέθυνση	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(2) Δημιουργία απασχόλησης	

*Αφορά το προσωπικό των ΟΤΔ.

** Οι εκπαιδεύσεις καλύπτονται από άλλα μέτρα του ΠΑΑ 2007-203

ΚΑΘΕΣΤΩΣ 4.1.2

«Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου»

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

412

ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρα 61, 62, 63, 64, 65 του Κανονισμού 1698/2005

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ

Η υλοποίηση τοπικών προγραμμάτων LEADER, τα οποία στοχεύουν στην ολοκληρωμένη, υψηλής ποιότητας αειφόρο ανάπτυξη, διαφοροποίηση γεωργικών δραστηριοτήτων του αγροτικού πληθυσμού μέσω Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης σε σαφώς προσδιορισμένες Αγροτικές Περιοχές. Οι Στρατηγικές αυτές θα υλοποιούνται μέσα από τις ΟΤΔ εφαρμόζοντας την εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση με σκοπό την εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων, για τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Δικαιούχοι είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ή όπως αλλιώς καθορίζεται στα αντίστοιχα μέτρα του ΠΑΑ) των οποίων οι προτάσεις για την υλοποίηση δράσεων επιλέγονται από τις Ομάδες Τοπικές Δράσης και εμπίπτουν μέσα στην στρατηγική της εκάστοτε ΟΤΔ. Νοείται ότι η εν λόγω ΟΤΔ θα έχει εγκριθεί από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης ακολουθώντας τη διαδικασία που περιγράφηκε στο Μέτρο 4.1. Για υλοποίηση δράσεων μέσα από τα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης οι δικαιούχοι θα πρέπει να πληρούν και τα αντίστοιχα κριτήρια των Μέτρων στα οποία υποβάλουν αίτηση.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΤΔ:

Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, με σκοπό την επίτευξη των στόχων του δεύτερου Άξονα που αφορά τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου.

Επιλέξιμες δράσεις είναι δράσεις που υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης καθώς και δράσεις που δεν εμπίπτουν μέσα στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 αλλά ικανοποιούν τους στόχους του 2^{ου} Άξονα.

Η ΟΤΔ, μετά την υπογραφή της σύμβασης με το Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας για την υλοποίηση της στρατηγικής της, θα πρέπει να απευθύνει στον τοπικό πληθυσμό της περιοχής πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σχετικά με τα μέτρα / κατηγορίες δράσεων που έχουν εγκριθεί και περιλαμβάνονται στη στρατηγική της. Η αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων του τοπικού πληθυσμού γίνεται από ειδική επιτροπή της ΟΤΔ, η οποία αποτελείται από άτομα κατάλληλων ειδικοτήτων. Μέσα από τη διαδικασία αυτή η Ομάδα θα πρέπει να επιλέξει τις δράσεις που θα πραγματοποιηθούν στην περιοχή της.

Μετά την επιλογή των προς ένταξη δράσεων η ΟΤΔ υποβάλει κατάλογο για τις προτεινόμενες δράσεις στην Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης εξετάζει την επιλεξιμότητα και την νομιμότητα των αποφάσεων της ΟΤΔ. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης εκδίδει για κάθε προτεινόμενη δράση Βεβαίωση για την Επιλεξιμότητα της Δράσης.

Για υλοποίηση δράσεων οι ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλουν τις σχετικές αιτήσεις των δικαιούχων στις αντίστοιχες Μονάδες Εφαρμογής για τον έλεγχο και την

παρακολούθηση. Οι αιτήσεις θα πρέπει να συνοδεύονται από τη Βεβαίωση Επιλεξιμότητας της Δράσης της Τεχνικής Επιτροπής Αξιολόγησης, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω.

Οι Μονάδες Εφαρμογής αφού προβούν στους απαραίτητους ελέγχους ενημερώνουν τις ΟΤΔ για τους δικαιούχους που μπορούν να εγκριθούν. Οι Ομάδες ενημερώνουν τους αιτητές για την έγκριση ή απόρριψη της αίτησης τους. Οι αιτητές αφού εγκριθούν προβαίνουν στην υλοποίηση των δράσεων και αποστέλλουν τα σχετικά τιμολόγια ή αποδείξεις προς την ΟΤΔ η οποία τα διαβιβάζει προς την αντίστοιχη Μονάδα Εφαρμογής για την προώθηση της πληρωμής στον ΚΟΑΠ. Ο ΚΟΑΠ θα διευθετεί την τελική πληρωμή προς τους δικαιούχους.

Οι ΟΤΔ θα πρέπει να ακολουθούν τον Περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2006 (Ν.12(Ι)/2006).

ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ

Το καθεστώς αυτό συνδέεται με τα ακόλουθα Μέτρα/Καθεστώτα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013:

Κωδικός μέτρου: 2.6.1

ΎΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- 1) Για την υλοποίηση δράσεων που υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης εφαρμόζονται οι σχετικοί όροι σύμφωνα με τα αντίστοιχα Μέτρα.
- 2) Για την υλοποίηση δράσεων που δεν υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης το ύψος ενίσχυσης που θα καταβάλλεται θα καλύπτει το 70% των επιλέξιμων δαπανών για δράσεις που γίνονται από Κοινοτικά Συμβούλια και το 55% για δράσεις που γίνονται από ιδιώτες. Η καταβολή της ενίσχυσης θα καταβάλλεται σταδιακά ανάλογα με την πρόοδο πραγματοποίησης της δράσης (με την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων).

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Καθεστώς 4.1.2					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	250.000	250.000	500.000		500.000
%	50	50	100		100

Ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους Μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε.

Τύπος δείκτη	Δείκτης	Στόχος
Απόδοση	Αριθμός Ομάδων Τοπικής Δράσης	6
	Αριθμός έργων που χρηματοδοτούνται από Ομάδες Τοπικής Δράσης	6
	Αριθμός των δικαιούχων που ενισχύονται	6
	Συνολική έκταση (km ²) που καλύπτεται από Ομάδες Τοπικής Δράσης	5.500
	Συνολικός πληθυσμός στις περιοχές που καλύπτονται από Ομάδες Τοπικής Δράσης	130.000
Αποτέλεσμα	Μικτός αριθμός θέσεων εργασίας που δημιουργούνται	20*
	Αριθμός συμμετεχόντων που ολοκλήρωσαν με επιτυχία μία εκπαιδευτική δραστηριότητα	_*
Επίδραση	(1). Οικονομική μεγέθυνση	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(2) Δημιουργία απασχόλησης	

* Όπως 4.1

**** Οι εκπαιδεύσεις καλύπτονται από άλλα μέτρα του ΠΑΑ 2007-2013**

ΚΑΘΕΣΤΩΣ 4.1.3

«Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας»

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

413

ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρα 61, 62, 63, 64, 65 του Κανονισμού 1698/2005

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ

Η υλοποίηση τοπικών προγραμμάτων LEADER, τα οποία στοχεύουν στην ολοκληρωμένη, υψηλής ποιότητας αειφόρο ανάπτυξη, διαφοροποίηση γεωργικών δραστηριοτήτων του αγροτικού πληθυσμού μέσω Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης σε σαφώς προσδιορισμένες Αγροτικές Περιοχές. Οι Στρατηγικές αυτές θα υλοποιούνται μέσα από τις ΟΤΔ εφαρμόζοντας την εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση με σκοπό την εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων, για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Δικαιούχοι είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ή όπως αλλιώς καθορίζεται στα αντίστοιχα μέτρα του ΠΑΑ) των οποίων οι προτάσεις για την υλοποίηση δράσεων επιλέγονται από τις Ομάδες Τοπικές Δράσης και εμπίπτουν μέσα στην στρατηγική της εκάστοτε ΟΤΔ. Νοείται ότι η εν λόγω ΟΤΔ θα έχει εγκριθεί από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης ακολουθώντας τη διαδικασία που περιγράφηκε στο Μέτρο 4.1. Για υλοποίηση δράσεων μέσα από τα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης οι δικαιούχοι θα πρέπει να πληρούν και τα αντίστοιχα κριτήρια των Μέτρων στα οποία υποβάλουν αίτηση.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, με σκοπό την επίτευξη των στόχων του τρίτου Άξονα που αφορά τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.

Επιλέξιμες δράσεις είναι δράσεις που υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης καθώς και δράσεις που δεν εμπίπτουν μέσα στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 αλλά ικανοποιούν τους στόχους του 3^{ου} Άξονα.

Η ΟΤΔ, μετά την υπογραφή της σύμβασης με το Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας για την υλοποίηση της στρατηγικής της, θα πρέπει να απευθύνει στον τοπικό πληθυσμό της περιοχής πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σχετικά με τα μέτρα / κατηγορίες δράσεων που έχουν εγκριθεί και περιλαμβάνονται στη στρατηγική της. Η αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων του τοπικού πληθυσμού γίνεται από ειδική επιτροπή της ΟΤΔ, η οποία αποτελείται από άτομα κατάλληλων ειδικοτήτων. Μέσα από τη διαδικασία αυτή η Ομάδα θα πρέπει να επιλέξει τις δράσεις που θα πραγματοποιηθούν στην περιοχή της.

Μετά την επιλογή των προς ένταξη δράσεων η ΟΤΔ υποβάλει κατάλογο για τις προτεινόμενες δράσεις στην Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης εξετάζει την επιλεξιμότητα και την νομιμότητα των αποφάσεων της ΟΤΔ. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης εκδίδει για κάθε προτεινόμενη δράση Βεβαίωση για την Επιλεξιμότητα της Δράσης.

Για υλοποίηση δράσεων οι ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλουν τις σχετικές αιτήσεις των δικαιούχων στις αντίστοιχες Μονάδες Εφαρμογής για τον έλεγχο και την παρακολούθηση. Οι αιτήσεις θα πρέπει να συνοδεύονται από τη Βεβαίωση Επιλεξιμότητας της Δράσης της Τεχνικής Επιτροπής Αξιολόγησης, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω.

Οι Μονάδες Εφαρμογής αφού προβούν στους απαραίτητους ελέγχους ενημερώνουν τις ΟΤΔ για τους δικαιούχους που μπορούν να εγκριθούν. Οι Ομάδες ενημερώνουν τους αιτητές για την έγκριση ή απόρριψη της αίτησής τους. Οι αιτητές αφού εγκριθούν προβαίνουν στην υλοποίηση των δράσεων και

αποστέλουν τα σχετικά τιμολόγια ή αποδείξεις προς την ΟΤΔ η οποία τα διαβιβάζει προς την αντίστοιχη Μονάδα Εφαρμογής για την προώθηση της πληρωμής στον ΚΟΑΠ. Ο ΚΟΑΠ θα διευθετεί την τελική πληρωμή προς τους δικαιούχους.

Οι ΟΤΔ θα πρέπει να ακολουθούν τον Περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2006 (Ν.12(Ι)/2006).

ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΆΛΛΑ ΜΕΤΡΑ

Το καθεστώς αυτό συνδέεται με τα ακόλουθα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013:

Κωδικός Μέτρου: 3.1, 3.2

ΎΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- 1) Για την υλοποίηση δράσεων που υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης εφαρμόζονται οι σχετικοί όροι σύμφωνα με τα αντίστοιχα Μέτρα.
- 2) Για την υλοποίηση δράσεων που δεν υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης το ύψος ενίσχυσης που θα καταβάλλεται στις ΟΤΔ, θα καλύπτει το 70% των επιλέξιμων δαπανών για δράσεις που γίνονται από Κοινοτικά Συμβούλια και το 55% για δράσεις που γίνονται από ιδιώτες. Η καταβολή της ενίσχυσης θα καταβάλλεται σταδιακά ανάλογα με την πρόοδο πραγματοποίησης της δράσης (με την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων).

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Καθεστώς 4.1.3					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)

€	1.937.500	1.937.500	3.875.000	1.291.667	5.166.667
%	37,5	37,5	75	25	100

Ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους Μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε.

Τύπος δείκτη	Δείκτης	Στόχος
Απόδοση	Αριθμός Ομάδων Τοπικής Δράσης	6
	Αριθμός έργων που χρηματοδοτούνται από Ομάδες Τοπικής Δράσης	14
	Αριθμός των δικαιούχων που ενισχύονται	14
	Συνολική έκταση (km ²) που καλύπτεται από Ομάδες Τοπικής Δράσης	5.500
	Συνολικός πληθυσμός στις περιοχές που καλύπτονται από Ομάδες Τοπικής Δράσης	130.000
Αποτέλεσμα	Μικτός αριθμός θέσεων εργασίας που δημιουργούνται	20*
	Αριθμός συμμετεχόντων που ολοκλήρωσαν με επιτυχία μία εκπαιδευτική δραστηριότητα	_**
Επίδραση	(1). Οικονομική μεγέθυνση	Βλ. Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
	(2) Δημιουργία απασχόλησης	

* Όπως 4.1

** Οι εκπαιδεύσεις καλύπτονται από άλλα μέτρα του ΠΑΑ 2007-2013

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 'ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ' 2007 - 2013

Ο Στρατηγικός Στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος και οι δύο Γενικοί Στόχοι στους οποίους εξειδικεύεται θα επιτευχθούν μέσω παρεμβάσεων που δομούνται στους ακόλουθους δύο κύριους Άξονες Προτεραιότητας.

- Άξονας Προτεραιότητας 1: *Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού και Προσαρμοστικότητα*
- Άξονας Προτεραιότητας 2: *Διεύρυνση της Αγοράς Εργασίας και Κοινωνική Συνοχή*

Στους Άξονες Προτεραιότητας, κάτω από κάθε Ειδικό Στόχο, καταγράφονται οι κύριοι τομείς παρέμβασης και ενδεικτικές δράσεις. Σημειώνεται ότι, κατά την διάρκεια υλοποίησης του Προγράμματος, δύναται να συγχρηματοδοτηθούν και άλλες σχετικές κατηγορίες παρεμβάσεων και δράσεις νοουμένου ότι συμβάλουν στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων.

Οι δράσεις κάτω από τον κάθε Άξονα Προτεραιότητας θα υλοποιηθούν, όπου είναι απαραίτητο, στη βάση σχεδίων δράσεων, τα οποία θα διασφαλίζουν τη συνέργια και τη μεγαλύτερη δυνατή συμπληρωματικότητα μεταξύ των παρεμβάσεων. Επιπρόσθετα ορίστηκαν νέες δράσεις οι οποίες θα μπορούν να ενταχθούν σε ολοκληρωμένα σχέδια διαμορφωμένα σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες των δικαιούχων και βασιζόμενες σε επιχειρησιακά σχέδια.

Άξονας Προτεραιότητας 1: Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού και Προσαρμοστικότητα

Σκοπιμότητα

Η ανάπτυξη του ανθρωπίνου δυναμικού είναι ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας σε μια οικονομία, η οποία κυριαρχείται από τον τομέα των υπηρεσιών, όπως αυτή της Κύπρου. Πρόσθετα, μία από τις βασικές προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής, όπως καθορίζεται στο ΕΠΜ και στο ΕΣΠΑ, είναι η προώθηση της αναδιάρθρωσης της οικονομίας προς την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας, συμπεριλαμβανομένων τομέων οικονομικής δραστηριότητας βασισμένων στην Κοινωνία της Γνώσης. Η προτεραιότητα αυτή, σε συνδυασμό με τις ραγδαίες εξελίξεις στον τομέα της τεχνολογίας, καθώς και τις αλλαγές στην οργάνωση της εργασίας, απαιτούν σταθερή διαδικασία αναβάθμισης, εκσυγχρονισμού και αναπροσαρμογής των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, με ιδιαίτερη έμφαση στη δια βίου μάθηση, έτσι ώστε να προσαρμόζονται οι επιστημονικές γνώσεις, οι δεξιότητες / προσόντα και οι ειδικότητες του ανθρωπίνου δυναμικού και ειδικότερα των νέων στις εκάστοτε ανάγκες και απαιτήσεις του οικονομικού περιβάλλοντος.

Παράλληλα, η αναγκαία ενσωμάτωση στην παραγωγική και διοικητική λειτουργία των επιχειρήσεων νέων σύγχρονων τεχνολογιών και καινοτομιών, απαιτεί αναδιοργάνωση και προσαρμογή του επιχειρηματικού και εργασιακού περιβάλλοντος προς την κατεύθυνση νέων εργασιακών προτύπων, σε συνδυασμό με την αναγκαιότητα νέων ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων.

Η Δημόσια Διοίκηση και συγκεκριμένα ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας της, σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο, καθώς και ο βαθμός ικανότητας της να σχεδιάζει και να υλοποιεί αναπτυξιακή πολιτική διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και κυρίως στην αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης της οικονομίας. Επίσης, η αποτελεσματική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην αναπτυξιακή διαδικασία, είναι κρίσιμος παράγοντας για την αναβάθμιση του ανθρωπίνου δυναμικού και για την ανάπτυξη γενικότερα.

Στόχοι

Βασικός στόχος του Άξονα Προτεραιότητας είναι η συνεχής βελτίωση του ανθρωπίνου δυναμικού και η αύξηση της προσαρμοστικότητας του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, ο οποίος και αποτελεί τον πρώτο Γενικό Στόχο του

Προγράμματος. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω των ακόλουθων τριών αλληλένδετων Ειδικών Στόχων:

- α) Προώθηση της Δια Βίου Μάθησης κυρίως μέσω της αναβάθμισης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης*
- β) Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις ανάγκες της αγοράς και του παραγωγικού / οικονομικού περιβάλλοντος και σύνδεση τους με την τριτοβάθμια εκπαίδευση*
- γ) Αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας του δημόσιου τομέα και των παρεχόμενων υπηρεσιών*

Οι προαναφερόμενοι ειδικοί στόχοι αποτελούν / συνθέτουν ένα συνεκτικό «μείγμα» πολιτικής, το οποίο με τις συνέργειες που εξασφαλίζονται κατά την επίτευξή τους θα επιδιωχθεί η αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης και κατάρτισης των νέων, η μείωση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η διεύρυνση και προώθηση της Δια Βίου Μάθησης καθώς και η αύξηση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων, των επιχειρήσεων, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του δημόσιου τομέα. Παράλληλα, ο Άξονας επιδιώκει τη βελτίωση των αποκτώμενων γνώσεων στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση και η αναβάθμιση και προσαρμογή των επαγγελματικών δεξιοτήτων στις ραγδαία μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς, μέσω της σύνδεσης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.

Οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στον Άξονα αυτό είναι απόλυτα συμβατές με τις Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το 2006 για ενίσχυση της δια βίου μάθησης και αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης και κατάρτισης των νέων μέσω κυρίως των μεταρρυθμίσεων στα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και του συστήματος μαθητείας.

Παρεμβάσεις

Οι πιο πάνω ειδικοί στόχοι θα επιτευχθούν μέσω της υιοθέτησης ενός συνεκτικού μείγματος πολιτικής το οποίο θα περιλαμβάνει περιορισμένες παρεμβάσεις διασφαλίζοντας ικανοποιητική συνέργεια μεταξύ τους. Οι παρεμβάσεις του εν λόγω Άξονα Προτεραιότητας από τις οποίες η Κοινότητα Μαρωνίου μπορεί να επωφεληθεί άμεσα παρουσιάζονται πιο κάτω κατά Ειδικό Στόχο:

Γ) Ειδικός Στόχος: Αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας του δημόσιου τομέα και των παρεχόμενων υπηρεσιών

Για την επίτευξη αυτού του ειδικού στόχου θα προωθηθούν προγράμματα για αναβάθμιση της λειτουργίας και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, στο πλαίσιο της ενδυνάμωσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και προώθησης πολιτικών κοινωνικής συνοχής, προώθησης της αναβάθμισης της εκπαίδευσης καθώς και της επέκτασης της απασχόλησης. Επίσης θα προωθηθεί η παροχή εξειδικευμένης κατάρτισης κυρίως για την ανάπτυξη της στρατηγικής, διοικητικής και ηγετικής ικανότητας της κυπριακής δημόσιας υπηρεσίας καθώς και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του προσωπικού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Πρόσθετα, θα προωθηθεί η κατάρτιση των Προσωπικών Ιατρών στα πλαίσια του Γενικού Συστήματος Υγείας. Πιο συγκεκριμένα θα προωθηθούν οι ακόλουθες δράσεις:

Αναδιοργάνωση Κύριων Υπηρεσιών Δημόσιας Διοίκησης:

Θα προωθηθούν δράσεις για την αναδιοργάνωση και τη βελτίωση των διοικητικών δομών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού στο Υπουργείο Οικονομικών, του Τμήματος Εργασίας και των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας (ΥΚΕ) στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέσω των πιο κάτω ενδεικτικών δράσεων:

- Εκπόνηση και εφαρμογή Επιχειρησιακών Σχεδίων για την αναδιοργάνωση, τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας των Υπηρεσιών καθώς και την απλοποίηση των διαδικασιών των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών.
- Ανάπτυξη λογισμικών συστημάτων για την καλύτερη διαχείριση των πληροφοριών, ανάλυση στατιστικών δεδομένων καθώς και την αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των τεσσάρων Υπηρεσιών.
- Στοχευμένη κατάρτιση του προσωπικού των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών στα πλαίσια των επιχειρούμενων θεσμικών και οργανωτικών αλλαγών.
- Μελέτη για την εισαγωγή συστήματος εκτιμήσεων / προβλέψεων των αναγκών της αγοράς εργασίας (βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων).
- Εκπόνηση μελέτης για την αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών των ΥΚΕ (προγραμμάτων, υπηρεσιών σε κεντρικό και επαρχιακό επίπεδο) καθώς και του θεσμικού και διοικητικού πλαισίου της.

Κατάρτιση του προσωπικού της Δημόσιας Υπηρεσίας

- Εκπόνηση μελέτης διάγνωσης των αναγκών μάθησης στους τομείς της στρατηγικής, της διοικητικής και της ηγεσίας καθώς και της στρατηγικής διοίκησης του προσωπικού του δημόσιου τομέα.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης για την ενίσχυση της στρατηγικής, διοικητικής και ηγετικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης στη βάση των αποτελεσμάτων της μελέτης διάγνωσης των αναγκών.
- Παροχή στήριξης των καταρτιζόμενων μέσω των μεθόδων του Coaching και Mentoring.
- Ανάπτυξη της ηλεκτρονικής μάθησης.
- Ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης του προσωπικού των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης με βάση τις ανάγκες του σε θέματα κατάρτισης.

Κατάρτιση του Ιατρικού Προσωπικού στα πλαίσια της Βελτίωσης του Συστήματος Υγείας και της Μακροπρόθεσμης Ιατρικής Φροντίδας.

Στο πλαίσιο της λειτουργίας του Γενικού Συστήματος Υγείας (Γε.Σ.Υ.), υπάρχουν ελλείψεις στις απαιτούμενες δεξιότητες, ιδιαίτερα όσον αφορά τη χρήση νέων τεχνολογιών αναφορικά με το νέο θεσμό του Προσωπικού Ιατρού. Για την αντιμετώπιση των ελλείψεων αυτών θα σχεδιαστούν προγράμματα κατάρτισης του ιατρικού προσωπικού για να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται. Πρόσθετα, θα σχεδιαστούν και θα εφαρμοστούν προγράμματα κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού του τομέα της υγείας για την απόκτηση δεξιοτήτων για την ανάπτυξη και λειτουργία συστημάτων ηλεκτρονικής υγείας.

Δικαιούχοι / Ωφελούμενοι των Παρεμβάσεων του Στόχου

Δικαιούχοι για την υλοποίηση δράσεων για την επίτευξη αυτού του στόχου, δύνανται να είναι:

- Δημόσιοι φορείς (π.χ. Υπουργείο Οικονομικών, Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπουργείο Υγείας κ.α.)
- Ημικρατικοί Οργανισμοί
- Τοπική Αυτοδιοίκηση

Άμεσα ωφελούμενοι από τις δράσεις που συμβάλλουν στον συγκεκριμένο στόχο, δύνανται να είναι:

- Λειτουργοί του ευρύτερου δημόσιου τομέα
- Στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Ιατρικό και πραϊατρικό προσωπικό του Γε.Σ.Υ.

Χρηματοδοτική Βαρύτητα

Ο προϋπολογισμός του συγκεκριμένου Άξονα αντιπροσωπεύει το 68% του συνολικού προϋπολογισμού της κοινοτικής συνδρομής του Προγράμματος. Στο πλαίσιο επικέντρωσης και βέλτιστης αξιοποίησης των πόρων του Προγράμματος, αναφέρεται ότι ενδεικτικά περίπου 50% του συνολικού προϋπολογισμού της κοινοτικής συνεισφοράς θα δαπανηθεί για την υλοποίηση των δράσεων του *Ειδικού Στόχου: Προώθηση της δια βίου μάθησης μέσω κυρίως της επιτάχυνσης των μεταρρυθμίσεων στα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και του συστήματος μαθητείας.*

Ρήτρα Ευελιξίας

Στο συγκεκριμένο Άξονα Προτεραιότητας δύναται να γίνει χρήση της ρήτρας του άρθρου 34 του Κ(ΕΚΤ) 1083/2000 του Συμβουλίου, περί δυνατότητας χρηματοδότησης κατά συμπληρωματικό τρόπο μέχρι 10% της κοινοτικής συνδρομής του Άξονα Προτεραιότητας, για τη χρηματοδότηση δράσεων που σχετίζονται με το Σύστημα Μαθητείας ή / και την Επαγγελματική Εκπαίδευση. Οι δράσεις αυτές αποτελούν κυρίως προμήθεια εξοπλισμού και ενδεχόμενων κτιριακών υποδομών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο συνδρομής του ΕΤΠΑ και κρίνονται απόλυτα συμπληρωματικές και απαραίτητες για την ικανοποιητική υλοποίηση των εν λόγω δράσεων για εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση του Συστήματος Μαθητείας και της βελτίωσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Οι δράσεις αυτές θα παρακολουθούνται στα πλαίσια του συστήματος παρακολούθησης του Προγράμματος.

Κρατικές Ενισχύσεις

Στα πλαίσια αυτού του Άξονα θα δίνονται Κρατικές Ενισχύσεις, στα πλαίσια των Απαλλακτικών Κανονισμών (Block Exemptions) ή/και Ήσσονος Σημασίας Ενισχύσεις (De Minimis).

Άξονας Προτεραιότητας 2: Διεύρυνση της Αγοράς Εργασίας και Κοινωνική Συνοχή

Σκοπιμότητα

Η αγορά εργασίας της Κύπρου παρουσιάζει σχετικά θετικούς συνολικούς δείκτες συμμετοχής, απασχόλησης, ανεργίας, επιπέδου εκπαίδευσης και κοινωνικής συνοχής, οι οποίοι όμως διαφοροποιούνται, σημαντικά, σε ορισμένες περιπτώσεις, με αρνητική κατεύθυνση για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες, όπως νέους, γυναίκες και κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.

Πιο συγκεκριμένα, από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- Χαμηλά ποσοστά συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση σε σύγκριση με τα αντίστοιχα των ανδρών.
- Ψηλότερο ποσοστό ανεργίας των γυναικών σε σχέση με το αντίστοιχο των ανδρών.
- Ψηλό ποσοστό ανεργίας των νέων (15-24) σε σχέση με το συνολικό ποσοστό ανεργίας, ενώ παρουσιάζει αυξητική τάση.
- Σύμφωνα με την ΕΣΠΕ, 2006–2008 ορισμένες ομάδες του πληθυσμού, μεταξύ άλλων, οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρίες, οι οικογένειες με σοβαρά κοινωνικά ή άλλα προβλήματα, αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσχέρειες στην κοινωνική και εργασιακή τους ενσωμάτωση.

Με δεδομένες τις πιο πάνω διαρθρωτικές αδυναμίες, καθώς και τις δομικές αλλαγές στις οικονομικές δραστηριότητες, τις ραγδαίες αλλαγές στην τεχνολογία και τις μετατοπίσεις των απαιτήσεων σε εξειδικευμένες θέσεις εργασίας, η εξασφάλιση νέων και η διατήρηση υφιστάμενων θέσεων εργασίας απαιτεί συνεχή αναβάθμιση και αναπροσαρμογή των δεξιοτήτων, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες της αγοράς.

Πρόσθετα, προκειμένου να λειτουργήσει αποτελεσματικά η αγορά εργασίας, χωρίς διακρίσεις και να επιτευχθεί ο στόχος της πλήρους απασχόλησης, απαιτείται η συμμετοχή όλων των πληθυσμιακών ομάδων με ίσους όρους, εξασφαλίζοντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης, ιδιαίτερα σ' εκείνα τα άτομα που ανήκουν σε ομάδες πληθυσμού, οι οποίες κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενθάρρυνση της ένταξης ή επανένταξής τους στην αγορά εργασίας και στην

απασχόληση, καθώς επίσης και με τη διευκόλυνσή τους για πρόσβαση στην εκπαίδευση και κατάρτιση.

Στόχοι

Βασικός στόχος του Άξονα Προτεραιότητας είναι η προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας και η ενίσχυση της κοινωνικής ενσωμάτωσης μέσω της εφαρμογής ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και της δημιουργίας των κατάλληλων προϋποθέσεων για την ενίσχυση της ενσωμάτωσης ευάλωτων ομάδων πληθυσμού. Ο στόχος αυτός ο οποίος συμπίπτει με τον δεύτερο Γενικό Στόχο του Προγράμματος, θα επιτευχθεί μέσω των πιο κάτω τεσσάρων ειδικών στόχων:

- α) Αύξηση του εργατικού δυναμικού και της απασχόλησης των γυναικών
- β) Αύξηση του εργατικού δυναμικού και της απασχόλησης των νέων
- γ) Διεύρυνση και αναβάθμιση της λειτουργίας των θεσμών της αγοράς εργασίας
- δ) Αύξηση των οικονομικά ενεργών και απασχολούμενων ατόμων ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Ο συγκεκριμένος Άξονας Προτεραιότητας επιδιώκει να βελτιώσει και να εμπλουτίσει τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης στοχεύοντας στη (α) δημιουργία νέων και καλύτερων θέσεων εργασίας, (β) βελτίωση της ελκυστικότητας της απασχόλησης, (γ) αύξηση της αποτελεσματικότητας και ελκυστικότητας των έργων πολιτικών απασχόλησης, βελτιώνοντας τη στόχευσή τους, (δ) κινητοποίηση και δραστηριοποίηση των ανέργων και του ανενεργού εργατικού δυναμικού, (ε) ενδυνάμωση της πρόσβασης των γυναικών, των νέων και των ευάλωτων ομάδων της κοινωνίας στην απασχόληση.

Παρεμβάσεις

Οι πιο πάνω ειδικοί στόχοι θα επιτευχθούν μέσω της υιοθέτησης ενός συνεκτικού μείγματος πολιτικής το οποίο θα περιλαμβάνει περιορισμένες παρεμβάσεις διασφαλίζοντας ικανοποιητική συνέργεια μεταξύ τους. Οι παρεμβάσεις του εν λόγω Άξονα Προτεραιότητας από τις οποίες μπορεί να επωφεληθεί άμεσα η Κοινότητα Μαρωνίου παρουσιάζονται πιο κάτω κατά Ειδικό Στόχο:

Δ) *Ειδικός Στόχος: Αύξηση των οικονομικά ενεργών και απασχολούμενων ατόμων ευπαθών κοινωνικών ομάδων*

Για την επίτευξη αυτού του στόχου θα επιδιωχθεί η προώθηση νέων ευκαιριών / δυνατοτήτων απασχόλησης ατόμων που ανήκουν σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, με

έμφαση στη διεύρυνση των προσπαθειών ενεργοποίησης και ενίσχυσης της εργασιακής και κοινωνικής ένταξης τους. Στο πλαίσιο αυτό θα προωθηθούν προγράμματα ενίσχυσης των γνώσεων και δεξιοτήτων των ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού για την ενίσχυση της απασχολησιμότητάς τους καθώς και της κοινωνικής ενεργοποίησής τους. Επίσης, θα προωθηθούν δράσεις συνεχούς στήριξης και διευκόλυνσης των ατόμων αυτών και της οικογένειάς τους τόσο κατά τη διάρκεια ενίσχυσης των δεξιοτήτων τους όσο και κατά τη διάρκεια απασχόλησής τους. Πιο συγκεκριμένα, ενδεικτικά θα προωθηθούν οι ακόλουθες δράσεις:

- Σχέδια ενθάρρυνσης των επιχειρήσεων για πρόσληψη ατόμων ευάλωτων ομάδων πληθυσμού
- Προγράμματα ενδυνάμωσης της απασχολησιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων και ενσωμάτωσης τους στην αγορά εργασίας.
- Προγράμματα εργασιακής αποκατάστασης και κοινωνικής ενσωμάτωσης ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού
- Προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε μετανάστες και σε ξενόγλωσσους κάτοικους Κύπρου.

Δικαιούχοι / Ωφελούμενοι

Δικαιούχοι για την υλοποίηση των δράσεων για την επίτευξη αυτού του στόχου δύνανται να είναι:

- Δημόσιοι φορείς (π.χ. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κ.α).
- Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- ΜΚΟ.

Άμεσα ωφελούμενοι από τις παρεμβάσεις που συμβάλλουν στον συγκεκριμένο στόχο, δύνανται να είναι:

- ΑΜΕΑ.
- Λήπτες δημόσιου βοηθήματος
- Μετανάστες.
- Ψυχικά ασθενείς.
- Λοιπές κοινωνικά ευπαθείς ομάδες

Πρωτοβουλία JEREMIE

Στα πλαίσια ενίσχυσης της απασχόλησης ανέργων, νέων, γυναικών και ατόμων που ανήκουν σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες διερευνάται η δυνατότητα αξιοποίησης της Πρωτοβουλίας JEREMIE.

Χρηματοδοτική Βαρύτητα

Ο προϋπολογισμός του συγκεκριμένου Άξονα αντιπροσωπεύει το 29% του συνολικού προϋπολογισμού της κοινοτικής συνδρομής του Προγράμματος.

Ρήτρα Ευελιξίας

Στο συγκεκριμένο Άξονα Προτεραιότητας ενδέχεται να γίνει χρήση της ρήτρας του άρθρου 34 του Κ(ΕΚΤ) 1083/2000 του Συμβουλίου, περί δυνατότητας χρηματοδότησης κατά συμπληρωματικό τρόπο μέχρι 10% της κοινοτικής συνδρομής του Άξονα Προτεραιότητας, για την ολοκλήρωση του δικτύου της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ). Οι δράσεις αυτές αφορούν κυρίως αγορά εξοπλισμού και χρηματοδότηση ενδεχομένων κτιριακών υποδομών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο συνδρομής του ΕΤΠΑ και κρίνονται απόλυτα συμπληρωματικές και απαραίτητες για την ικανοποιητική υλοποίηση της παρέμβασης για την επέκταση και αναβάθμιση της ΔΥΑ.

Κρατικές Ενισχύσεις

Στα πλαίσια αυτού του Άξονα θα δίνονται Κρατικές Ενισχύσεις, στα πλαίσια των Απαλλακτικών Κανονισμών (Block Exemptions) ή / και Ήσσονος Σημασίας Ενισχύσεις (De Minimis).

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 'ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ' 2007 - 2013

Ο Στρατηγικός Στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος και οι τρεις Γενικοί Στόχοι στους οποίους εξειδικεύεται θα επιτευχθούν μέσω παρεμβάσεων που δομούνται στους ακόλουθους Άξονες Προτεραιότητας:

- Άξονας Προτεραιότητας «Βασικές Υποδομές στον Τομέα του Περιβάλλοντος και της Ενέργειας»
- Άξονας Προτεραιότητας «Βασικές Μεταφορικές Υποδομές»
- Άξονας Προτεραιότητας «Κοινωνία της Γνώσης και Καινοτομία»
- Άξονας Προτεραιότητας «Παραγωγικό Περιβάλλον»
- Άξονας Προτεραιότητας «Αναζωογόνηση Αστικών Περιοχών και Περιοχών της Υπαίθρου»

Επίσης παρεμβάσεις κάτω από τους δύο Άξονες Προτεραιότητας Τεχνικής Βοήθειας, στοχεύουν στη διευκόλυνση της υλοποίησης των υπόλοιπων Αξόνων Προτεραιότητας καθώς και στην ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας όλων των φορέων που εμπλέκονται στην διαχείριση και υλοποίηση του Προγράμματος.

Άξονας Προτεραιότητας 4: “Παραγωγικό Περιβάλλον ”

Στόχοι

Κεντρικός Στόχος του Άξονα Προτεραιότητας είναι η «Βελτίωση του Παραγωγικού Περιβάλλοντος», ο οποίος συμβάλει στο δεύτερο Γενικό Στόχο του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω δύο αλληλένδετων Ειδικών Στόχων που είναι:

- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τομέων της μεταποίησης και των υπηρεσιών
- Στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Σκοπιμότητα

Η μακροπρόθεσμη βελτίωση του παραγωγικού περιβάλλοντος ως μέσου για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας προϋποθέτει τη χρηματοδότηση ενός σημαντικού εύρους παρεμβάσεων που θα ενθαρρύνουν τις εγχώριες επιχειρήσεις που λειτουργούν στους τομείς της μεταποίησης και των υπηρεσιών, στη παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας, στη διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης της οικονομίας και στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

Η διεύρυνση της παραγωγικής βάσης της οικονομίας, η ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και η ενίσχυση των ποιοτικών χαρακτηριστικών της επιχειρηματικής δραστηριότητας αποτελούν βασικές προτεραιότητες του Άξονα και θα επιτευχθούν μέσω της παροχής κινήτρων ή/και της προώθησης άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων. Ειδικότερα, η ενίσχυση των επιχειρήσεων προκειμένου να στραφούν προς την παραγωγή προϊόντων και παροχή υπηρεσιών υψηλότερης προστιθέμενης αξίας, θα επιδιωχθεί μέσω του εκσυγχρονισμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στους τομείς της μεταποίησης και των υπηρεσιών αλλά και γενικότερα της ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας, παράλληλα με την υποστήριξη και ενθάρρυνση της συνεργασίας επιχειρήσεων και δημιουργίας συστάδων επιχειρήσεων που συνδυάζουν δραστηριότητες μεταποίησης και υπηρεσιών.

Σημαντικό στοιχείο της πολιτικής για την ενίσχυση των επιχειρήσεων στο πλαίσιο αυτό αποτελεί η παροχή υπηρεσιών στήριξης στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και η διευκόλυνση της χρηματοδότησης τους, καθώς και η περαιτέρω ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και ιδιαίτερα ορισμένων στοχευμένων ομάδων πληθυσμού που παρουσιάζουν συγκριτικά χαμηλή επιχειρηματικότητα, όπως είναι οι γυναίκες και οι νέοι.

Στα πλαίσια της ανάγκης ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας εντάσσεται η έμφαση που αποδίδεται από τον Άξονα Προτεραιότητας στον τομέα του τουρισμού μέσω παρεμβάσεων οι οποίες αποσκοπούν στην αναστροφή της πτωτικής του τάσης μέσω του εμπλουτισμού και της διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος και της προσφοράς υψηλού επιπέδου υπηρεσιών σε νέες μορφές τουρισμού, της αειφόρου αξιοποίησης των περιβαλλοντικών πόρων και της ενίσχυσης της διασύνδεσης του τουρισμού με τον πολιτισμό.

Παρεμβάσεις

Οι Ειδικοί Στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας θα επιτευχθούν μέσα από μια σειρά παρεμβάσεων οι οποίες παρουσιάζονται πιο κάτω κατά Ειδικό Στόχο. Οι Ειδικοί Στόχοι είναι ιεραρχημένοι σύμφωνα με την προβλεπόμενη χρηματοδοτική βαρύτητα

Ειδικός Στόχος: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τομέων της μεταποίησης και των υπηρεσιών

Η προσπάθεια για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της μεταποίησης και των υπηρεσιών, προωθείται μέσα από την παροχή κινήτρων για τη διενέργεια επενδύσεων για τεχνολογική αναβάθμιση, ενίσχυση της τεχνογνωσίας καθώς και της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών.

Στόχος των παρεχόμενων κινήτρων είναι η παραγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας, η βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, η δημιουργία νέων επιχειρήσεων έντασης τεχνολογίας και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στο μεταποιητικό τομέα και στον τομέα των υπηρεσιών, με έμφαση στις υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, όπως για παράδειγμα η αναβάθμιση των εξειδικευμένων ιδιωτικών μονάδων υγείας για να αξιοποιηθεί το συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας λόγω της γεωγραφικής της θέσης. Παράλληλα θα προωθηθεί η σύζευξη δραστηριοτήτων στη μεταποίηση μέσω παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών καθώς και η δημιουργία συστάδων επιχειρήσεων.

Μεγάλη βαρύτητα θα δοθεί και στον εμπλουτισμό και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος μέσα από την παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων που σχετίζονται με ειδικές μορφές τουρισμού και τον ουσιαστικό εκσυγχρονισμό της υφιστάμενης ξενοδοχειακής υποδομής. Στο πλαίσιο των παρεμβάσεων αυτών είναι δυνατή η παροχή κινήτρων εκσυγχρονισμού υφιστάμενων επιχειρήσεων τουριστικών καταλυμάτων (ξενοδοχεία, οργανωμένα διαμερίσματα κλπ), και επενδύσεων εμπλουτισμού των προσφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών. Στόχος είναι η

διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος για αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα καθώς και επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Σημειώνεται ότι, παράλληλα με τις δράσεις αυτές, στα πλαίσια του Άξονα Προτεραιότητας «Αναζωογόνηση Αστικών Περιοχών και Περιοχών της Υπαίθρου» θα χρηματοδοτηθεί σχέδιο κινήτρων για την προώθηση του τουρισμού υπαίθρου. Θα ληφθεί πρόνοια για τον κατάλληλο διαχωρισμό των επιλέξιμων δράσεων μεταξύ των δύο σχεδίων για αποφυγή οποιασδήποτε επικάλυψης.

Ενδεικτικές κατηγορίες έργων είναι:

- Σχέδια χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του μεταποιητικού τομέα.
- Σχέδια χορηγιών για ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στον τομέα των υπηρεσιών.
- Κίνητρα για αειφορικό εμπλουτισμό και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

Δικαιούχοι

Οι ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων είναι:

- Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και των υπηρεσιών/ τουρισμού.

Άμεσα και έμμεσα οφέλη από τις παρεμβάσεις θα έχουν οι επισκέπτες και οι κάτοικοι της χώρας.

Άξονας Προτεραιότητας 5: “Αναζωογόνηση Αστικών Περιοχών και Περιοχών της Υπαίθρου”

Στόχοι

Κεντρικός στόχος του Άξονα Προτεραιότητας είναι η «Δημιουργία Βιώσιμων Κοινοτήτων στις Αστικές και τις Περιοχές της Υπαίθρου», και ο οποίος αποτελεί το τρίτο Γενικό Στόχο του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω πέντε αλληλένδετων Ειδικών Στόχων οι οποίοι θα εστιαστούν χωρικά (α) στις αστικές περιοχές και (β) στις περιοχές της Υπαίθρου, με έμφαση στα ορεινά/μειονεκτικά τμήματα.

Οι Ειδικοί Στόχοι οι οποίοι αφορούν τις αστικές περιοχές είναι:

- Αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος και προώθηση της επιχειρηματικότητας.
- Η ανάδειξη πολιτιστικών πόρων και η δημιουργία πολιτιστικών και κοινωνικών υποδομών.
- Η δημιουργία βιώσιμου συστήματος μεταφορών

Παράλληλα, οι Ειδικοί Στόχοι για τις περιοχές της υπαίθρου είναι:

- Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης
- Ανάπτυξη ορεινών περιοχών και ενίσχυση της προσβασιμότητας

Σκοπιμότητα

Η δημιουργία βιώσιμων κοινοτήτων και η βελτίωση της ποιότητας ζωής θα επιτευχθεί μέσα από την αναζωογόνηση των αστικών περιοχών καθώς και των περιοχών της υπαίθρου και προϋποθέτει την υλοποίηση σειράς παρεμβάσεων για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των περιοχών αυτών ως τόπων εργασίας, άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας και διαμονής.

Με στόχο επίσης την ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης, θα ενισχυθεί η συνεργασία και ο συντονισμός των Τοπικών Αρχών με το δημόσιο τομέα, καθώς και με τον ιδιωτικό τομέα για την προώθηση των έργων/δράσεων.

Περιοχές της Υπαίθρου

Η μείωση της αναπτυξιακής υστέρησης που παρουσιάζουν οι περιοχές της υπαίθρου και η αναστροφή της τάσης εγκατάλειψης και δημογραφικού μαρασμού τους απαιτεί τη δρομολόγηση μιας σειράς παρεμβάσεων που θα στοχεύουν στην διαμόρφωση συνθηκών για την ανάπτυξη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων κυρίως στο τομέα των υπηρεσιών, με έμφαση στον τουρισμό για την διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και την δημιουργία θέσεων εργασίας. Απαραίτητη προϋπόθεση για την διαφοροποίηση της οικονομίας αλλά και την βελτίωση της ελκυστικότητας των περιοχών της υπαίθρου ως τόπων κατοικίας και επενδύσεων είναι η ύπαρξη ικανοποιητικού επιπέδου υποδομών προσπελασιμότητας και η πρόσβαση σε υπηρεσίες γενικού οικονομικού σκοπού. Η προσπελασιμότητα, με την αναβάθμιση του οδικού δικτύου των συνδετήριων αξόνων μεταξύ τους και με τις αστικές περιοχές, όσο και σε όρους διάχυσης της χρήσης των ΤΠΕ, θα συμβάλλουν στο στόχο της συγκράτησης του πληθυσμού τους. Η βελτίωση της προσβασιμότητας μέσα από τη βελτίωση του οδικού δικτύου και την αξιοποίηση των ΤΠΕ για την μείωση των μετακινήσεων και η διευκόλυνση της «επικοινωνίας» με τις δημόσιες αρχές αποτελεί επίσης μια από τις προτεραιότητες για τις περιοχές της υπαίθρου.

Με στόχο την ανάπτυξη των ορεινών περιοχών, και προσέλκυση επισκεπτών θα προωθηθεί η βελτίωση του δομημένου περιβάλλοντος, αξιοποιώντας το αξιόλογο περιβαλλοντικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Επιπρόσθετα, η βελτίωση της ποιότητας ζωής θα προωθηθεί και μέσα από τη βελτίωση της πρόσβασης σε ιατρικές υπηρεσίες, μέσω της αναβάθμισης των δημόσιων αγροτικών ιατρικών κέντρων και άλλων δημόσιων υπηρεσιών δευτεροβάθμιας ιατρικής φροντίδας.

Στις περιοχές της υπαίθρου θα προωθηθεί επίσης η διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης μέσα από μια σειρά παρεμβάσεων για ενίσχυση και στήριξη των επιχειρήσεων. Έτσι ο τουρισμός της υπαίθρου, κατάλληλα προσαρμοσμένος στις ιδιαιτερότητες του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της υπαίθρου αναδεικνύεται σε σημαντική οικονομική δραστηριότητα. Η ανάπτυξη του, οφείλει να σέβεται τις εύθραυστες ισορροπίες του αγροτικού τοπίου (σχετικά μέτρα προωθούνται μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης) και προϋποθέτει την ύπαρξη επαρκών υποδομών.

Υπάρχει επίσης ανάγκη προώθησης της ολοκληρωμένης ανάπτυξης, μέσω του αναγκαίου σχεδιασμού, σε ευρύτερες χωρικές ενότητες. Παράλληλα, πέραν της στήριξης των επιχειρήσεων για διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων, προκύπτει ανάγκη ολοκλήρωσης της προσπάθειας που άρχισε την περίοδο 2004-

2006, στα πλαίσια του Προγράμματος του Στόχου 2, για συμπλήρωση των υποδομών για βελτίωση της ελκυστικότητας των περιοχών της υπαίθρου στις ορεινές περιοχές.

Παρεμβάσεις

Οι Ειδικοί Στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας θα επιτευχθούν μέσα από μια σειρά παρεμβάσεων οι οποίες παρουσιάζονται πιο κάτω κατά χωρική παρέμβαση. Οι Ειδικοί Στόχοι, στα πλαίσια της κάθε χωρικής παρέμβασης, είναι ιεραρχημένοι σύμφωνα με την προβλεπόμενη χρηματοδοτική βαρύτητα.

Χωρική Παρέμβαση: Περιοχές της Υπαίθρου

Η βελτίωση της ελκυστικότητας των περιοχών της υπαίθρου στα πλαίσια του εν λόγω Άξονα θα επιδιωχθεί μέσα από την βελτίωση της προσπελασιμότητας, την διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και την διευκόλυνση της πρόσβασης των κατοίκων σε υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, συμβάλλοντας στη συγκράτηση του πληθυσμού τους και δημιουργώντας προϋποθέσεις για τη προσέλκυση επιχειρήσεων. Τέλος χωρικά επικεντρωμένες παρεμβάσεις δομημένου περιβάλλοντος θα χρηματοδοτηθούν στις ορεινές περιοχές, με υψόμετρο πέραν των 500 μέτρων, με στόχο να συμβάλουν στην βιωσιμότητα των εν λόγω κοινοτήτων.

Ειδικός Στόχος: Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης

Στόχος των παρεμβάσεων για διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης στις περιοχές της υπαίθρου, είναι η ενθάρρυνση επενδύσεων από μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε ήπιες μορφές επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που έχουν επίκεντρο την ανάδειξη και τον εμπλουτισμό των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών στοιχείων της υπαίθρου. Πιο συγκεκριμένα, θα προωθηθεί ο τουρισμός της υπαίθρου μέσα από παροχή κινήτρων σε επιχειρήσεις για την δημιουργία των απαραίτητων υποδομών για προσέλκυση επισκεπτών.

Ενδεικτικές κατηγορίες έργων:

- Παροχή κινήτρων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την προώθηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού της υπαίθρου.
- Προβολή του τουριστικού προϊόντος της υπαίθρου.

Δικαιούχοι

Οι ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων είναι:

- Επιχειρήσεις
- Δημόσιοι φορείς (π.χ. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού).

Οι παρεμβάσεις για τις περιοχές της υπαίθρου στα πλαίσια του παρόντος Προγράμματος είναι σε πλήρη συμπληρωματικότητα με τις παρεμβάσεις του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 και ειδικότερα του Άξονα 3, αποσκοπώντας στην διαφοροποίηση της οικονομικής διάρθρωσης των περιοχών της υπαίθρου και στη μείωση της εξάρτησης του αγροτικού πληθυσμού από τον τομέα της γεωργίας. Αντίστοιχες δράσεις ανάπτυξης του τουρισμού της υπαίθρου δεν προβλέπεται να ενισχυθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

Ρήτρα Ευελιξίας

Για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του εν λόγω Άξονα θα ισχύσει η ρήτρα του 10% για την χρηματοδότηση παρεμβάσεων τύπου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, σύμφωνα με το Άρθρο 34(2) του Κανονισμού 1083/2006. Πιο συγκεκριμένα, προβλέπεται να γίνει χρήση της ρήτρας ευελιξίας στις αστικές περιοχές για υλοποίηση απαραίτητων δράσεων σχετικές με την λειτουργία έργων που θα χρηματοδοτηθούν στα πλαίσια του Άξονα Προτεραιότητας. Η ρήτρα ευελιξίας θα παρακολουθείται μέσω του Συστήματος Παρακολούθησης του Προγράμματος.

Χρηματοδοτική Βαρύτητα

Ο Άξονας Προτεραιότητας θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, απορροφώντας το 25,8% της Κοινοτικής Συνδρομής του Προγράμματος.

Κρατικές Ενισχύσεις

Στα πλαίσια αυτού του Άξονα θα δίνονται Κρατικές Ενισχύσεις, στα πλαίσια των Απαλλακτικών Κανονισμών (Block Exemptions) ή /και ήσσονος Σημασίας Ενισχύσεις (De Minimis) ή/και στα πλαίσια του Περιφερειακού Χάρτη Κρατικών Ενισχύσεων.

